

ВАЛЕНТИН ПЛАМЕНОВ
ВЪЗПИТАНИТЕ ТРУПОВЕ
ПРАЩАТ ПИСМА

chitanka.info

На Дафи

... След побоя лицето на Камелия Милушева прилича на домашен козунак със сини очи и деформирана уста. Кавалерът ѝ за една нощ, Росини, сънародник и адаш на композитора, само че не музикант, а шофьор на ТИР, явно не се церемони много-много с проститутките независимо на кой паралел ги среща.

— Добър ден — смотолевям пред леглото на момичето в „Пирогов“ и мокря с език засега здравите си особено в сравнение с нейните устни. — Задържахме Росини.

— Пътувай, ченге!

В гласа ѝ се съдържа толкова омраза, че гърлото ми пресъхва. От малък се притеснявам, когато ме мразят незаслужено, въпреки че ми е време да свиквам полека-лека.

— У вас не намерихме долари, вероятно е отказал да си плати. Затова ли пострадахте?

— Не съм имала нищо с Франко!

— Ясно, говорили сте за изкуство.

— Ти ли ще ми кажеш за какво да си говоря с мъжете?

— Опазил ме господ. Стига само след разговора да не влизате в „Пирогов“.

— Гледай си работата!

— Точно това правя.

— Да ти имам работата!

— И вашата не е от най-здравословните!

— Чупката!

— Спокойно, тръгвам си. Проумях защо чуждите шофьори твърдят, че българските момичета са най-евтините в света!

— Стандарт!

— Правилно! Щом се оценявате на по-малко от дезодорант...

— Влюбих се бе, ченге!

— За около две минути? Без да знаете бъкел италиански?

— Франко Росини е джентълмен!

— То си му личи! Плюс това тежи най-малко сто и трийсет кила.

— Любовта е сляпа!

— Особено по мотелите! И непременно с чужденци!

— Не съм патриотка, пиши ми го в досието!

— Не ме интересува досието ви, а престъплението на Росини!

— Лесно ти е да се ежиш на един „тирадгия“, нали?! А онова животно, дето счупи китката на Беба, отнесе ли си го? Едно телефонче от татенцето и го черпихте с кафенце, а после го изпратихте с хиляди извинения! Лицемери!

— Ако се водите по акъла на Беба, ще повярвате, че сме му подарили и мерцедес.

Медицинската сестра, пълна жена, около петдесетте, с очи по-неизразителни от копчета за кожух, като стопроцентова българка решава да си каже мнението тъкмо когато не я питат:

— Моля ви, другарю, оставете я, не е добре... Моята дъщеря е на нейната възраст, обаче е отличничка в университета. Проявете разбиране!

— Аз също не съм добре — отвърщам. — Никак, ама никак не съм добре! И температура вдигнах, пипнете ми челото! Нямате представа с какво желание бих оставил Камелия на спокойствие. Но ако проявя разбиране, следващия път италианецът като нищо ще пребие собствената ви дъщеря, и то не защото е отличничка, а защото титулярката скоро няма да тръгне на работа. Изобщо предупреждавам ви, че ако още веднъж се намесите, ще ви обадя на главния лекар! Хайде, Камелия, поне за малко се дръжте като достоен човек!

— Защо аз да се държа достойно? — задушава се от истерия момичето. — У вас са радиостанции, коли, палки, пистолети! Всичко е у вас! А аз нямам при кого да отида, след като ме изпишат от „Пирогов“! Върхът сте да ловите образи, свили половинка шпек от бакалията, ама като стане някъде търкал, никакви ви няма! Сега ми се пишеш много готин, обаче изпея ли нещо — ти с орден, а пък аз — в някоя канавка по околоръстното! На това ли му викаш достойнство?

— Не, не на това!

— А на кое?

— Достойнство наричам да се измъкнеш от калта, Камелия! Достойнство наричам да престанеш да се страхуваш, а ти се страхуваш, защото разни типове са ти внушили, че на тоя свят

мошениците са повече от свестните хора, докато в действителност е тъкмо обратното!

— Хубаво се изразихте, другарю милиционер! — възкликва медицинската сестра. — Утре ще живеем по-добре от днес! С мъжа ми всяка вечер си го повтаряме!

Вари я, печи я — българката си е българка. Срещу ръжен не се рита...

— Как ти е името? — за първи път пита човешки Камелия.

— Младен Демирев.

— Младен Демирев, обаче от университета ме изключиха заради незаверен семестър. А семестърът ми остана незаверен, понеже не ми го завери асистентът. Пък той не ми го завери, сещаш се защо, нали?

Доста неуверено отвърщам:

— Е, то ако не е едно, ще е друго...

Камелия прави жалък опит да се усмихне:

— Не е друго, ами е същото!

— Кой е тоя асистент?

— За да го арестуващ ли? Всички не ще успееш да арестуващ... Не ме приеха на работа, защото съм без софийско жителство. Е, на няколко места в интерес на истината ми намекнаха, че биха си затворили очите, ако аз, пак се сецаш, надявам се? Как се живее със затворени очи, Демирев? Защо тогава те нямаше, а сега си тук? Може би милицията ме нахрани? Или ме приюти? Сигурно си прав, че добрите хора са повече от лошите, само че аз срещнах лошите... А те ме прехвърлиха на още по-лоши... Пък на милицията тъй и не й видях очите... Чак сега, след като ме пребиха... Ама пребият ли те, ти е все едно дали е Младен Демирев или граф Монте Кристо...

Чистокръвната българка зад гърба ми, разбира се, плаче, та се къса. Кой ти го дава? Хем заплатата ѝ тече, хем чува такава сърцераздирателна мелодрама, че още тази вечер ще я разкаже на мъжа си след филма по телевизията. А преди да заспят, пак ще си повторят, че утре ще живеем по-добре от днес. И ще са доволни от себе си, а най-вече — от дъщерята отличничка. Дано никога не разберат, че подобни покъртителни изповеди чувам от всяка втора „колежка“ на Камелия, за да ги приема като чиста монета. Казвам всяка втора, защото след подобни приключения, половината от тези момичета просто не могат да говорят, преди да им наместят ченетата в

болницата. Иначе до една си намислят оправдание, майсторки са по тая част.

— Заспа — докосна ме по рамото сестрата.

— Виждам.

— Бъдете спокоен.

— За какво да бъда спокоен?

— За нея. Аз ще се грижа!

— Не се вживявайте толкова, че дъщеря ви току-виж си развалила успеха!

— Никога!

— Не се заричайте, всичко става! Приятна работа!

Излизам пред „Пирогов“, паля цигара, гълтам трескаво дима и продължавам да разговарям наум с Камелия и останалите царици на мелодрамата:

— Адски ви е удобна философията, копче не мога да ви река! Милицията ви е виновна за изпепелените души, милицията ви е виновна за скапаните от алкохола нерви, милицията ви е виновна за профуканата на вятъра младост! Ходите по купоните на всевъзможни лекета, качвате се на моторите им, възхищавате се на арогантността им, хилите се на простацините им, търпите мръсотииите им, а когато пропаднете напълно — къде беше милицията? Групов секс, наркотици, побоища! Сутрин си тръгвате от поредната квартира подпухнали, жалки, спите по цял ден, а привечер отново сте на линия, киснете като малоумни пред кафенетата, чакате някой да ви забере, без дори да питате къде отивате! И това е всеки ден, всеки месец, всяка година! После — къде беше милицията?! Милицията според вас трябва да ви държи за ръката, докато пресичате улицата, да ви пази от джебчии на опашката в бакалията, да се намеси точно в момента, когато юмруците на пияните ви любовници се устремяват към лицата ви! Както е тръгнало, нищо чудно един ден да обвините милицията, че бебетата ви се раждат мъртви, сякаш милицията ви е светила, когато сте ги зачевали, без да се интересувате кой е баща им, сякаш милицията ви е била инжекциите за изхвърляне, а след като те не са дали резултат, ви е завела при криминалните типове, за да направите аборт!

А когато най-сетне се омъжите и си седнете на задника, забравяте старите веселби, от предишното остават единствено претенциите към милицията. Пред очите ви крадат, а вие, вместо да се

намесите, чакате на милицията, по улицата пребиват човек, а вие отминавате, оставяте да се разправя милицията! Пред блока изнасилват момиче — затваряте прозореца, съпругът се връща мъртво пиян — звъните в милицията, бакалинът ви тормози — вие тормозите милицията!

Краят ѝ не се вижда на тая обществена инфантилност! Е, как си, ченге?! Иди, че обяснявай, след като не щат да те чуят! Спокойно, Камелия!

... Кожата ми настръхва от кретенското пиукане на електронния будилник, което слага край на кошмара ми. Скачам от леглото целият в ситна пот, повдигам едва-едва натежалите си като скопени котараци клепачи, напипвам цигарите върху нощното шкафче, паля. Шест и петнайсет. Неделя. Ден за почивка и за укрепване на семейството. Семейство нямам, а думата почивка отдавна нищо не ми говори, тъй че пред мен се е проснал поредният скучен като бивол в локва ден от симпатичния месец август.

Напоследък разговарям насън с обвиняеми, заподозрени и други. Строго погледнато, на моето само му казват сън, иначе е упорито до затъпяване стискане на очи с беглата надежда поне за пет минути да се унеса безпаметно. Разкършвам рамене, колкото да се залъжа, че правя нещо като утринна гимнастика. Наливам във водна чаша гореща вода, сипвам три лъжици нес кафе, бъркам надве-натри. Отпивам от горчилката и паля нова цигара. Главата ми сякаш е пълна с резлива боза, купена в сладкарница малко преди санитарният контрол да я запечата поради небивала мръсотия.

Трупът на младия мъж лежеше във ваната, експертите шетаха около него, а аз и майор Лъчезар Иванов, прекият ми началник, пушехме, криейки цигарите в шепи. Вдигнаха ни към един часа през нощта от леглата, слава богу — ергенски, тъй че не оставихме в тях съпруги с тревожни очи. Напоследък съпругите и тревожните очи наводниха без това претъпкания с глупости криминален жанр. Над всички от оперативната група властвуваше Жеката, симпатичният дебеланко, полковник доктор Жеков. Той установи смърт от удавяне, или ако предпочитате — от проникване на вода в белите дробове. Тъй и тъй стана дума за вода, нека допълня природната картина — дъждът от снощи не престава да вали, мокри безличните блокове на още побезличния комплекс Люлин, където имах честта да получа гарсонiera. Влизам под душа. След десетина минути посинявам от студ, но започвам да различавам по-отчетливо предметите в банята — кранчето, самобръсначката, четката за зъби, плочките. Изтривам се набързо. Бръсна се. Смъртта е настъпила около единайсет и половина вечерта. На пръв поглед нищо особено, с изключение на идиотщината, че пращящ от здраве двадесет и пет годишен мъж се дави във вана. В събота вечер. Тялото беше мускулесто, с тесен ханш и широки рамене. Силата на мъртвеца личеше дори часове след смъртта му —

егоистична, нахална, жадна да сваля жени и да властвува над себеподобните.

Нахлузвам тениската, обувам джинса, връзвам маратонките, сресвам се как да е. Естествена смърт, нещастен случай или убийство? Слизам на паркинга, установявам с удоволствие, че шкодата ми и този път си е на мястото, което не е за пренебрегване след толкова кражби в комплекса, паля цигара, след цигарата — двигателя и потеглям към управлението. Кога ще се прибера, един господ знае, пък и мисълта за прибиране изобщо не ме вълнува.

Има ли човек, който копнее да се върне в празната си гарсониера, запратена в периферията на Люлин? Та дори този човек да е ченге и да се казва Младен Демирев, Камелия?

За по-малко от половин час с шефа сме одимили кабинета му както първобитни хора — пещера след откриването на огъня. Въпреки сутрешния дъжд денят се е окумил зад прозореца, закачлив като двегодишно бебе. В такова време се лежи на плажа, правят се разходки из планината, в краен случай се играе футбол в махалата. Колкото до мъжете, удавени във вана, с тях също някой трябва да се занимава, целият въпрос е, че се занимаваме ние, а не някой друг. За възрастта на майор Лъчезар Иванов се досещаш единствено по белия кичур в гарвановата коса, иначе има фигура на състезател по джудо, току-що приключил спортната си кариера.

За начало прием кафе от термоса, което Лъчо така и не се научи да вари. Или го разрежда като барман в интерхотел, или сипва на поразия, вследствие на което по цял ден се облизвам и плюя.

— Давай, вуйчо! — подканва ме шефът. Все още ме нарича „вуйчо“, но започне ли разследването, веднага ще смени тона — приятелството си е приятелство, а сиренето е с пари. Колкото до мен, по-разумно е отсега да мина на „вие“, по-малкият чин е длъжен да дава пример за дисциплина и съсредоточеност. Изобщо малкият чин и малкото магаре са големи магарета. А ако говорим сериозно, при подобни престъпления (при условие че действително е престъпление!) процентът на разкриваемост е минимален, разчиташ предимно на интуицията си, а интуицията на оперативния работник за разлика от интуицията на влюбения трябва да бъде подкрепена с веществени доказателства, иначе е силен, но коварен съюзник. Така че, когато започвам да докладвам, настроението ми може да се нарече по-скоро прилично, отколкото бодро.

— Покойният Стефан Драганов Драганов е роден на трети май 1964 година в София. Живее при баща си, Драган Драганов, бивш банков чиновник, от една година пенсионер, на булевард „Патриарх Евтимий“. Майката, Мила Малинкова, през 1966 година сключва брак с Джовани Розато, търговски представител на италианска фирма за електрически прибори, и същата година заминава за Милано. Драганов отглежда детето сам. Стефан завършва 19-а гимназия в София, военната си служба отбива в Плевен. След уволнението е приет за студент във Философския факултет на СУ „Климент Охридски“, но след година прекъсва поради слаб успех. През 1986 година е осъден условно заедно с Григор Зафиров, барабанист четвърта категория, за

участие в обира на вилата на някой си Милко Илиев, управител на квартален „Плод и зеленчук“.

— Разследването е водено немарливо — прекъсва ме шефът. — Поставих няколко въпросителни по делото, ще ги уточняваш в движение. Смущава ме следното: двамата са разбили вилата, за да вземат стотина лева, скрити под покривката на масата в трапезарията. Останалото — цветен телевизор, видео, стереоуредба, фотоапарат — са подминали. Един идиот ще постъпи с повече акъл! Изобщо има нещо много показно в този обир. Отгоре на всичко Милко Илиев не е предявил граждански иск срещу крадците. Защо?

— Ще видим — обаждам се с доста симулирана бодрост и записвам Лъчовите забележки в тефтера си.

— Продължавай!

— От разговора с бащата снощи научихме, че от началото на 1988 година Стефан Драганов е в интимна връзка с Бистра Тенева — журналистка в списание „В стил“.

— Виждал ли си го това списание?

— Мяркал съм го.

— Какво представлява?

— Мода, шев, кройка...

— Ти да не си почнал да бродираш бе, вуйчо?

— Абе бродирам... Боряна също работи там, случайно научих...

— Да! Вярвам ти, че си научил съвсем, ама съвсем случайно!

Боряна е жената, която преди три години ме заряза, за да се посвети изцяло на журналистиката. Покрай тая си всеотдайност, между другото, се омъжи, роди момченце, разведе се, а миналата година най-внезапно ме абонира за „В стил“. А аз, неблагодарникът му с неблагодарник, още не съм й се обадил да й кажа поне едно мерси.

— Бистра Тенева ще дойде всеки момент, другарю майор. Колкото до Боряна, забранявам ви...

— Извинявай, Младене! Нещо не ми е точно около този случай. Доктор Жеков изключи възможността Стефан да е умрял от инфаркт или инсулт. По тялото му не бяха намерени следи от насилие. Преди да влезе във ваната, е пил много, в стаята му се търкаляше и празна бутилка уиски. Добре, да допуснем, че е заспал от алкохола. Може ли човек да се нагласи дотам, че да не усети, че се дави?

— Ами ако на Стефан са му помогнали да се удави? Да речем, задрямал е блажено във ваната. Някой влиза и му натиска главата под водата. След две-три минути е готов.

— Абе, вуйчо, то по принцип какво ли не е възможно... Само че какъв е мотивът на въображаемия престъпник? Никой не убива току-така!

— Мотивът — след като проуча личността на пострадалия и средата му.

— Това е ясно, но ме тревожи друго — ще разреши ли началството да търсим убиец без убедителни данни за извършено престъпление?

— Зависи как ще докладвате.

— Ти как би докладвал?

— Както и вие!

— За нищо ме нямаш, мама му стара!

— Предпочитам да си изгубим времето, но да не остане дори най-малкото съмнение, че един убиец живее на свобода!

— Я престани да вдигаш лозунги!

— Ама то и в лозунгите понякога има нещо искрено!

— Браво! Могла ли да науча лозунга ти за останалите пет случая, които, както по всичко личи, ще зарежеш?

— Няма да ги зарежа!

— Дано. Значи разследваме убийството на Стефан Драганов Драганов?

— Точно така, другарю майор.

От пропуска съобщават, че Бистра Тенева е пристигнала. След малко влиза в кабинета, за да прогони окончателно дрямката ми. По същия начин ми действа едночасова разходка из Боровец — от чистия въздух ми се приисква да съм гениален или да върша глупост след глупост.

Черна къдрава коса, матова кожа, топли очи, високо чело, римски нос, малко над среден ръст, с идеални форми — нито прекалено предизвикателни, нито прекалено дискретни, — Бистра Тенева е от породата жени, по които постепенно си губиш акъла и викаш „ура“, ако минеш само с тая загуба. По улицата в първия момент можеш и да я отминеш, но после дълго ще се вираш в тълпата, за да разбереш какво толкова чудесно ти се е случило, че на душата изведнъж олеква,

а сърцето играе в гърдите, сякаш си гимназист с една шепа пъпки по лицето. Облечена е в розов костюм. Изразът на лицето ѝ е леко учуден. Последното нещо, за което говори видът ѝ, е, че снощи приятелят ѝ е приключил земните си сметки. Изобщо чистокръвна хиена, докато Стефан Драганов е бил само едно симпатично момче с кръгло лице и пълни устни на женски любимец, нищо повече. С тази физиономия преди стотина години той най-много е щял да води хорото на село. Виж, Бистра не мога да си я представя на хоро. След като поднася стол на дамата, Лъчо престава да се държи като паркетен лъв. Него трудно може да го впечатли жена въпреки репутацията му на донжуан.

— Извинете, че ви обезпокоихме тъкмо в неделя, другарко Тенева.

Журналистката кима делово:

— Моля ви, другарю Иванов, отлично разбирам, че съм главният свидетел в случая, нали така се изразявате по вашему? Ще се постарая да ви бъда максимално полезна.

Тонът ѝ на италианска кинозвезда в самолет никак не ми се нрави, за разлика от Лъчо, който изглежда очарован. Навремето е участвувал в драмсъстава към Двореца на пионерите, а тамошните възпитаници си остават манияци за цял живот.

— Разкажете ни по-подробно за снощи — подпира елегантно шефът слепоочието си с два пръста. Пробвал съм го тоя номер — не впечатлява никого, сигурно ми има нещо на слепоочието. Или пък причината е в пръстите ми. Или във всичко накуп.

— Минута по минута едва ли ще успея — започва Тенева, силно респектирана от позата на Лъчо, — и то не защото съм развълнувана, а защото вечерите ни със Стийф си приличаха като две капки вода. Отидох у тях около девет часа — бяхме решили да не излизаме по заведенията. По телевизията предаваха мач, а на сутринта, тоест днес по това време, щяхме да тръгваме с едни познати за морето. Стийф беше разхвърлял страхотно стаята си — той заминава на море с минимум три куфара дрехи и парфюмерия. Старият Драганов както винаги стоеше пред телевизора в хола и както винаги лочеше ракия. Стийф също не изоставаше, беше го подкарал на уиски и почти вързал кънките. От вратата ме почна — да съм му изгледела ризите. През тоя живот съм изгледела доста мъжки ризи. Може би не знаете, че бях женена два пъти и имам дете от втория си брак, което ми взеха при

развода. Казвам ви го не за друго, а за да разберете, че не очаквах кой знае какво от връзката със Стийф. Но да изглежда ризите му отказах, не понасям мъжете, които искат всичко да получават насила. Започнахме да се караме след по-малко от минута, което впрочем беше нормалното ни състояние. Стийф крещеше и пиеше уиски, аз отговарях и се чудех какво търся при него, докато стана единайсет. Тогава Стийф най-внезапно реши да се къпе, като преди това ме заплаши, че ако си тръгна, щял да свърши със себе си, но и аз бял ден нямало да видя! Изведнъж си казах — този път край, и аз душа нося, повече не желая да го виждам, все някога трябва да прекъсна кошмара, в който се бяха превърнали отношенията ни. Представих си, че утре заминавахме на морето, а там щяхме да продължим със скандалите, с пиянствата му, със сцените по баровете, след които ми идеше да потъна вдън земя, с боя, който редовно изяждам, когато малко от малко се опитам да го вразумя, щяхме да продължим с налудничавите вечери, организирани от приятелите му — измекарчета от най-долна проба, които изникват сякаш от боклукчийските кофи, с бирите рано сутрин и с просташкото плискане в морето всеки път, когато вляза да се къпя. В края на краищата, рекох си, освен да ме убие, какво повече можеше да ми направи? И се реших. Излязох от стаята, минах на пръсти покрай стареца, прекосих на един дъх антрето и хукнах надолу по стълбите. Излязох на „Патриарха“ и за мой късмет веднага спрях такси. Прибрах се вкъщи, там заварих брат си, не му казах нищо, заключих секретата и долната брава и чак тогава се разтреперих от ужас. Очаквах Стийф всеки момент да се появи и да изкърти вратата, а след това да ме подбере с ритници, както го направи на няколко пъти. Презирах се, че съм толкова беззащитна, толкова жалка — родителите ми са на почивка в Гърция, брат ми е малък, в десети клас на Английската гимназия, нямаше кой да спре това говедо. Набрах номера на милицията, но когато се обадиха, сложих слушалката, гнусно ми се стори да искам защита срещу любовника си, не съм на шестнайсет години. Изключих телефона. Неусетно съм заспала върху канапетото. Сутринта ме събуди брат ми, така се свързахме с вас, другарю Иванов. Той включва рано телефона, защото се уговаря с приятелите си да пафкат в градинката. От вас научих какво се е случило на „Патриарха“, извинете, може ли една цигара?

Лъчо вади Кент от бюрото си.

— Значи днес заминавахте на море? С влак или със самолет?

— С „Лада“ АЛ-5989, червена, собственост на Антоанета Минчева, козметичка на свободна практика, заедно с приятеля ѝ, Петър Пецев, пълен помияр. Антоанета го купи, както се купува кило телешко от бакалията. Независимо че телешкото е вмирисано, на нея и харесва, наскоро четох, че някакви племена в Африка ядели само вмирисано. Разбирам, че не съм особено ласкава към компанията на Стийф, но сега, когато вече го няма, най-последно мога да говоря каквото си поискам. Как съм издържала година и нещо сред тия дебили, главата ми не го побира!

— Кой щеше да шофира? — прекъсвам излиянието ѝ. Жените са майсторки да си разбиват живота, а след това надълго и нашироко да се окайват, сякаш ние сме плювалници, монтирани по профсъюзна линия. Даже започвам да се съмнявам дали не го правят нарочно, заради насладата от хленченето.

— Письо, Петър Пецев, вмирисаното телешко. Кара като автомобилен състезател, че и ръкавици без пръсти си слага, селянинът му със селянин! Баща му се вози на магарешка каручка някъде из Плевенско, а той вече е по магистралите, нали разбирате?

— Антоанета има ли книжка за правоуправление?

— Не. Тони може да си изкара документ за пилот на космически кораб с нейните връзки! Но е мързелива, предпочита да се глези и да се гримира от София до Пловдив, да спи от Пловдив до Айтос, а от Айтос до Созопол отново да се глези и да се гримира. Ще ме попитате, защо Пловдив, а аз ще ви отговоря, че не знам, понятие нямам защо Пловдив, но всеки път, когато отивахме някъде, минавахме през Пловдив, може ли още една цигара, днес навсякъде е затворено?

Още един Кент каца в прелестната ѝ уста.

— Стефан пиеше ли много? — пита Лъчо.

— Почти всяка вечер. В сравнение с баща си, разбира се, беше самодеец, но с тия темпове един ден...

— А как понасяше алкохола? Възможно ли е да е заспал във ваната вследствие на изпитото уиски?

— Какво да ви кажа? Нямахме вид на отрязан дотам, че да се удави във ваната. Чакайте, но в такъв случай какво е станало?

— Тъкмо това се опитваме да разберем. Известно ли ви беше, че Стефан има условна присъда за кражба?

— Че той не криеше, напротив, фукаше се пред пиклите по кафенетата. На мен пък обясняваше, че след като майка му го изоставила, не виждал никакви причини да жали когото и да било. Позираше, умееше да събуди съжаление у жените, а след това да ги тормози. Ще попитате, какво правех с него? Уморих се до смърт от свинщините му, но не ми достигаше воля, за да го напусна. Щеше да ме преследва из цяла България, щеше да заплашва родителите ми и да ме излага пред колегите в редакцията — той владееше калтащините до съвършенство. И в същото време ми падаше на колене, скубеше си косите, заплашваше, че ще се самоубие, пък на мене ми е слаб ангелът, Стийф усещаше това и ме работеше както си иска. Кога е погребението?

— Вероятно във вторник.

— Е, до вторник все ще издеяна някак си, ще си кажем сбогом със Стийф и най-сетне ще се наспя истински. Извинете, имате ли още въпроси, защото едва се крепя на краката си?

— Един последен — любезно се усмихва Лъчо. — Лично за вас снощното нещастие плод на случайност ли е?

Бистра Тенева прокарва длан по челото си, сякаш иска да изтрие някакъв спомен, и въздиша:

— Ако ви кажа, че е случайност, едва ли ще ми повярвате.

— Защо?

— Защото от всичко, което ви разказах, вероятно сте усетили, че ако някой е имал желание Стийф да умре, това съм аз! До гуша ми беше дошъл! Сто пъти съм го убивала в мислите си! Никаква случайност няма, другарю Иванов, в тоя смисъл, че Стийф живя глупаво, глупаво и свърши, ето какво е моето мнение по въпроса! Той беше от тези неинтересни, неталантливи хора, чието единствено удоволствие е да пречат на другите да се реализират. Присмиваше се на „В стил“, подиграваше се на материалите ми, губеше ми времето и ме потискаше абсолютно във всичко, признавам, че за това не му липсваше фантазия. Предполагам, че думите ми ви звучат грозно, но нека ви кажа: за първи път от година и нещо се чувствавам нормално! Сякаш съм била омагьосана! Сега мога да се смея, без да давам обяснения защо ми се смее, мога да се разплача, ако ми се плаче, сега няма да се срамувам от колегите в редакцията, че Стийф ме прибира като дете идиотче в края на работното време, че не ми позволява да

отида на нито едно редакционно събиране, че през петнайсет минути ми звъни по телефона, за да провери дали съм си на мястото, една цигара не смеех да изпуша като хората. Иначе казано, лично аз нямам нищо против, че Стийф изчезна завинаги от живота ми! А как точно е станало, вие непременно ще разберете, предполагам, че няма да е толкова сложно, но що се отнася до мен самата, най-чистосърдечно ви заявявам, че този въпрос изобщо не ме интересува! Ако бях внучка на Рокфелер, щях да я позлатя тая вана, но тъй като не съм му внучка, след като изляза оттук, ще запаля една свещичка в „Александър Невски“! Свободна ли съм?

Лъчо подписва пропускателна й. Бистра Тенева ни оглежда със смесица от предизвикателство и подигравка:

— Не си взимам сбогом, защото нещо ми говори, че ще се видим скоро, нали?

— Може би — кима шефът, изпраца я и отваря прозореца. Шумовете отвън за малко разсейват тягостното ни впечатление от разговора с журналистката.

— Ама че женче! — казва Лъчо след малко. — Приятелят й, дето се вика, още не е изстинал... Както и да е. Откъде смяташ да почнеш?

— Ще разпитам още веднъж бащата, Драган Драганов, пък и ще разгледам отново апартамента. После ще намеря Антоанета Минчева и Петър Пецев — приятелчетата на Стефан, с които са смятали да ходят на морето. След като бъдат готови резултатите от аутопсията, ще се опитам да съставя версията си.

— Имаш ли нужда от помощ?

— Да, необходима ми е повече информация за обира на вилата. И справка за съучастника на Стефан, някой си Григор Зафиров, музикант.

— Друго?

— Засега няма, другарю майор. До утре!

— До утре!

Утре между другото ще е понеделник и това е единственото, в което съм напълно сигурен.

Както и много колеги са били сигурни, че тъкмо тая неделя ще си починат сред природата. В момента Лъчо ги привиква и им поставя задачи. Отиде им почивката, и то заради един човек, чието съществуване не са и подозирали. Някой си Стефан Драганов.

Има нещо доста несправедливо в нашия занаят все пак. Любовницата на мъртвия ще пали свещ, че се е отървала от него, пък ние ще се грижим да не си отиде случайно неотмъстен!

Да де, обаче нали и мъртвите трябва да имат някакъв шанс? Само живите ли ще се уреждат с връзки?

Единствено глупаците си мислят, че на мъртвите не им пука! Макар че в края на краищата всички заедно сме пътници във вечния влак към нищото.

Половин час се въртя като грешен дявол, преди да паркирам в пряката на булевард „Патриарх Евтимий“. Апартаментът на Драганови се намира в паянтова сграда, прясно боядисана в жълто, което ѝ отива колкото монокини на осемдесетгодишна баба. В сградата се влиза направо от булеварда, през малък двор, затрупан с кофи за боклук и няколко изгнили купета на леки коли. Качвам се на третия етаж и заставам пред олющена дървена врата с табелка: „Драган Драганов, звънете два пъти“. Тъкмо се питам защо трябва да звъня два пъти, когато под звънеца забелязвам картонче с латиница: „Стефан Драганов, звънете три пъти“. След малко вратата се отваря със скърцане и пред мен застава ниско старче с небрежно подстригана мръснобяла коса, продълговата физиономия и тесни ноздри, през които въздухът излиза със свистене. Снощи го заварихме по анцуг. Сега е облечен в черен костюм, силно вмирисан на нафталин, бяла риза и сива вратовръзка, но изглежда още по-жалък.

— Демирев — показвам документа си.

— Да, да... да, да... — оголва черните си зъби Драганов, благодарение на което разбирам защо е дишал през носа си — от устата му излизат вълни от ракиени изпарения. Минаваме през мрачно продълговато антре, вонящо на мухъл, алкохол и пържено, плюс сладникавата миризма на мъжете, които стареят сами. Най-сетне антрето свършва и попадаме в хола, обитаван от пенсионера. Кафяви, отдавна небоядисвани дъски, избеляла черга, черно-бял телевизор „Опера“, на възраст минимум трийсет години. Срещу телевизора е поставен изгърбушен фотьойл, пред фотьойла — столче за краката, а встрани се мъдри масичка с наполовина изпита гроздова. Вдясно от телевизора дръпнатите завеси откриват малка портална стая, която събира точно една кушетка, над която виси репродукция на Шишкин. През мръсните прозорци без пердета се вижда ръждясалият парапет на балкона. Изобщо обстановката е такава, че дори без да подозираш за случилото се снощи, ти иде да си запушиш носа и да побегнеш накъдето ти видят очите. Драганов използва, че съм се зазяпал, и скришом опъва от бутилката. Алкохолът съвсем го е съсипал, на дневна светлина той се оказва още по-нечистоплътен, с лилава кожа, с дупки вместо очи, движенията му са хаотични, пиянски, непрекъснато премлясква, фъфли, мъчи се да се съсредоточи, докато накрая рухва върху фотьойла. Сядам на столчето срещу него. Зад гърба на Драганов

е стаята на Стефан. Бистра Тенева спокойно би могла да излезе, без старецът да я усети, особено ако е бил пиян, а той е бил много пиян.

Кога ли е започнал да пие? Може би, след като жена му си е отишла с търговеца от Милано? Или още по-рано, когато му е изневерявала наляво и надясно, докато той е продължавал скучното си живуркане на човек, през чиито ръце минават купища чужди пари? Съсипан от осемчасовото стоене в банката, вечер си е наливал чашка, след нея втора, трета... Жена му се е прибирала по време, когато съпругите без особени претенции са спели втори сън... За италианец не се жениш, ако гледаш телевизия и си лягаш с кокошките. После Драганов е взел да се отбива в пивница „Весели гости“, на две преки оттук. По свой начин е протестира срещу съдбата си. Няма човек, който да не протестира срещу съдбата си, освен гениите и лудите. Те пък протестират срещу други неща. Наскоро лесничей, посякъл двете си дъщери с брадва, защото не се прибрали навреме от рожден ден на приятелка, се оплакваше, че в килията на предварителния арест осветлението не било достатъчно силно, за да си решавал кръстословиците. Дори ме питаше за някакъв щат в Индия с пет букви, а на мене ми стана неудобно, че не го знам.

— Другарю Драганов, разкажете отново какво се случи снощи. Знаем в какво състояние се намирате и ви съчувствувам, но мислете за...

— Недейте, аз... Разбира се, че ще разкажа... щом редът е такъв...

— Само че нека да се разберем — не пипайте повече ракията!

Сякаш му казвам обратното. Надига шишето, мръщи се, отпива и чак тогава започва несвързания си разказ:

— Гледах телевизия, играеха Дания и Белгия. Стефко и Бистрето бяха в стаята, усетих го, когато я посрещна. Те обикновено не ми се обаждат, минават покрай мен като край турски гробища... Мачът свърши, пуснаха някакви голотии да пеят... Изгледах ги и тях и се приготвих да си лягам, но по едно време се сетих, че не съм ходил по малка нужда. Отидох до банята и... Веднага разбрах, че вече нямам момче... Обадох се в „Бърза помощ“, телефонния номер съм си записал върху главата на мечето — Драганов сочи репродукцията на Шишкин над кушетката. — Не съм добре със сърцето, исках да ми е пред очите, пък то — за какво съм щял да го използвам... Опитах се

да извадя Стефко от водата, но не успях, тежеше... Тъй посрещнахме докторите — той във ваната, пък аз над него. Каквото му е писано на човека, не можеш го изтри...

— Забелязахте ли кога си тръгна Бистра?

Драганов маха с ръка.

— Не. Май не оставаше до късно, притесняваше се от мен.

— Колко ракия бяхте изпили?

— Не повече от двеста! — лъже като всеки отявлен пияница счетоводителят. — Откакто оная кучка, бившата ми жена... Вярно, че аз... Но никога не съм прекалявал, исках момчето ми да израсне, без да се срамува от баща си, достатъчна беше историята с майка му! Не можете да си представите какво значеше в ония години да имаш роднини в чужбина! И то не кой да е, а родната му майка!

— За тогавашните времена се разправят доста басни, въпреки че е възможно да са го обиждали. Аз също съм изтърпявал какви ли не подигравки, в тая възраст момчетата са изключително нараними. Видяха ли се с майка си?

— Никога! Тя го търси, праща му колети, писма, обаждаше се редовно по телефона, но той изобщо не пожела да ѝ отговори. „Не съм чувал гласа ѝ, когато му е било времето, тя също няма да чуе моя!“ Тъй викаше. Гордо момче, соколче!

— Знаете ли, че е участвувал в обира на една вила?

— Моля?! — изправя се Драганов. — Стефко — крадец? Как не ви е срам бе! Марш навън!

Старецът замахва с немоцната си ръка. Отмествам се и го улавям малко преди да се строполи върху пода, и го поставям отново върху фотьойла.

— Драганов, хайде да не правим циркове. Синът ви има условна присъда за кражба с взлом. Длъжен съм да установя дали няма връзка между миналото му и... — кимама към банята.

Мозъкът на нещастника се бори с ракията, но силите са неравни.

— Искате да кажете, че Стефко... не го е направил... сам? — обтяга се до краен предел конската физиономия.

— Нищо не искам да кажа. Засега.

— Не е възможно.

— Кое не е възможно?

— Не знам, не ми е добре.

- Да влезем в стаята му.
- Снощи ми забраниха!
- С мене може!

Малко бюро, матрак, гардероб, постери на „Бийтълс“ и „Ролинг стоунс“, библиотечка с криминалета, ниска масичка, върху нея — бутилка „Джони Уокър“, телевизор „Сони“ — обикновена стая на обикновен млад мъж, каквито съществуват с хиляди в София, без обитателите им непременно да се давят във ваните си.

- Бистра обичаше ли чашката?
- Капка не слагаше. Неведнъж съм я канил.
- Стефан направо от шишето ли пиеше?
- Да бе, видял го в някакъв филм. А Бистрето е момиче с характер, надявах се, че ще го отучи от бутилката. Ама не успя.
- В колко часа се прибра Стефан снощи?
- Някъде около осем ще да е било, мръкваше се.
- Сам ли се прибра?
- Сам. Бистрето дойде по-късно.
- Тя ли донесе бутилката?
- Уискито ли?
- Уискито.
- Ами, Стефко я носеше. Неразпечатана. Тю, сам я е изпомпал!

Бива ли така?

- Обикновено как прекарваше времето си?
- Абе как! Право да ви река, хаймануваше! Сутрин спи до единайсет, сетне изпие пет-шест кафета, избръсне се и хукне. Сираче, бог да го прости!
- С какви пари живееше?
- Пари, откъде пари? Никога не съм се виждал с пари, че да му дам.

— Само че това „Сони“ не се продава в ЦУМ. Пък и да се продаваше, струва колкото тригодишната ви пенсия!

— Какво да го правя бе, другарю Демирев? Как ли не съм го хокал, какво ли не съм му хортувал — не взима и не взима от дума! Уж слуша, пък по някое време скочи и кресне: „Трай, тате, не ми ги разтягай големи, че както сте ме подредили с оная, и дяволът не може да ме подреди.“ И аз какво — замълча си. Ама ей тука на, като ме задуши, не пуска и не пуска... Видя го понякога — понесъл разни

ризки и тия панталони, как ги казваха, сещате се де, сините. „За какво ти са толкова много бе, Стефко?“ — питам. Пък той: „Бизнес, тате, бизнес! Не ги разбираш ти тия неща, пий си ракията и седи мирен!“ А на другия ден вляза в стаята му, малко от малко да подреда, гледам — дрешките ги няма. Ама смея ли да се обадя? От време на време се сети за мен, купи ракийка, саламец. „Отпусни си душата, тате, и ние не сме от последните хора, другите така, пък ние с тебе — иначе, прав ли съм!“ Прав беше, ама пийнал, ей го, аз от мъка пия, пък той защо — момък за чудо и приказ, момичетата ще се изтрепят да го търсят! Ама нали и аз цокам, как да му търся сметка? Къде е крал?

— Във вилната зона на Драгалевци.

— И са го осъдили?!

— Половин година условно. Не е кой знае какво, но все пак...

— Тюююю! Не мога да повярвам.

— Разбрах, че не можакте да повярвате!

— Недейте така, не ми се сърдете, не виждате ли, че...

— Я да погледна банята!

И банята, както всичко останало в тоя апартамент, е зле поддържана. Стените са минати как да е със зелена блажна боя, таванът е подгизнал, тоалетната чиния рискува да се сцеди на две всеки момент. Чугунената вана вероятно стои тук от построяването на къщата, някъде в началото на трийсетте години. Върху иззиданата с плочки поставка над мивката са наредени „Олд Спайс“, „Ален Делон“, „Деним“, „Джакомо“, „Рексона“, неразпечатана пачка с бръснарски ножчета „Жилет“. Огледалото е потъмняло от мръсотия, в него изглеждам като зомби. Вратата не се заключва.

— Нека да излезем... Лошо ми е! — олюлява се старецът.

Срещу банята се намира кухнята — мизерна кухня на двама ергени — единият в разцвета на силите си, другият — в разцвета на ракиената си самота. От аптечката над готварската печка прибирам флакон рудотел.

— Вие употребявате ли рудотел?

— Не.

— Стефан?

— Той пък хептен!

— Тогава откъде се е взел тоя флакон?

— За първи път го виждам!

— Взимате ли редовно някакво лекарство?

— От дъжд на вятър — резерпин за кръвното. Пък Стефко изобщо беше скаран с лекарствата.

— Никога ли не е боледувал сериозно?

— Понякога гледаше с часове в една точка, като пуйче, боже прости! Много ме плашеше.

— Откога започнаха тия му състояния?

— От училището.

— Водихте ли го на лекар?

— Предлагах му на няколко пъти. Не ще, разкрещи се: „Ама ти ненормален ли ще ме изкараш!“ И аз клекна, тъй ми било писано.

— Съобщили ли ви, когато напусна университета?

— Ами! Една година ме лъга, че ходел на лекции, докато веднъж не му видях случайно книжката. Взех да мечтая по-раншко да умра, че да му освободя апартамента. Момчето ми, виках си, най-сетне ще заживее като хората, ще си доведе булче, я колко добре се разбират с Бистрето! Ама виновен ли съм, че се задържах? Пък сега — и да умра, и да не умра — кого ще зарадвам?

Думите на бившия счетоводител биха звучали трогателно, ако не бяха придружени с ракиени изпарения, от които и моята глава започна да бръмчи като „Ан“ във въздушна яма.

— С Бистра, казахте, се разбираха?

— Че какво им беше? Е, от време на време чувах някоя по-силна приказка от стаята, ама нали затуй са млади, ще се поскарат, пък после отново ще се сдобрят, тъй де! Пък аз им пречех, уж гледах да не им се мяркам пред очите, ама пусто! Все ще ми се приходи до клозета или до кухнята, да си сваря чорбица... Къде да се дяна? Ами оттук насетне?

— Първо се наспете и поне до погребението не слагайте капка! Сам казахте, че каквото му е писано на човека, не можеш го изтри! Нали тъй?

— Тъй, ама много боли! — съвсем се смалява Драганов. — Няма нищо по-излишно от баща, изгубил единствения си син, Демирев, да знаеш!

— Трябва да тръгвам. Кураж!

— Вървете, вървете си гледайте работата и прощавайте за...

— Вече го забравих! Довиждане!

— Господ да ви поживи!

Дали господ ще ме поживи, или не, си е негов проблем, а моят е очевидно по-сложен — дали Стефан Драганов се е самоубил, или някой го е „помъртвил“?

Слизам към втория етаж. Още докато съм по стълбите, шпионката над табелката „Сем. Тръпкови“ щрака. Нечие око ме оглежда с внимание, което едва ли заслужавам със скромната си физиономия. Звъня. Вратата предпазливо се открява, за да се покаже миловидното лице на стара жена и веднага да ме лъхне, миризма на валериан и евтин сапун.

— Добър ден. Може ли за момент?

— Може — съгласява се Тръпкова. — За милицията винаги може!

Вратата се открява, колкото да ме пропусне в апартамент със същото разположение като тоя на Драганови, но значително по-уютно подреден.

— Още снощи ви видях! — ситни около мене домакинята. — Притежавам най-набитото око в цяла София. Кафе или чай?

— Нищо.

— Ще ме обидите! Толкова съм чела за органите, пък никога не съм ги виждала на живо. Казвам се Ганка, Ганка Тръпкова, някой ден ще ви взема занаята, хубавичко си правете сметката!

— Моля?

— Страшно обичам криминалната литература, другарю инспектор!

— Сама ли живеете?

— Как тъй сама!? С моя човек живея! Той отиде в Клуба на пенсионера да играе табла, да го повикам ли?

— Засега не е необходимо.

— Не ми коства никаква трудност, клуба го реконструираха, имат телефон, библиотека, от време на време и аз прескачам да изпия един сайдер. Открихте ли нещо? — смига към горния етаж любителката на криминалета.

— Дреболии.

— Аха, разбирам. На тоя етап проверявате алибитата на заподозрените. Правилно! Питайте, не се смущавайте!

От прозореца се вижда пряката на „Патриарх Евтимий“ — малка тиха уличка, по която влизането от булеварда е забранено. През

детството ми на подобни улички играехме на „виенска“. С един удар по топката трябваше да отбележиш гол на противника. За врата използвахме дръвчетата по тротоара и стените на къщите. Когато възмъжах, децата вече не играеха на „виенска“, предпочитаха да гледат телевизия. Може би затова до ден-дневен, видя ли тиха уличка, ми се прииска да взема топката и да започна „виенската“ с някой приятел. А не да се занимавам с доморасли детективи.

— Откога живеете тук, другарко Тръпкова?

— От войната. Драганов — също, наследи апартамента от баща си, Стефан, разкошен човек, ларж, бохем, Стефчо се беше метнал на него! Язык?

— Имате ли телевизор?

— Защо?

— Не го виждам.

— Че как ще го видите, щом никога не сме купували? Ние с моя човек нямаме време за губене! Вечер ще си сварим чайче, ще си кажем някоя и друга приказка, и то станало време за спане. Да не се тюхкаме, когато единият си отиде, че другият е забравил да му рече нещо важно.

— Усетихте ли нещо необичайно през вчерашния ден? Някакви шумове, скандали у Драганови?

— То, да ви кажа, не се чува много-много, тая кооперация не прилича на днешните панели, като кихне някой на тавана, да му пожелаят здраве от мазето. Тук всичко е тухла, я чуكنете, за да се уверите сам! Бистра обаче я засякох — дойде къде девет и си тръгна къде единайсет и половина, бях разтрила вече с камфор моя човек, напоследък нещо се е маламосал.

— Стори ли ви се разстроена?

— Ами! Най-спокойно си ходеше, като кралица! През войната долу на партера живееше любовницата на германски генерал от вермахта, той толкова се увлече по нея, че си я взе в Германия, нищо че там го чакаше фрауто му с една сюррия киндерчета. Ама като рече: нея я иска, и точка! Знаете ги германските генерали що за педанти са! Те затова загубиха войната! Помня, че...

— Значи не ви се видя развълнувана от нещо?

— Кой?

— Бистра!

— Хич! Думата ми беше, че с любовницата на генерала си приличат като две капки мастило! Да не ѝ е лошо? Генералът двеста на сто е умрял и тя е наследила всичките му имения, да не ѝ е уроки! Любезна жена! Току дойде при мене и рече: „Почерпете се с бяло сладко, госпожа Ганка!“ Дали в Германия правят бяло сладко? Едва ли го докарват като нашето, големи педанти са! Пък един друг офицер, само че не от вермахта...

— Някой път ще ми разкажете и за офицера. Приятен ден!

— Чакайте бе, другарю инспектор, че аз не съм ви съобщила най-важното! Към десет и половина на уличката спря червена лада със запалени фарове!

— Качи ли се някой в нея?

— Там е загадката, че никой не се качи, нито пък излезе! Бистра си беше тръгнала, пък колата продължаваше да стои, а фаровете — да светят! Чак към дванайсет потегли!

— Как разбрахте, че ладата е дошла около десет и половина?

— Тъкмо почвах да масажирам моя човек! И номера запомних — АЛ-5989! Ще ви взема занаята, предупредих ви!

— Натам отиват работите. А как уточнихте часа на тръгването на ладата?

— Че такава подробност изпуска ли се бе, другарю инспектор? Нали като запомниш номера на една кола, трябва обезателно да запомниш и кога е потеглила! Вие ме подценявате. Май тъй ще дойде!

— В никакъв случай не ви подценявам, напротив!

— Взех ли ви акъла?

— Напълно.

— Да съм на ваше място, непременно щях да се допитвам до Ганка Тръпкова, ако се появи някоя по-такава загадка!

— Дойде ли нещо по-така, ще ви имам предвид! Между другото, защо след като сте ни видели през нощта, не ни съобщихте това, което казахте на мен сега?

— Че откъде можех да знам защо сте дошли у Драганови? Чак тая сутрин го научих в хлебарницата! На челата ви не пише, че Стефко се е удавил във ваната!

— Права сте, че на челата ни нищо не пише. А да е минавал някой по стълбището, след като Бистра излезе?

— Май че не, но да ви кажа с ръка на сърцето — не съм много сигурна, защото точно в тоя момент приготвих на моя човек липов чай с един пръст ром за загряване. Как пък наистина баш когато щях да съм най-полезна за делото?! Тъй викаше и любовницата на германския генерал, когато заминаваше за Германия: „Човек никога не знае от какво ще надебелее, госпожа Ганка!“ Тюю, забравих и името! Нищо, ще се сетя аз!

— Много ви благодаря за всичко! Довиждане!

— Да не забравите за ангажимента си към мене, другарю инспектор!

— В никакъв случай! При първата заплетена афера съм при вас!

Затваря след мен — мъничка, чиста, за да остане насаме със спомените от младостта си. Изглежда, всички спомени от младостта са красиви, като любовницата на германския генерал...

И каква стана тя? Не са минали дори два часа, откакто убеждавах Лъчо, че имаме работа не със самоубийство, а с убийство, а вече имам очевиден, който ще потвърди: първо, че на уличката е била паркирана ладата на Антоанета Минчева, за която знаем, че е била шофирана от приятеля ѝ Петър Пецев. Второ, че Бистра е излязла от апартамента в единайсет и половина, а ладата е потеглила в дванайсет. От справката, която направих за телевизионната програма, стана ясно, че естрадният концерт на „голотиите“, както ги нарече старият Драганов, е свършил в дванайсет и десет. Тоест от единайсет и половина до дванайсет Стефан е спал във ваната и Петър Пецев би могъл да влезе в банята, да натисне главата му под водата и да го убие, практически необезпокояван от никого. Драганов намира сина си мъртъв около дванайсет и петнайсет — дванайсет и двайсет. Наглед като че ли всичко се нарежда по ноти.

С една малка подробност — не съм музикален. Или, ако предпочитате — не ми харесва леснотията. Не уважавам прекалено очевидното. Не се доверявам на очевидното.

Ако една жена през пет минути ти се кълне във вярност, значи се кълне във вярност и на друг освен тебе.

Ако един приятел на всяка крачка те хвали, очаквай всеки момент да ти бие дузпата.

Сърцето тупти най-ритмично преди инфаркт.

Болният се чувства най-облекчен преди смъртта си.

Краят на една любов понякога е далече по-красив от началото.

Това казано, разбира се, съвсем не изключва и другото — Петър Пецев наистина да е влязъл в апартамента между единайсет и половина и дванайсет и да е удавил Стефан. Обаждам се в управлението и моля Лъчо да бъде организирано наблюдението на Петър Пецев. С което автоматически лишavam още няколко колеги от неделата им.

По „Патриарха“, както винаги в почивните дни, има много хора. Разхождат децата си, флиртуват, зяпат, без да подозират, че снощи на две крачки отук в една грозна къща, в един грозен апартамент е бил убит Стефан Драганов Драганов.

Без да подозират, че аз, лейтенант Младен Демирев, разследвам случая.

Неделята не е ден за подозрения, а за почивка.

Чао, мили хора, дано никога не ме срещате в неделя, иначе освен на разходка!

Дано никога не научите нито името, нито чина ми.

Дано остана за вас само един непознат, чиято шкода паля потрудно от бракуван трактор на Северния полюс в ръцете на бяла мечка.

* * *

Часът е два и нещо следобед, когато пристигам до блока на Антоанета Минчева, на улица „Улан Батор“, в комплекс Дружба. Червената лада № АЛ-5989 стои на паркинга ни лук яла, ни лук мирисала. Няколко лодки са излезли в езерото отсреща. Поглеждам ги със завист през маранята върху асфалтовия път и хлътвам в мръсния вход с изпочупени пощенски кутии. Вони на пикня и повръщано, външните прозорци са натрошени, асансьорът не работи, по етажите са разхвърляни всевъзможни боклуци, в една кочина сигурно е по-приятливо. Изтривам най-малко литър пот от челото си и звъня на вратата с луксозна табела: „Антоанета Минчева, дипломиран специалист по козметика“. Отговаря ми лай на куче и женски глас, който го успокоява. Като научава къде работя, стопанката попива с копринена кърпичка нещо като сълза в края на окото си и ме кани да вляза, което правя с лек поклон — когато съм изнервен, ставам особено учтив.

За разлика от потискащата обстановка навън апартаментът на козметичката е обзаведен с просташкия шик на софийските парвенюта от края на осемдесетте години. Всеки предмет тук сякаш крещи, че е купен изпод рафта. Мафията производители-снабдители-пласьори-черноборсаджии и други неофициални лица тук е сипала, та се е забравила, то бива, бива, ама чак толкова... Фототапети с идиотски пейзажи, камина в седефени плочки, гипсови орнаменти по тавана, ниши със статуетки на ангелчета олигофренчета, кристален полилей, при вида на който ти иде да се молиш да не ти падне върху главата, кактуси, плюшени животинки от всевъзможни видове, породи и разцветки, дебнещи от ъглите, килим, дебел минимум две педи и нещо, комплект телевизор и видео „Грундиг“, три мраморни масички, диско осветление, вази, пълни със сухи цветя, югославска гарнитура,

комплект секции, претъпкани с кристал и порцелан, както и задължителният кокер-шпаньол, който в знак на добро разположение намокря крачола ми. Общо взето, на обстановката липсват само басейн с минерална вода и чернокож прислужник в бял смокинг. Представям си как се шашардисват кандидатките за красота, пристъпвайки прага на този дом, и какво изтърпяват мъжете им след това, особено ако пълнят джобовете си единствено на първо и шестнайсто число. Как не се е сетил поне един от тия нещастници да посегне поне на кокер-шпаньолчето, макар че и господарката му не е за изхвърляне? Попреминала е на попрището жизнено средата, но ако я срещнеш на няколко водки, нищо чудно да тръгнеш по петите ѝ, накъдето пожелае да те заведе, като си викаш — да става каквото ще! Платиненоруса коса, пусната свободно по гледаната шия, вълнуващи устни, чип нос, който отдалеч предупреждава: „Знам си цената, приятелче, тук няма да се вредиш току-така!“ Гординките на Антоанета личат като че ли единствено по прекалено учудените очи и мекотата в движенията, каквато придобиват жените с много любовници и дважд по-много изядени шамари от последните. Стройните, леко пълни бедра зоват дявола през червения клин, а черното кимоно символично скрива бюста, при размера на който се замисляш дали в теорията, че човек е произлязъл от маймуната, не съществуват някои слаби пунктове. Пантофките с пеперудки на върха допълват картината на безпросветно благополучие, в която аз, недоспалият притежател на гарсоньера в Люлин, не се вписвам, както обичат да се изразяват литературните критици напоследък.

— Едно коняче, другарю Демирев?

— Благодаря! — отговарям едва-едва, защото от френския ѝ парфюм в носната ми кухня се набира гигантска кихавица, а е някак неприлично да се изкихаш заради продукт на цена шейсет и няколко лева, още повече че може и да са я повишили.

— Благодаря — да или благодаря — не? — настоява Антоанета с тон на жена, която дава най-скъпото от себе си на мъжете, но не търпи да ѝ се глежат по-дълго, отколкото е необходимо за фасадата на нещата. Защото подобни мадами държат на фасадата почти толкова, колкото и на кожата си, а на кожата си страхотно държат.

— Да, ако обичате.

Не ми е до коняк с това главоболие, но не е шик, след като току-що сме се запознали, да си поискам аспирин. Все едно да си поръчаш бира в „Шератон“, макар че само там е сигурно, че ще намериш, и то студена. Въпреки че по принцип идеята би била сполучлива, аспиринът непременно ще е вносен, тук не се борави с нищо родно, пардон, пропускам самата домакиня. Конякът „Мартел“, както предполагам, е сервиран. Козметичката най-сетне сяда на канапето и ме поглежда изчаквателно.

— Кога научихте за смъртта на Стефан?

— Рано тази сутрин. Бистра ми телефонира, тъкмо стях багажа...

— Тръгвахте на море заедно?

— Да. Дойде ми като гръм от ясно небе. Милото момче, не успя да си поживее...

— Отдавна ли го познавате?

— От пет години. Навремето даже изкарахме лек флирт... без особени последствия, ако разбирате какво искам да кажа, а аз искам да кажа, че си останахме много добри приятели, което не се случва често в днешните помиарски времена. По-късно Стефчо доведе при мен Бистра като клиентка и аз веднага я оцених и приех.

— Тя знаеше ли за връзката ви?

— Моля ви, аз съм самата дискретност! Надявам се, че и вие, още повече след нещастieto...

— Бъдете спокойна, всичко ще остане за историята!

Козметичката изтрива нов опит за сълза в крайчеца на окото си. Не бива да се преструва, че плаче. Дебелият пласт грим върху лицето ѝ изведнъж лъсва подобно на некадърник на отговорно място, след като свалят тоя, който го е крепял.

— Къде прекарахте снощната вечер?

— Тук. Чаках Письо, извинете, приятеля ми, Петър Пецев. Закара колата до сервиза, контактният ключ нещо не бил наред. Бях започнала вече да се безпокоя, дойде някъде след дванайсет и половина!

— Той ли се грижи за колата ви?

— Да се разправяш по сервизите не е женска работа, нали знаете какви простаци работят там! Пък и само там ли! Иначе съм му

забранила да кара колата без мен, не заради друго, ами защото е много неразумен, увлича се от скоростта. Още малко коняк?

— Не, благодаря. Доколкото съм осведомен, Пецев не работи?

— Временно, другарю Демирев, търся му подходяща служба.

— Всеки ден ли сте заедно?

— Може и така да се каже. Без него съм като без ръце. Аз съм непрекъснато заета с клиентките. Пък и какво да ви кажа — привързах се. На моята възраст...

— Вие и възраст? — правя недоумяваща гримаса, на която дори шефът, смятан за цар на разпита, би завидял като рогоносец на стар ерген.

— Ех... — възкликва Антоанета с насладата на евнух пред тава саварини и продължава да ме будалка: — Письо притежава природна почтеност, защото е расъл на село и градът все още не е успял да го поквари.

— До жена като вас не е трудно да останеш почтен! — продължавам с четките, тъй като ми предстои да задам особено важен въпрос. — Известно ли ви беше, че Стефан е съден за обир?

Антоанета Минчева не променя позата си на девица в месечно неразположение, но в погледа ѝ най-сетне проблясва нещо ненагласено:

— Ако не се лъжа, ставаше дума за вилата на някакъв магазинер?

— Именно.

— Съпругата на магазинера беше моя клиентка. Заради някакви си стотина лева съдът лепна на Стефчо условна присъда. Извинете, но това вече е смешно! Стефчо съвсем се разстрои и заряза следването си. Тогавя се реших и му станах любовница, чувствувах, че съм му нужна. Така започнахме отношенията си. Жалко, животът му би могъл да протече иначе...

— Какво разбирате под иначе?

— Да не те бележат веднъж, другарю Демирев! Знаете ли какво става с едно пиленце, когато се нарани? Останалите тутакси започват да го кълват! Майката в Италия, бащата — алкохолик. В очите на правосъдието Стефчо представляваше идеалният престъпник. Раненото пиленце.

— Днес Бистра не ми го описа точно като пиленце...

— Защото не е на себе си! Ние, жените, когато страдаме, сме най-склонни да очерняме любимите си, въобразявайки си, че ще ни олекне! Бистра е още дете, въпреки че е с две години по-голяма от Стефчо. Страхувам се, че без него ще ѝ е трудно.

— В смисъл?

— Жените се делят на две категории — първите искат да обичат, а вторите — да бъдат обичани. Бистра е от последните, а те най-често грешат в избора на партньорите си. Стефчо се грижеше за нея, благодарение на което тя започна да расте в професията си. Искате ли да ви покажа нейни публикации?

— Много сте любезна!

Козметичката хлътва в спалнята си, от която виждам само огромно огледало над леглото. Поемам десетина броя от „В стил“. Ще се наложи наистина да ги разлистя, вместо да ги хвърлям на боклука както досега.

— Прочетете ги внимателно, но обещавайте, че ще ми ги върнете!

— Разбира се.

— Статиите си Бистра написа, след като тръгнаха със Стефчо. Не мога да преценя как ще прозвучат в мъжкото съзнание, но за нас, жените, това са прозрения! И недейте взима за чиста монета горчивите ѝ думи за Стефчо, на таланта всичко е простено!

— Може ли да ви помоля за едно кафе?

— Еспресо?

— С удоволствие.

Антоанета отива в кухнята. Кокер-шпаньолът, който беше задрямал зад един кактус, изведнъж се оживява и скача в скута ми. Свалям го внимателно. Животинчето ме поглежда с изумление — сигурно съм първият гостенин, който не му се лигави. Прибира се с наведена глава зад кактуса. След малко ароматното кафе събужда отново сетивата ми.

— Кой не се кара с гаджето си, другарю Демирев? Да не мислите, че между мене и Письо винаги върви по мед и масло?

— Заедно ли прекарахте остатъка от нощта?

— Шегувате ли се? Никога не го оставям да преспива! Съседите, кварталният, общественото мнение... Ние все още не сме цивилизована страна, каквото и да пишат вестниците! Съжалявам, че го казвам тъкмо на вас, но вярвам, че няма да спекулирате с мнението

ми. Между другото, във вашето ведомство разбраха ли най-сетне, че някой, който критикува порядките в страната си, не е непременно предател на родината, а тъкмо обратното?

— Често ли си гостувахте с Бистра и Стефан? — оставям настрана необятната тема за предателството.

— Виждахме се предимно по заведения — отвърща Антоанета, видимо разочарована, че не съм ѝ позволил да изложи докрай вижданията си. Сега разсъжденията за ролята на милицията в обществото са на мода и нито една изстисквачка на замърсени пори не би се лишила от удоволствието да ги прибави към следобедното си кафе.

— Ходили сте често на „Патриарха“, когато със Стефан сте били близки, нали?

— По-скоро той идваше при мен, у тях не беше удобно... Но се случваше да останем и там.

— Имате ли ключ от апартамента?

— На „Патриарха“?

— Да.

— За какво намекувате?

— Просто питам.

— Не, Демирев, нямам ключ от „Патриарха“. Трябваше по-бързо да се досетя, че сте дошли, за да ме провокирате.

— Не виждам с какво ви провокирах?

— Раздухвате един нещастен случай, както ви текне, слухтите, дебнете, чудите се как да измъкнете повече информация, която кой знае за какво ще използвате, не оставяте хората на мира, вретете се в интимния им живот, засягате най-святите им чувства, докато накрая ги зарежете с окаляни души и отчаяни сърца! Да не умре човек в тая тъпа страна! Ще ви интересува ли още някоя пикантерия, защото след десет минути чакам клиентка и не мога повече да си губя времето с вас?

— Да, ще ме интересува! Казахте, че се касае за нещастен случай?

— А за какво друго?

— Стефан пиеше ли?

— Никога не е прекалявал. Само че...

Козметичката скача от канапето, разхожда се нервно из хола, пали цигара. Лицето ѝ бързо се променя, четиридесетте ѝ години

веднага проличават.

— Бистра ми съобщи, че му е станало лошо във ваната.

— Антония, вие лично допускате ли, че Стефан ще се удави така баламски?

— Господи! Сега, когато размислям... Не, абсурдно е! Обаче в такъв случай какво е станало, Демирев?

— Тъкмо това се опитвам да разбера, докато ме обвинявате, че провокирам!

— Съжалявам! Взеха да ме хващат лудите! Сутринта получих нервна криза, изпих четири реланиума един след друг...

— Къде мога да намеря Петър Пецев?

— Улица „Братя Миладинови“, точно след пресечката със „Стамболийски“, сива кооперация на два етажа, забравих номера... Качете се на тавана, ще видите червена врата без табелка. Да го предупредя ли?

— Не мога да определя точен час. Довиждане и извинете за провокацията!

— Другарю Демирев, аз се пошегувах!

— И аз!

— Ама аз сериозно!

— И аз!

Часът е три и половина. С козметичката съм разговарял не повече от час, а се чувствавам като пребит, сякаш съм преместил мебелите ѝ. Скрих от нея, че ладата ѝ е стояла със запалени фарове пред кооперацията на Драганов в часа на убийството. Не го направих от някаква вродена деликатност, нямам намерение да ѝ спестявам каквото и да било, но тя веднага щеше да предупреди любовника си по телефона. По-лошото в случая е, че самата Антоанета няма алиби за същото време. Нищо не ѝ е коствало да влезе в апартамента, който познава отлично, и да потопи главата на бившия си приятел във ваната. Особена сила да удавиш заспал човек не е необходима. Мотив? Жени като нея не оставят безкористно, бившите си гаджета на конкуренцията. Изобщо в отношенията между четиримата е липсвал елементарен морал. Дали не са си разменяли партньорите от време на време? Да се разберем, не съм моралист, а милиционер и си знам мястото, но наскоро разследвах убийство, в основата на което стоеше тъкмо липсата на морал. Две семейства свикнали през почивните дни да си разнообразяват живота. След като вдигнали гуляй за чудо и приказ, гостенката оставала с домакина, а домакинята тръгвала с гостенина. Идилията продължила до деня, в който едната от жените забременяла, без да е сигурна от кого. Съпругът ѝ застрелял на място с ловната си пушка довчерашия съотборник. Интелигентен човек, с висше образование и отлична служба, той не се опита да скрие нито една подробност, разказваше спокойно, горчиво: „Липсата на морал, Демирев, е единствената болест, която прави понятен ужаса и по този начин го обезсмисля! Заболееш ли от тази болест, човешките норми постепенно, неусетно, безпаметно престават да съществуват за тебе — насърчаваш жена си да легне с друг мъж, пращаш майка си в старчески дом, за да не пречи на оргиите ти, зарязваш децата си, а в собствените си очи изглеждаш богоизбран. Сега си обяснявам защо в Бухенвалд и Освиенцим са водели жертвите към газовите камери под съпровод на цигулка! Във всеки човек е закодиран и по един фашист, Демирев, и ако не го удушиш навреме, нищо чудно по-късно да не го забележиш! Хайл Хитлер!“

Осъдиха го на двайсет години лишаване от свобода.

Поглеждам към шкодата с омраза, защото не ми се тръгва — през четири блока отгук живее Боряна, колежката на Бистра Тенева от „В стил“ и моята първа любов. Не че е имало втора, но ако кажа

единствена, ще взема да си падна в очите като последен левак. Дали само леваците се влюбват по веднъж? Защо пък да не проверим?

Асансьорът скърца като чене на дърта вещица в кретенски роман за деца в начална училищна възраст.

Точно преди три години и два месеца Боряна ме заряза заради журналистиката или това, което си представяше, че е журналистика: поредица коктейли, прекъсвани от командировки до Кан по линия на филмовия фестивал плюс прескачане до Монте Карло по покана на принц Рение.

Тежък, потен и тъп, звъня. Докато ми отговорят, нека внеса необходимия баланс от друга гледна точка: по това време мене никакъв ме нямаше. Усвоявах азбуката на професията си, сблъсках се ежедневно с калта, преди да съм си изработил необходимата имунна система, за да я преджапвам без последствия за психиката ми. Нищо чудно да съм изглеждал напълно неадекватен, а неадекватността на мъжа не се прощава от двайсетгодишните жени, другото може и да мине метър, но неадекватността — никога. За съжаление тогава Боряна беше на двайсет години...

Дочувах от услужливи уста, че се е омъжила, а след година се развела, че от брака и останал двустаен апартамент в Дружба и момченце, което одрало кожата на баща си. Но така и не намерих сила да я видя отново и чак сега... Тази жена винаги е могла да се владее. С отварянето на вратата вече се е хвърлила на врата ми, задала ми е най-малко сто въпроса, въвела ме е в хола, настанила ме е върху дивана, отдръпнала се е да ме разгледа, докато аз преглъщам килограмите захар под езика и се трия по най-просташки начин от целувките ѝ.

— Искаш ли кафе?

— Не. Направи де!

Любовта, това са усмивката, прическата, начинът, по който отпива от кафето, гримасата, когато ѝ е студено, дланта, която ти маха, преди да скочиш в таксито и да запрашиш нанякъде в нощта, любовта, това са сълзите, когато си я обидил, морето, където, кой знае как, си уредил стая за двамата, стотинките, които си броил, преди да влезете в кафенето, пътят, който си прокарал до антикварната книжарница, за да я заведеш на ресторант, якетата, които си отнасял в заложената къща, за да ѝ направиш подарък на рождения ден, любовта — това са писмата, които си чакал, когато сте били далече един от друг, страхът, когато е

лягала болна, любовта за беда е и часът, в който ти е казала сбогом. Любовта — това е всичко, което нямаш след този час, колкото и правилно да живееш, колкото и да си доволен от себе си, колкото и други жени да притежаваш, колкото и успехи да постигнеш, колкото и сърца да разбиеш, колкото и удари да понесеш...

Три години и два месеца, минута по минута, съм вървял към този апартамент, милиарди пъти съм звънял мислено по телефона, без да се осмеля да набера номера поне веднъж, поне по погрешка... „Искаш ли кафе?“ Искам кафе, да те вземат мътните, една каца кафе съм изпил без тебе, каквото ми дадеш, ще пия, каквото искаш, ще правя, както пожелаеш, ще се държа, само и само за да те гледам...

— С колко захар?

— Две лъжички. Да ти се намира аспирин?

— Пак ли те боли глава?

— Пак.

— Я по-добре пийни една бира!

— По служба съм.

Край. Поглежда ме като дете, на което току-що лоши батковци са спугали любимата топка. Отпуска се на креслото.

— Това ли намери да ми кажеш? — пали цигара.

— Не пуши, не го можеш.

— В качеството си на какъв ми правиш забележка?

Кафето изстива върху масичката.

— Не ти правя забележка.

— Сърдечно благодаря. Пий си кафето, ще изстине.

— Не искам.

— Какво искаш бе? Съвсем ли да ме видиотиш?

Не, каквото и да приказваме, от каквото и ъгъл да го гледаме, колкото и да се напъваме да бъдем обективни, жените наистина са фантастични креатури! Абе не стига, че ме заряза като псе, макар че и едно псе да изхвърлиш край магистралата, все ще се обърнеш, за да го погледнеш за последен път, не стига, че ни делят един брак и едно дете — един неин брак и едно нейно дете, — ами пак е недоволна, пак ми търси сметка — как съм дошъл, защо съм дошъл, колко карата е усмивката ми, ще си призна ли най-сетне, че съм изрод, а тя — света вода ненапита...

— Нали си във „В стил“? — питам колкото се може по-неутрално, не ми се почва безкраен разговор, обагрен с „бунак“, „кретен“, „палячо“ и тям подобни любезности, с каквито са пълни анализите между бивши любовници, разсипали с пълни шепи живота си.

— Във „В стил“ съм, къде да бъда? — сопва се Боряна, сякаш аз съм ѝ виновен, че не е напреднала в професията си. Какво се чудя всъщност — виновен бях преди, виновен си останах. — Да не би да сме сгазили някъде лука? Още като те видях с тия броеве в ръцете, трябваше да се досетя. Сериозно ли е?

— Познаваш ли Бистра Тенева?

— Оставаше и да не я познавам! Да не би да си ѝ хвърлил мерака? В момента е „резерве“, но щом е за тебе, ще измисля нещичко!

— Не е „резерве“. Вече не.

— Охо! Да не би да си арестувал любовника ѝ?

— Тъкмо да го арестувам, а той взе, че се удави във ваната си.

— Стой сега, кой от всичките?

— Стефан Драганов.

— Стийф? Кога?

— Снощи.

— Стига бе! Във ваната!

— Предпочиташ другаде? Аз също. Ама не слушат! Дай все пак нещо за глава, абстрахирай се, че е моята!

— Глътни тоя седалгин-нео, ще те оправи. Още не си ми обяснил защо си тук?

— Не се ли сещаш?

— Не се сещам! Длъжна съм да те предупредя, че далеч от тебе безнадеждно затъпях! Човек непременно затъпява, щом до себе си няма някой, който непрекъснато да му лази по нервите! И така — кажи защо си тук, дай поне да свършим някаква работа!

— Вече ти съобщих!

— Абе, ти че събщи, събщи, но все си въобразявах, че знача повече за теб! Трябвало Стийф да опъне жартиерите, за да се сетиш за мен! Ако знаех, собственоръчно щях да го удуша!

— Не подозирах, че толкова си припряла да ме видиш.

— По-рано ме подозираше в какво ли не.

— Само не казвай, че е било напразно!

— Във всеки случай не беше това, което си представяше.

— Има ли значение, щом крайният резултат е един и същ?

— Остави миналото, ами кажи защо не се обади толкова време?

— Казах ти — не знаех, че имаш нужда от мен.

— Нямам никаква нужда от тебе, но от себе си все още имам нужда, а за да дойда на себе си, трябваше да те вадя, разбираш ли?

— Отчасти.

Кръстосва краката си по стария начин, който отнемаше всичките ми аргументи в споровете. Пали нова цигара. Както преди, по детски си придава важност. Използвам паузата, за да отбележа наум, че обстановката в апартамента е повече от скромна, и то не в сравнение с ладата на козметичката, а дори със средното ниво. Мебелите не се връзват един с друг, килимът плаче за боклукчийската кофа, цветята в двете саксии до прозореца не са поливани отдавна, дори се боя, че са мъртви. А преди страшно обичаше цветята... Боряна забелязва погледа ми и се усмихва:

— Не бързай да ме оплакваш. Можеше да бъде много по-лошо.

— Винаги може да е много по-лошо.

Чак сега забелязвам как е облечена — бяла блузка и пола от шотландско каре, достатъчно къса, за да ми припомни туй-онуй, и достатъчно дълга, щом още не съм откачил.

— Нека оставим моите проблеми настрана, скъпи, а да се заемем с твоите. Тъпото е, че Стийф си го предаваме като щафета — в началото беше мой, после — на Бисето, а вече е окончателно твой.

— Ти... със Стефан...?

— Бисето го сви от мен, съжалявам.

— Ново двайсет! — опитвам се да се правя на човек над нещата, макар че върху врата ми сякаш сяда националният отбор на България по свободна борба в пълен състав плюс резервите. — Интересно...

— Кое пък ти се видя толкова интересно?

— Не знаех, че съм ти снижил дотам критерия. Тъпо е, права си!

— Слушай, Бистра нищо ли не ти каза за мен и Стийф?

— Не стана дума.

— В такъв случай тя не знае, че ние двамата с тебе... По-добре!

— За тебе може да е по-добре, но за Драганов или, ако предпочиташ — Стийф, се съмнявам. Когато докладвам на шефовете,

че имам нещо лично с мъртвия, не е изключено да ме отстранят от разследването. Сети ли се? Адски си разбирам от занаята!

— Чувала съм нещичко за репутацията ти, никога не си преставал да ме интересуваш.

— Дори когато се забавлявахте със Стийф?

— Винаги си оставаш ченге!

— Докато не разбере как може да си в леглото с един, а да се интересуваш от друг, ще си остана стопроцентово ченге, не отричам!

— Знаеш ли колко е просто? Няколко месеца след като разписах, усетих каква свинщина съм направила и единственият ми начин да протестирам беше да изневеря на така наречения си съпруг. Тръгнах по купони й дискотеки, а там Стийфовци с лопата да ги ринеш. Лепна се за мен, докато един ден не го заведох в редакцията и не го запознах с Бисето. Не че го направих нарочно, защо да те лъжа, дори известно време не й говорих, но ми мина. Ето великата тайна, която досега стоеше забулена пред взора ти.

— Не ми изглеждаш твърде впечатлена от смъртта му?

— Писна ми да се впечатлявам, Младене! Достатъчно ми е, че те виждам след цели три години, даже поводът да е Стийф. Нека не говорим за него, моля те!

— А за кого?

— За нас двамата.

— Първо ще поговорим за него!

— Щом тръгна с Бисето, значи си го търсеше!

— В какъв смисъл?

— В прекия!

— Не преувеличаваш ли?

— Напротив, снизходителна съм. След като настояваш, давай да му гложгаме кокалите! Стийф беше боклук, Младене, нашенски, роден, социалистически боклук! В друга държава отдавна щеше да гние в затвора! Въртеше далавера след далавера, все нещо купуваше и продаваше, джобът му беше пълен с долари, които не бяха негови, както не бяха негови и колите, които караше, приказваше авторитетно за неща, които не познаваше, впечатляваше курветата с дрешки, донесени от битпазарите на Западна Европа, условната си присъда използваше като визитна картичка, защото нашето високохуманно общество умира да взима присърце боклуците си! Понякога се

съдирам от яд, че не съм краля, не съм проституирала, не съм лежала в затвора, а съм учила това, което са ми преподавали, и съм работила това, за което са ми плащали! По тая причина едва свързвам двата края! Да, вече чувствавам как ще ме почнеш както по-рано — какво съм правела със Стийф, защо съм го правела, редовното ти конско евангелие, научих го наизуст, но в случая едва ли ще ни помогне.

— Лично аз нямам нужда от помощ. Поне в тоя смисъл вече нямам!

— Пък аз тъкмо днес имам нужда от помощ, а не от наставления, иначе сама мога да си дам сметка, че се обърках като монголоид, който си сипва попарата в ухото, защото не може да си уцели устата.

Боряна заплаква кротичко, както само тя си знае, за да ме прободне точно там, където само тя си знае. После изведнъж се съсредоточава и продължава разказа си. Откривам все пак за себе си, че след като родят по едно дете, жените започват да плачат почти искрено.

— Сега за Бисето. Тя пък е боклук в капилярите си, схващаш ли нюанса?

— Не съм специалист по боклуците.

— Тогава ми се довери, мога да защитя научна степен. Стийф и подобните му стават боклуци постепенно, докато Бисетата се раждат боклуци и единствената цел на живота им е да опорочат всичко, до което се докоснат.

— Добра журналистка ли е?

— Абе ти пробваш ли ме? Беше манекенка, завъртя на малкото си пръстче няколко мухльовци с власт и готово, влезе с гръм и трясък в професията! Няма да се учудя, ако я направят член на СБЖ преди мен. Забележи, че татенцето ѝ е един от най-известните адвокати на София. Можеше да я нареди в най-елитно списание, без тя да работи със задника си! Но Бисето не се доверява на нищо, което е достигнала извън леглото, манталитетът ѝ е такъв!

— Както ми я описваш, не виждам какво е правила при Стийф. Той е бил момче без възможности и без перспективи!

— Цицаше го! През ден ѝ купуваше нов тоалет! Дъртите мераклии са стиснати! Освен това Стийф разполагаше и с време, а за жена с претенциите на Бисето времето на любовниците е не по-малко

важно от портфейла им! Сигурно ти се е оплаквала, че я преследваше на всяка крачка?

— Да.

— Аз пък ти казвам, че ѝ беше приятно! Побърка го! От тази връзка Стийф можеше да излезе по два начина — или в усмирителна риза, или в ковчег.

— Пиеше ли?

— Прилично.

— Заспиваше ли от алкохола?

— Веднъж заспа в бара на „Родина“, но беше на кило и нещо!

— Заплашваше ли те и тебе със самоубийство?

— Редовно. Стийф владееше съвършено цялата гама от номера, с които минават пред бившите гаджета на ченгетата! — горчиво се усмихна Боряна. — Но не мисли, че се е самоубил, никога! Нямаше смелост да го направи, нямаше и, как да ти обясня — класа! У Стийф липсваше мъжкото, истинското, той беше едно предвзето, порочно момче, напълно неспособно да се справя очи в очи с живота. Ако не се беше удавил във ваната, щеше да му падне саксия върху главата, пиши го нещастен случай и отмени, заради Стийф няма да те повишат!

— Според тебе Бистра способна ли е да го удави?

Боряна се изкисква сухо, като човек, комуто току-що предстои да си чуе резултата от проба за СПИН. Уж е сигурен в себе си, но все си има едно наум.

— Такива като Бисето не убиват, Младене, те са убедени, че мъжете са създадени с единствената цел да им служат, за което е необходимо да дишат и да мърдат все пак. Ще останеш ли?

— Къде? — питам за очи.

— Заведох сина си при нашите за няколко дена...

— Да остана, викаш... Не, няма да остана. И не ме питай защо.

— Ясно ми е и без да те питам. Ти си все така беден и строг. Бедните са винаги строги!

— Мислиш ли, че ще се обогатя, ако се хвърлим в леглото?

— И да ти обяснявам, едва ли ще го разбереш, нямаш сетива, за да разбереш. Пък и твоят живот не ми харесва, Младене, не ми харесваше преди, не ми харесва и сега. И въпреки всичко едва не получих удар, когато те видях на вратата, но си казах, че е в реда на нещата, че ти трябваше да се появиш някой ден, след като толкова си

мечтаех да те видя. Но ти по стария начин ме накара да се чувствавам лека кавалерия, което и без теб ми е нормалното състояние. Преди няколко години именно в такъв момент напълно изключих и се омъжих, защото оня човек ме щадеше, а ти никога не си ме щадил, ти и себе си не щадиш. Докато се усетя, сложих подписа си в гражданското, а после всяка нощ се държах като изнасилено селско чедо. Отдавна трябваше да проумея, че съм безнадеждно деформирана от любовта си към едно изкопаемо, което даже не търпи развитие, защото истинските изкопаеми поне се разпадат с времето. Ти си ужасен, Младене, но аз както по-рано съм луда по тебе и това ще ме довърши! Колкото до Бисето, не я мисли, тя и в публичен дом да попадне, ще организира курсове по политическа просвета за клиентите. Такива редовно излизат сухи от калта, за разлика от мен, която съм до гуша...

— Почакай поне да свърша с разследването, тогава ще се видим на спокойствие!

— Какво общо има тук разследването, мило мое изкопаемо? Целуни ме!

— Не ме пробвай, може да съм изкопаемо, но те сънувам всяка нощ, ако успея истински да заспя, разбира се. Но не си падам да събличам в Неговия апартамент Неговата жена, докато го няма Неговото дете, друг може и да си пада, но аз не си падам! Колкото до това, че съм беден, нямаш представа колко си близо до истината, аз наистина съм беден и знаеш ли защо — не обменям долари, не препродавам кожуси, не взимам подкупи, не строя вили с държавни материали, не внасям западни коли с инвалиден номер, не изнудвам хората с тайните, които знам за тях, не търгувам със съвестта си, а тъкмо обратното — аз гоня именно такива богаташи, а вместо благодарност често пъти чувам да ме наричат овчарско куче, което все пак не е толкова обидно, колкото да си пудел! Поне на овчарското куче никой не връзва бяла панделка, защото трябва да е винаги във форма! Не ме изпращай, знам пътя!

А след малко отново съм сам. Чудя се накъде по-напред да поема, въпреки че никъде не ми се ходи, въпреки че на две крачки от мен е Боряна с полата от шотландско каре и всичко под нея, а пред мен е поредното разследване на загадъчна смърт, и няма кого да попитам

дали приличам на изкопаемо, или не съвсем. Кой ли се интересува какво става в душата на едно ченге в неделя следобед?

Когато пристигам в квартал Априлски, в главата ми препускат всички конници от историческите продукции на Киноцентъра. Намирам блока на семейство Теневи, качвам се на втория етаж и натискам звънеца. Разнася се чуруликане, пред което звуците на джунглата в безлунна нощ биха звучали като шепот на опериран от рак в гърлото. След петнайсетина минути ми отваря кльощав дангалак с прическа „пънк“ — нещо средно между гребен на петел с жълто по ръба и четка за миене на дъски в скиорска хижа с вечно пиян управител. Но нека да не бързаме с иронията, само преди петнайсетина години мене самият са ме стригали по входовете заради дълга коса — бяхме откачили по „Бийтълсите“, които иначе авторитетни люди ни ги представяха като четирима шмекери. „Пънкарят“ е последното издание на семейството. Навлякъл е развлечена фланелка адидас, избелели джинси, увиващи се около тънките му като китайски клечки крака, палецът му е изхвъркнал от маратонките, а лицето му не се е срещало отблизо с вода поне от една седмица. Въпреки че целият воня на алкохол, в него има нещо симпатично.

Правилен нос, също като у сестрата, големи очи, причудливо изваяна брадичка, мъх над горната устна. Ако се подстриже като хората и особено ако се изкъпе, момичетата ще си падат по него, освен ако не си падат и в тоя му вид.

— Кажи на роднината си да ми се яви!

— Сори, мен! Систърът го е хванала липсата!

— Йе! — влизам в тона му и вдигам два пръста в знак „виктория“. — Къде ги дробя, на Акапулко ли?

— Гарата!

„Пънкарят“ се опитва да тръшне вратата под носа ми, но аз предварително съм подложил крак.

— Снощи сестричето ти ми върза тенекия, пък много мразим да ме стягат!

— Специално снощи систърът си легна с кокошките! Нещо си объркал спатиите!

— Ще будалкаш скапаняците, ясно ли е?! В колко се прибра? — хващам го за фланелката. „Пънкарят“ се впечатлява от свирепата ми физиономия, въпреки че ги е виждал всякакви от ухажорите на сестра си.

— Бях направил главата, но не е било по-късно от дванайсет.
— Откъде загрея часа, щом си бил мотан?
— Мадамата ми се омъгли малко след мача. Бяхме се сдърпали кофти. Тъкмо се тръсках и сестърът изпъкна.
— Сама? Казвай спешно, че ще те заблъскам!
— Тук тя винаги се прибира тек!
— Често ли й се случва?
— Чат-пат. Пълнолетна е, ако нямаш нищо против!
— Още ли движи с оня въздух, Стийф?
— Пробва да го чупи, но не е толкова елементарно. Стийф е бясно говедо! Тая врата поне три пъти я е къртил! Пусни ме бе, ще викам!
— Недей, че ще ми скъсаш сърцето! Умрем си да я отървем от Стийф, приятелче! Ол райт?
— Закъснял си, мен! Друг се е заел с аферата!
— Гъбаркаш ме!
— Мъжки!
— И кой е новият каубой?
— Един с голяма глава, с бицепси като кратуни и с ей толкави мускули отзад! Все едно че по гърба му ходят пет-шест котарака! Ама за това си се оправяй със сестъра! Писна ми от нейните хитове! Няма все мене да ме маризят, я!
Стискам го още по-здраво за адидаската. „Пънкарят“ се ококорва и задъхано добавя на относително правилен български език:
— Как да ти съобщя нещо, което не знам бе?! Бистра е абсолютен гроб за нейните си работи, пък и се шубелисва от Стийф! Мъжки ти редим!
— Какъв мъж си ти, щом досега не си му сменил физиономията?
— Като го видиш, ще разбереш толкова ли лесно му се сменя физиономията! Муруците ги е шубе от него!
— Е, браво, нали татенцето ти е адвокат?
— Като е адвокат, да не е Мохамед Али? Пусни ме бе!
— Още ли си сигурен, че не знаеш къде е Бистра?
— Някой й се обади сутринта по телефона, тя веднага се стегна и се чупи, без да ме отвори за посоката.
— Как разбра, че е навита да прецака Стийф?

— Ами на няколко пъти му се омъгли! Той идва, пеняви се, ежи ми се. Днес пак го чакам да изпъкне, обаче тоя път свиркам на ченгетата!

— Снощи стори ли ти се, че Бистра я гони шубето?

— Систерът е пълно перде, мен, ако толкова лесно се сбръчкваше, досега сто пъти да е влязла в лудницата! Стой си настрана, мъжки ти редим, не си й от категорията! Кофти е да си го изкарваш на адидаската ми, не си я купувал!

— Кога видя оня, с котараците по гърба?

— Вчера следобед дойде у нас, за първи път го мяркам около сестра!

— Нещо ми миришеш! — пускам го.

„Пънкярят“ вече е заключил вратата, когато чувам топлото:

— Ходи го духай, педераст такъв!

И все пак ми е приятен тоя хлапак, дори с това, че няма високо мнение за типовете около сестра му. Никой не ми е крив, че избрах тактиката да се представя като един от тях. Както и да е, в случая са важни две неща: първо, братът потвърди показанията на сестра си за часа на прибирането й. Второ: Бистра е била в интимни отношения и с друг мъж. Бас държа, че въпросният щастливец се нарича Петър Пецев, известен повече като Письо, довчерашият приятел на Антоанета Минчева.

Един по един светват прозорците на квартал Априлски, сякаш ято светулки се понасят в пиянски танц. Мъжете влизат във ваните, като преди това старателно са разтворили хвойна във водата — според статистиката неврастенията сред населението нараства със стабилни темпове. За мене по-важно е обаче тази вечер мъжете да излязат от ваните си ако не успокоени и свежи, то поне живи. Мъжете живеят по няколко живота, но умират само веднъж. И ако това не е справедливо, нека се утешим с мисълта, че е сигурно. А сигурността никога не е справедлива, както и справедливостта — сигурна...

Нощта се е разтворила в София като лъжица нес кафе в чаша гореща вода от бойлера. Правя забранен ляв завой по булевард „Александър Стамболийски“ и попадам на улица „Братя Миладинови“. Спирам пред сивата кооперация на два етажа, оглеждам се: неравен паваж, изпъстрен с дупки, изпочупени улични лампи, дузина котета, ровещи в кофите за боклук — на тая улица едва ли ще ти се случи

нещо радостно. На тая улица осемнайсетгодишен юноша не би тичал ръка за ръка с любимата дори в ранна пролет, млада невеста не би чакала витяза на сърцето си с мъжка рожба в ръце, поетът не би се вдъхновил дори за дописка срещу търговията, а треньорът на Националния отбор по футбол не би намерил подходяща тактика за победа над Бразилския национален отбор. На тая улица най-много да видиш пияница, разкрячен до дървото, разчорлена жена на средна възраст, бягаща от побеснелия си мъж с писъци до бога, стара баба, къляща наляво и надясно кварталния бакалин, който я е излъгал с тринайсет стотинки при покупката на сиренце. Подобни улици в София ме разстройват повече от разказите на Чехов.

Качвам се на тавана и чукам на боядисана в крещящо червено дъсчена врата. Почти веднага отваря млад мъж с масивна челюст, зализана коса и мляскаща усмивка, така скъпа на уволнени заради валутни афери стюардеси, надчетени барманки, застаряващи асистентки на факири и разбира се — на козметички. В последно време — дори на журналистки, ако не им е била скъпа и по-рано. Дали Боряна също е чукала на тая врата, а докато е чакала да ѝ отворят, е вдишвала вонята от външния клозет, щедро напоила въздуха? Внимание, ставам злобен, пък като малък не бях такъв. Още повече, че връзката между Письо и Бистра засега е недоказана, а щом е недоказана, значи е само моя навивка. Друг е въпросът, че навивките ми почти винаги се потвърждават.

— Вие май сте другарят от милицията? — показва здравите си зъби Письо, които сто на сто карат мацките да анализират задълбочено всяка глупост, изречена от хищната му уста. А главата му е наистина по-голяма, отколкото трябва.

— Ние сме! — отговарям ядно. — Ще ни поканите ли да влезем, или ще си говорим до клозета?

— Моля, заповядайте!

Леко смутен, Письо ме вкарва в покоите си. Котараците по гърба му всеки момент ще скъсат потника. Скосен таван, плюшени пердета, кръгла масичка с две табуретки стереоуредба, тапети, подути от влагата — изглежда, че мансардата служи за склад на вехториите на Антоанета Минчева. В първия момент дава илюзия за лукс, но при повнимателно вглеждане ще забележиш изтъркания плат на табуретките, ивиците мръсотия по пердетата и стария модел на стереоуредбата.

— И другите си гости ли посрещаш по потник? — питам, защото Письо е по потник и бермуди.

— Ама аз... понеже е топло...

— Такъв е сезонът, не си ли забелязал? Сега ще направим следното — аз ще се обърна, а ти ще си сложиш костюм и вратовръзка! Става ли?

— Разбира се, другарю Демирев!

След пет минути Пецев е облечен като за дипломатически прием, където нищо чудно един ден да го изпрати вашето всеядно общество.

— Сядай, Пецев! И те предупреждавам — ако почнеш да ми се лигавиш, ще стане лошо!

— Пък Тони ми каза...

— Че ченгето е голям сладур ли? Е, понякога и Тони се лъже в хората. Име?

— Петър Пенев Пецев.

— Роден?

— На двасти април 1960 г., село Славянски извор, Плевенско. Баща ми е партиен...

— Остави баща си на мира. А най-вече — партията. Какво работиш в момента?

— Ще пиете ли нещо, другарю...

— Демирев. Зададох ти въпрос. Възпитаният човек отговаря на въпросите на по-възрастните!

— Не работя... засега. В София не е толкова просто да си намериш подходяща работа.

— Има нещо такова, никой не отпуска щат за свалч на мадами.

— Другарю Демирев...

— Че познаваш Бистра Тенева, ми е известно. След малко ще видим до каква степен я познаваш. А сега ми отговори колкото се може по-искрено: имал ли си нещо общо с колежката й Боряна Ангелова?

При положителен отговор утре подавам рапорт да бъде отстранен от разследването, но се боя, че ще ме накажат жестоко, защото преди това ще му счупя главата!

— Как не ви е срам, другарю Демирев! За Боряна освен детето друго не съществува! Тя е най-преданата майка на света!

Въздишам пред невъзможността да се оттегля от разследването, а най-вече — да набия Письо. Да не повярва човек, че като малък бях

най-кроткият в махалата.

— Значи столицата не е в състояние да ти осигури подходящо място. Защо не опиташ в Славянски извор, тук и без това сме повечко?

— Шегувате ли се?

— Не съм забелязал, от къде на къде ти хрумна?

— Аз, да ви кажа честно, не съм доволен от себе си, другарю Демирев, никак не съм доволен. Правя се на непукист, но отвътре ме гори. В Славянски извор, казвате? Обаче там също няма работа за мен, късно е да ставам овчар. Съвсем се обърках, не знам нито кой съм, нито къде съм! Стийф си отиде, полудях от мъка, ако не ви очаквах, щях да се насвяткам като пълен безхаберник! Какво става в тая държава?

— За държавата аз не отговарям. Общо казано, струва ми се, че ти не си на мястото си, а да си само ти — с мед и масло да те храним! Но по този въпрос можеш да дискутираш с Антоанета. А лично мен ме интересува единствено какво прави снощи около десет и половина? Съветвам те да не ме лъжеш, защото вече знам доста подробности.

— Снощи към десет и половина? Гледах мача у един приятел...

— Блазе ти, на мен все не ми остава време за мачове. Колко свърши?

— Кой?

— Мачът. Нали играха... тю, забравих!

— Нашите баламурници и Полша! Три на нула за поляците. Че онези изпуснаха и дузпа!

— Браво, Пецев! Продължавай в тоя дух, интересно ми е докъде ще ти стигне фантазията!

— Защо иронизирате, другарю Демирев? Малко човещина!

— А човешко ли е да ме премяташ, че докато по телевизията предаваха мача между Дания и Белгия, ти си гледал срещата България — Полша, която на всичко отгоре е завършила три на нула за поляците! Малко повече доверие в нашия отбор бе, Пецев! Освен това намерих свидетел, който ще потвърди, че „Лада“ №5989 се е намирала в пряката на „Патриарх Евтимий“ със запалени фарове! Докато Антоанета е убедена, че по това време си бил в сервиза!

Письмо започна да мучи като бивол, клатейки се напред-назад върху табуретката.

— Другарю Демирев! Аз съм изрод! Аз съм изрод!

Изчаквам го да прояви докрай артистичните си заложби и го успокоявам почти бащински:

— Спокойно, не си изрод, а лъжец! Твоите басни може и да минават пред мадамите, но в случая става дума за нещо много по-сериозно, драги! И колкото по-бързо ми кажеш истината, толкова повече ще облекчиш положението си, което, повярвай ми, никак не е розово! Хайде сега сериозно! С Бистра сте си тупали среща в уличката до „Патриарха“, защото на самия булевард не можеш да паркираш, катаджиите ще те подгонят. За колко часа ви беше срещата?

— Каза да я чакам от... от десет и половина нататък...

— Добре. В колко часа дойде Бистра?

— Тя... изобщо не се появи...

— И ти какво направи?

— Ами аз... продължих да си чакам...

— В колата?

— Да.

— Сигурен ли си?

— За кое?

— Че не си мърдал от колата?

— Ама...

— Няма „ама“! Да или не?

— Не.

— Какво „не“? Не си мърдал или не си сигурен?

— Излязох, другарю Демирев! Излязох от колата!

— Шукер! Най-после го роди! Кога излезе от колата?

— Към единайсет и половина. От мястото, където бях паркирал, не се виждаше входът на кооперацията и...

— И?!

— Рекох си — Стийф я е пребил! Бистра изпитваше ужас от него! Целият се разтреперих, причерня ми пред очите, зави ми се свят, сякаш някой ме хвана за гърлото... Аз... страшно... я обичам, другарю Демирев, и без нея... без нея повече... повече...

— Успокой се, Пецев!

— Письо ми викайте! Письо! Така ме кръсти бабето! Антоанета! Не издържах повече! Стийф пък унижаваше Бистра на всяка крачка, влачеше се с дърти шведки по морето, за долари беше готов да изпие собствената си урина!

— От колко време с Бистра сте си близки!?

— По-така сме от месец и нещо.

— Планът за бягството от „Патриарха“ вчера ли ви хрумна?

— Да, тоест не.

— Е, по-точен отговор от тоя — здраве!

— Отдавна я придумвам да избягаме от Стийф и бабето, другарю Демирев! Вчера най-сетне се съгласи! — в гласа на плейбоя от Славянски извор се появяват метални нотки. — Останалото не ви засяга!

— Моля? — не вярвам на ушите си. — Добре ли чух? Я повтори!

— Моят личен живот не касае милицията!

— Сигурен ли си?

— Духът на Хелзинки...

— Духът на Хелзинки няма нищо общо с разследването на едно убийство, Пецев! И ако ти не ми разкажеш веднага какво се случи, след като излезе от колата, ще продължим разговора другаде!

— Как убийство? — продължава да се държи нахално Письо. Все още не може да повярва, че Хелзинки няма да му помогне. Поне в тоя случай.

— А какво е, ако не е убийство? Плувал си човекът във ваната, спортувал за здраве, но изведнъж мъртвото вълнение го увлякло към дъното и се нагълтал с вода? Ако ти можеш да повярваш на подобна глупост, аз не мога, за което, надявам се, няма да ми се разсърдиш! По погледа ти познавам, че си съгласен. А щом си съгласен, обясни ми смислено снощните си приключения, да бягате с Бистра е едно, а да те арестуват по подозрение в убийство — съвсем друго! И остави Хелзинки на мира, че както си се накуснал, даже Славянски извор ще ти се стори тесен! И не се опитвай да ме премяташ, че ще стане по-зле! Реши ли се най-последно?

— Чакайте малко, другарю Демирев... Аз... не мога така...

— Можеш, Пецев, можеш! По-добре истината, отколкото по-лошо!

Письо си налива чаша вода от умивалника. Зъбите му тракат по стъклото, потта избива на ивици по слепоочията му, черна и мазна.

— Ка... качих се на етажата... и... На секретната брава стоеше тоя ключ... Завър... завъртях го и влязох... Отворих банята. Крушката

светеше... и го видях... мъртъв... мъртъв! Обезумях... изтичах надолу... метнах се в колата... и право при бабето... на Дружба...

С трепереща ръка Письо ми подава секретен ключ.

— Не й ли направи впечатление, че си разстроен?

— На кого?

— На Антоанета!

— Никак даже, защото... аз... аз веднага се хвърлих отгоре й, и... такава... оправих я!... Тая нимфоманка изключва тотално, когато... нали разбирате?

— Време ми е, на моята възраст... освен мъртвия, нищо друго ли не видя, не чу? Помисли, не бързай!

— Той... той... се хилеше... Сякаш ме канеше при себе си... във ваната...

— Разбирам. Защо веднага влезе в банята?

— Бистра ми разказа... че Стийф най си падал да я бие там...

Предварително я къпел, сапунисвал, и...

— Къде смятахте да се скриете от Стийф?

— Ами... при нашите, в Славянски извор... на първо време...

По-нататък щяхме да му мислим...

— А колата?

— Какво колата?

— Нали не е твоя?

— Оня ден бабето ми я приписа, ще си купува рено фуего от един пластмасаджия... Щях да й я върна, пука ми за посраната й лада, важното беше да откопча Бистра от Стийф! Нейното не се траеше, другарю Демирев! Тоя садист всеки момент можеше да я заколи!

— Сигурен ли си, че този ключ се намираше на секретната брава?

— Абсолютно!

— Да не би да ти го е дала Бистра?

— Другарю Демирев!

— Другарю Демирев, ама Бистра последна е видяла жив Драганов, а ти си бил първият, който го е видял мъртъв! Отгоре на всичко сте се наговорили да бягате! Мога ли да съм уверен, че в заговора ви не е влизало и да го ликвидирате?

Письо се разплаква със сълзи. Няма нищо по-грозно от един разплакан културист. Освен може би двама разплакани културисти.

— Я пийни още една вода, Пецев!

— Не... съм го... удавил аз... не съм!

— А Бистра?

— Не... знам... Вече нищо... не знам... Тя... и без това не дойде на срещата... а?!

— Пецевеев, Пецев... Довчера — идилия, а днес вече си готов да я натопиш! На мускули си го докарал, ама на кавалерство — хич!

— Всеки да сърба каквото е дробил, другарю Демирев! — бързичко идва на себе си това леке. Провинцията си е провинция.

— Тя, че ще сърба, ще сърба. Само че гледай и на тебе да не ти поднесе някоя копанка. Голямо сърбаме ще му дръпнете!

— Да си взема ли бельо?

— Моля?

— Раздавате ли?

— Признаваш ли, че си убил Стефан Драганов?

— Не! Никога!

— Тогава закъде си се затърчал?

— Ами, то се видя.

— Блазе ти! На мене още ми е мътно! А сега остави лакърдиите и ме слушай внимателно: недей да шариш насам-натам, докато нещата не се изяснят. Няма да ходиш нито до морето, нито до Славянски извор!

— Ама защо, другарю Демирев, след като съм невинен! Повярвайте!

— Лично аз съм склонен да ти повярвам, Пецев! Но не съм сигурен дали убиецът ще ти повярва, че не си видял в банята нещо, което не е трябвало да виждаш! Разбра ли ме?

— Раз... разбрах ви...

— Чудесно! Пожелавам ти приятни сънища!

— Другарю Демирев!

— А! Ти да не би да се уплаши?

— Не, но...

— Ако си ме излъгал ей толкова, има изключително сериозни причини да се страхуваш!

— Всичко ви казах!

— В такъв случай — спокойно! Иначе ще си помисля, че си смел само когато отнемаш гаджетата на приятелите си! Чао и умната!

Слизам при шкодата. Вдишвам дълбоко блудкавия софийски въздух. Правя обратен завой при пазара „Георги Кирков“. Излизам отново на „Стамболийски“. Десен завой на „Опълченска“. Ляв — на „Сливница“. Към Люлин.

Длъжен съм най-сетне да се наспя като хората.

Здравият сън на ченгето е кошмарът на престъпника. Или нещо такова.

Целият ни живот е или това, което изглежда, или нещо такова.

Шест и петнайсет. Пиукането на будилника се забива като захабен бръснач в мозъка ми. Трупът продължава да лежи във ваната със застинала усмивка, Бистра Тенева влиза във водата с дрехите и ляга до трупа, Антоанета подстригва Письо с огромни ножици, Драган Драганов прегръща Лъчо и тика в устата му бутилка ракия, мъртвецът протяга ръка и ми предлага долари по пет лева парчето, Боряна измъква ножиците от ръцете на Антоанета и замахва към трупа, хващам я с всички сили и... Скачам, паля цигара, правя си нес кафе с вода от бойлера, изпивам го почти на една глътка и влизам под душа. Кошмарите избледняват постепенно, за да ги замени панорамата на комплекс Люлин призори. Вали. Дъждът е омръзнал на самия себе си, стича се по грозните блокове, които замислено го понасят.

Люлин се буди шумно, по понеделнишки. Долу, на паркинга, първо изръмжава пежото на доцента по органична химия. След него подхваща ладата на ветеринарния лекар. Като младо петле им приглася югото на треньора по джудо. Подобно на закоравял пушач започва да буха вартбургът на майора от Строителните войски. Трабантчето на геолога разваля хармонията със спукания си ауспук. Плахо се обажда москвичът на учителя по география. Иванова от горния етаж не отпуска съединителя и волгата, с която кара на работа некадърния си да вземе книжка съпруг, се задавя от гняв. Правя си нова доза нес кафе. Бръснейки се, го изпивам. След около един час ще бъда в кабинета на Лъчо, за да докладвам версията си.

Проверявам дали съм изключил печката, смигам си в огледалото, заключвам гарсонията и излизам.

Паркингът вече е опустял, а един пуст паркинг в Люлин е позловещ от пустинята Гоби, с тая разлика, че в Гоби поне може да ти се привиди нещо вълнуващо, докато в Люлин това е изключено. При условие че не се вълнуваш от вида на камионите за смет, естествено.

„Мила моя,
ето, че дойде мигът, когато говоря с тебе за последен път. Реших да изчезна завинаги от живота ти. Ти си слънцето, а аз — дрипавият мрак. Ти са въздухът, а аз — отровата. Ти си сиянието на дъгата, а аз — ръждата в душата ти.

Опитах се да те направя щастлива, но не успях. Не съм в състояние да ти предложа нищо красиво. Чрез моето присъствие те осъждам окончателно на бавна смърт, а тази мисъл е непосилна за мен, защото те обожавам.

Израснах без майка. Татко не понесе предателството й, пропи се. Никой не избира нито родината, нито родителите си.

Но е длъжен да направи избора си, ако присъствието му носи само беди на любимата жена.

Моят избор е един! Единственият!

Може би в друга страна, под друго небе, щях да бъда достоен за тебе.

В България съм белязан не толкова от обществото, колкото от вътрешното си самочувствие. Стига толкова! Сърцето ми не издържа!

Няма да понеса да те отнемат от мен!

Това мога да сторя само по един начин!

Повече никой нищо не може да ми отнеме!

Най-вече — тебе!

Не ме търси. Не ме оплаквай.

Приеми, че съм бил само един жесток сън.

Събуди се и живей така, че да изтриеш и най-малката следа от присъствието ми! Сбогом!

Стефан“

— Свършихте ли, другарю лейтенант?

Лъчо ме гледа ласкаво, сигурен признак, че е бесен. Бистра Тенева е кръстосала свършените си крака, обути в избелели джинси,

които изглеждат някак не на мястото си в кабинета му. И краката, и джинсите не са за тоя кабинет.

— Кога получихте писмото? — питам напосоки.

— Тази сутрин. Намерих го в пощенската кутия, от една седмица не съм я отваряла.

— Сигурна ли сте, че почеркът е негов? — продължавам да се съсредоточавам.

— Хиляда на сто! Ох, и мъртъв ме тормози! — въздиша съвършено изкуствено Бистра. Но ѝ отива. На тая мадама всичко ѝ отива.

— Казахте, че и преди това сте получавали подобни писма? — обажда се Лъчо, колкото да ме осведоми за досегашния разговор.

— Непрекъснато! Стихчета, поемки, всевъзможни лигни! Как да ви обясня, след като не познавате Стийф? Той беше опасна муцуна! Страшен човек! Чудовище! Биеше ме и същевременно ми говореше като във френски сантиментален роман! За него нямаше днес, утре, вдругиден — всичко беше на секундата, както му текне. Абсолютен неврастеник!

— Впрочем вие също не сте възнамерявали да тръгвате за морето! — казвам колкото се може по-спокойно.

— Ами къде?

— За Славянски извор!

— Охо! Телешкото се е разприказвало!

— Петър Пецев ви е чакал с ладата на Антоанета в пряката на „Патриарха“! Уговорили сте се да избягате в селото му! Вярно ли е?

— Вярно е! И какво от това? Нали не сме избягали?

— Вие не сте отишли на срещата с Пецев?

— Не отидох. Длъжна ли съм?

— Не сте длъжна, но сте длъжна да ни помогнете в изясняването на обстоятелствата по смъртта на Драганов! — намесва се Лъчо. — И ще ви помоля — по-сериозно!

Бистра го парира с очарователна усмивка.

— Сериозно, другарю Иванов, какво общо може да има моят интимен живот със самоубийството на един човек с болен мозък. Искате да научите защо не съм избягала с Письо? Много просто, защото в последния момент реших, че е престъпно повече да залагам живота си на карта! Моят си живот, единственият, разбирате ли? В

последния момент си рекох — къде съм тръгнала с тоя селянин?! Ненавиждах Стийф, търсех опора, но... Письо също не е измил зорите! Защо ли ви донесох и аз това идиотско писмо? Бълнуване на човек, който нищо не знае, нищо не може, нищо не възприема! Пошло, тъпо, бездарно! Един пълен член не се научи да слага! Сто пъти ме заплашваше, че ще се самоубие, и накрая успя! Какво повече?

— В повече е, казвам, фактът, че вие сте видели Стефан жив, а Пецев — вече мъртъв.

— Как така?

— След като му е писнало да ви чака, Пецев се е качил на етаж. В секретната, брава на апартамента на Драганови е стоял ето този ключ. Познавате ли го?

— Не! Моят ключ от тяхната брава е бял, а този — жълт!

— Бихте ли ми дали ключа си?

— Заповядайте! — вади ключа от чантичката си. — После?

— Побеснял от ревност, Пецев е отворил вратата и е влязъл в банята, където е видял мъртвия Стефан.

— Защо е влязъл веднага в банята? — прекъсва ме Лъчо.

Поглеждам Бистра. Тя демонстративно смачква цигарата и става:

— Искате да ви разкажа в детайли как Стийф ме сапунисваше във ваната, а след това ме пляскаше по задника? Или как ме караше да обличам колан с жартиери? Или как ми заповядваше да обувам ботуши на голо? Или пък как по заведенията изведнъж му прищракуваше сачмата и ме принуждаваше да си събувам пликчетата в тоалетната, след което отново да седна на масата? Питайте, не се стеснявайте! Аз съм го била видяла жив, Письо — мъртъв! Много важно! Стефан онанираше, този порок, придобит в казармата, го мъчеше, но Стефан вече е мъртъв, Стефан се самоуби, дайте да не ровим в тая гнусотия, живота му, а покрай неговия — и в моя! Разберете най-накрая, че срещу вас стоят хора, а не папки с дела!

— Успокойте се! — прекъсва я Лъчо и, слава богу, подобен род жени отплеснат ли се, тя отиде. — Стигнахме до момента, когато сте избягали от „Патриарха“, взели сте такси и сте се прибрали. Не допускате ли, че Пецев е натиснал във водата главата на задрямалия от уискито Стефан и по този начин му е помогнал да изпълни изцяло намеренията си в писмото?

— Кой, Письо ли? — възкликна Бистра с тонове презрение в гласа — презрение и към Письо, и към нас двамата с Лъчо. — Ако го видите, когато Антоанета му крещи, веднага ще си избие от ума тия подозрения! Письо — убиец? Смешки! Стийф се самоуби, другарю Иванов! Жалка смърт на жалък човек! В изблик на благородство мога да допусна, че съзнателно се е нагълтал с вода, но откровено казано, не ми се вярва, просто е заспал и се е удавил! Той непрекъснато ми играеше сценки и най-сетне една от тях сполучи, какво да се прави, става и така! Смущава ви ключът? Забравете го тоя ключ, не търсете логика там, където съществуваше единствено хаос!

— Как се затваря пощенската ви кутия в квартал Априлски? — нарушавам ефекта от монолога ѝ, ефект единствено в нейните представи, разбира се.

— Със секретен ключ, ето го.

— Стабилна ли е?

— Баща ми я направи по-сигурна от сейф в швейцарска банка. Абониран е за „Паралели“, не може да си представи света без петъчната кръстословица в списанието.

— С други думи, ако Стефан е искал да си вземе обратно писмото, не би успял?

— Изключено, дори за такъв бандит като него.

— Благодаря ви, това беше всичко! — хладно кима Лъчо.

Бистра излиза недоволна, че внушенията ѝ не намират благоприятна почва, свикнала е мъжете да я гледат в устата и да попиват жадно глупотевините ѝ. В интерес на истината тя щедро им се е отплащала, но сега, когато трябва да прецени какво реално се е случило в живота ѝ, е съвсем безпомощна. Утре, най-късно вдругиден, и това ще мине, ще се появи някой нов Стефан, пред който тя ще разтяга локуми, а той ще задоволява капризите ѝ, ще се карат, ще се разделят и после пак ще се събират, некадърни поне веднъж да поговорят откровено, защото кое е откровено и кое не е, отдавна не ги интересува, важното е да убият времето, за убийство на време не се води разследване...

Е, щом не убиват нашето време, какво пък толкова, нека живеят...

След журналистката влиза Драган Драганов. Бившият счетоводител се е докарал дотам, че ме е срам да го гледам. Устните му

са черни, краката едва го държат, целият е изкривен като кламер в устата на влюбена секретарка, фъфли нещо неразбрано, в крайчеца на устните му се събират кафяви слюнки.

— Бях ви помолил да не пиете известно време, Драганов! — забелязвам, след като съм го настанил върху стола.

— Кой, аз пил? — върти глава счетоводителят. — Никога! Капка не съм турял в уста!

— Внимавайте поне да не паднете от стола!

Чорапите му са смъкнати, откриват сива сбръчкана кожа.

— Вижте внимателно тези снимки! — приближава се към него Лъчо, като гледа встрани, за да не му се завие свят от ракиените пари. — Познавате ли някое от момчетата?

Драганов вади очилата си с треперещи ръце, нагласява ги около пет минути върху моравия си нос.

— Този не... този не... не... момент, и този не... А! Ей тоя хубавец съм го виждал у нас, ама отдавна, през зимата...

— Сигурен ли сте? Погледнете още веднъж!

— Хайде да му се не види, не съм оглупял чак дотам! — клати се на стола с пиянска упоритост старецът. — Идва няколко пъти у нас, приказваха нещо с момчето ми, май че се имаха. Ама нали ви рекох, отдавна беше, тъй де!

Лъчо отделя снимката. С крайчеца на окото успявам да зърна нахалната физиономия на Диди Хирурга, приятелят на пребитата от италианския шофьор Камелия Милушева, с която си говоря в полусън. Малък е светът!

— Останалите не съм ги виждал...

— Другарю Драганов, във фаталната вечер, когато гледахте мача, не чухте ли някакви шумове из апартамента? — пробва още веднъж шефът.

— Не съм бе! Де да съм знаел, щях да дежурия пред банята!

Сълзите извираат от мъртвите очи на стареца, мътни, твърди, стичат се по хлътнолите бузи, лепят се по ревера на сакото — тъжни медали за погубен живот... Драганов иска да добави още нещо, но не намира подходящи думи, маха с ръка и си тръгва — треперещ, мъничък, пиян, жалък, съсипан.

Лъчо пали цигара от цигара.

— Слушам те, Младене!

— Убийството е станало между единайсет и единайсет и половина, другарю майор. За този отрязък от време нито един от близкото обкръжение на жертвата няма алиби — нито Бистра Тенева, нито Петър Пецев, нито Антоанета Минчева.

— Не забравяй и Драган Драганов! Нищо, че е баща, от един впиянчен човек всичко може да се очаква!

— Слушам.

— Не само слушай, ами и мисли! Кой е имал мотив да го убие?

— Най-вече Бистра Тенева и Петър Пецев. Бистра — защото е искала да се отърве от него, Пецев — за да го премахне като конкурент. Възможно е да са действували заедно.

— Слабичко е! Не ми звучи убедително.

— На мене също, другарю майор, затова ми се струва рано да издигаме версии, нека още се поровя във взаимоотношенията на Стефан със средата му. Убитият е притежавал капризен, непостоянен нрав. Не е работел, а е разполагал със средства. От разпита на бащата установих, че е препродавал джинси, но може да има и друго. Ами този естраден обир в Драгалевци?

— Заповядал съм на лейтенант Копринков да докладва по случая утре по това време.

— Там нещо ме съмнява. Да допуснем, че Стефан е убит от съучастника си, Григор Зафиров, барабанистът...

— Заради тлъстата плячка от стотина лева? Не, Младене, не вярвам. Освен това старши лейтенант Стоянов провери алибито на Зафиров. Изглежда бетонно — през цялата съботна вечер е бил барабаните пред десетки свидетели — клиентите в „Старата механа“, прилична кръчма на околоръстното. Приключили са да свирят в дванайсет и половина, а са си тръгнали около два.

— А може би мотивът и убиецът да са извън сегашния кръг на заподозрените. Ако Стефан действително е заспал въз ваната под въздействието на алкохола заедно с някакъв транквилант, практически едно дете е можело да го удави! В кухнята намерих флакон рудотел, предадох го за експертиза. Помолих доктор Жеков да провери за следи от рудотел в организма на убития.

— При условие че предположението ти се окаже вярно, наистина е било детска игра да удавят Стефан. Рудотелът, съчетан с уиски, го е

успал като слон! По себе си съм пробвал! Глътна едно хапче със сто грама, и спя като къпан!

— Давайте ми идея, другарю майор!

— Само да не я приложиш във ваната!

— Нямам вана.

— Да имаш! Ами с ключа на вратата какво ще правим?

— Откровено казано, ключът най-много ме безпокои!

— В какъв смисъл?

— Страхувам се убиецът да не повтори! Тая грешка ще го паникьоса!

— Ще наредя да се направи проверка в работилниците за резервни ключове, макар че оттам едва ли ще изскочи нещо! Сега как смяташ да продължиш?

— Ще се срещна с бившите съпрузи на Бистра Тенева. Ревността е способна да убива! Дори след време. После ще разпитам Диди Хирурга, когото старият Драганов позна на снимката.

— Правилно. Дръж непрекъснато връзка с мене.

— То се знае! Разрешете да изляза!

— Свободен си... — колебае се за миг Лъчо и добавя — вуйчо!

Е, и на това благодарим!

Намирам Спиро Денчев, първия съпруг на Бистра Тенева, предсто грама водка в ресторанта на мотела, където работи като келнер. Работното му време може би не е започнало. Или пък е започнало, но на него му е все тая. Представям се, той се усмихва глуповато и ми посочва стола.

— Кока-кола — предварвам поръчката му към притичалия колега, поемам си дъх и го оглеждам.

Преди пет-шест години сигурно е бил представителен мъж. Но животът не прощава алкохола, никотина и жените. Спиро Денчев е подпухнал, диша тежко, на темето му се очертава прилична площадка, порите по лицето му са задръстени. Униформената риза е замърсена по врата, ханшът издува мазното сако с емблемата на мотела, коремът опира о ръба на масата, ноктите са изръфани — белег на прекалено нервните или прекалено немарливите към външния си вид хора. И все пак, ако не е мътният порочен поглед, все още можеш да го вземеш за умен човек без късмет. Дланите му, огромни, восъчнобледи, стоят като чужди върху покривката със съмнителна чистота. Пие някак срамежливо, обръща се на една страна и чак тогава изпразва чашата. При движението му забелязвам засъхналите парченца ушна кал, развалящи интересния му профил. Ресторантът е почти празен. Изключение правят две маси. На първата са седнали трима любители на концентрати по никое време, а на другата — незаконни любовници, които не спират да бърборят, опипвайки се с ръце под масата. Спиро Денчев си поръчва поредната водка, докато аз лижа скромно топлата кока-кола, и благоволява да ме удостои с вниманието си:

— По повод ревизията?

— По повод бившата ви съпруга.

— Коя от трите?

— Бистра Тенева.

— Бибето?

Пръстите му барабанят по масата, сякаш извикват спомена за Бистра, лицето му помръква, кой знае защо, се прозява. Многобройните пломби в устата му блясват и допълват потискащия вид на мъж, пред когото остават не повече от две-три години, преди да стане редовен пациент по болниците, а по-късно и на психиатрията, водката не си играе на шикалки.

— Какво ѝ се е случило?

— Приятелят ѝ почина миналата нощ. Познавахте ли го?

— Извинете, но доколкото моето разузнаване ми донася, Бибето ги е колекционирала с кашони.

Пъхам снимката на Стефан Драганов под гърбавия му нос.

— С тоя въздухар съм ги засичал на няколко пъти. Той ли издаде екипа?

— Той.

— Щом разследвате, значи не го е направил на драго сърце?

— Удавил се е във ваната си. Засега това е всичко, което ни е известно.

— А стига бе! Ще хапнете ли нещичко, готвачът ни е факир на дроб сармата?

— Благодаря, обядвал съм. Откога сте разведени?

— От четири години. Извинявам се, но нещо не разбрах — сам ли се е удавил във ваната, или някой му е седял на шията?

— Изглежда, че е самоубийство. Откога не сте виждали Бистра?

— Разведохме се толкова истерично, че не можехме да се гледаме. Бях убеден, че с нея повече няма да си проговорим като хора, които някога са имали нещо общо, но преди една седмица Бибето пристигна пожарно, за да ме крънка за мангизи.

— На заем?

— Простете, вие видяхте ли я на какво прилича?

— Да.

— Е, след като сте я видели, как може да предположите, че Бибето ще иска нещо на заем? При нея няма шест-пет — мангизите на масата и кой откъдето дошъл!

— Каква, сума ви поиска?

— Осем бона.

— Сериозни пари.

— Никои пари не са сериозни, преди да ги дадеш.

— А вие дадохте ли?

— Три бона. Толкова успях да събера на бърза ръка, в момента и аз съм затруднен. Ако имах повече, и тях щях да ѝ снеса! Пешо, я донеси цялата бутилка, че да не те разкарвам!

— Кога ѝ дадохте парите?

— В сряда по обяд.

Водката отново потегля към гърлото му.

— Изглеждаше ли разтревожена?

— Колкото един човекоядец ще се разтревожи, че не е казал „добър ден“ на нещастника, когото е схрускал за обяд. Третата световна война да избухне, Бибето най-много да се ядоса, че няма пред кого да покаже новия си тоалет. Тя е пълно перде и в това ѝ е чарът. Изобщо аз ѝ се възхищавам посвоему. Бибето е зла, капризна, суетна, лековата, подла, повърхностна, безскрупулна, безхаберна, неточна, нечестна, безотговорна, безхарактерна, безсъвестна, придирчива, завистлива, клюкарка, интригантка, непукистка, въздухарка, но поне е цялостна, разбирате ли какво искам да кажа? У хората съществува известно количество съвест, която непрекъснато ги яде отвътре и ги прави несигурни в себе си. Един път свърши добро, два пъти — зло, веднъж рече нещо умно, после изтърси пет глупости на търкалета. Докато Бибето е абсолютно лишена от съвест, благодарение на което се радва на здрав сън и отличен тен. По този начин печелеше мъжете, по този начин ги правеше луди. Знаете ли, вече сериозно се питам дали съвестта не е някакъв славянски недостатък, някакво извечно желание да страдаш, наречено за удобство съвест, както за удобство наричаме още един куп понятия с други имена? В нашето славно отечество, другарю Демирев, ние много често казваме думи, които са адски близо до истината, но не са истина, а имитация на истина. Славяните обичат да си играят на любов и омраза, на достойнство и мерзост, на висши страсти и главоломни падения. А истината каква е? Ние сме гола вода, били сме, сме и ще си останем абсолютна гола вода, ще гледаме пушека след другите народи и ще тръбим — вижте ни колко сме зле! А тайничко ще ни е уютно на душата, защото славяните са добре единствено, когато са зле! Не съм се родил келнер, навремето пишех разкази и мнозина ми предричаха прилично бъдеще, в литературата славяните нямат равни на себе си. Но срещнах Бибето и свърших курса, не я обвинявам, напротив, дълбоко се прекланям пред светлия ѝ образ! Тя ме разколеба навреме във вътрешния смисъл на нещата! В необходимостта да живуркаш в притеснение, да търпиш глезотиите на редактори и външни рецензенти, да се мазниш на разни бездарници, да наричаш черното бяло и обратното. В крайна сметка на български говорят не повече от осем-девет милиона души, малките нации са неспособни да отгледат световен писател. Ще ми възразите, че писателя го четат и след смъртта му, че той не живее само във времето

си, че ръстът на една страна се измерва и чрез величината на писателите ѝ, но кое пък ми гарантираше, че ще стана писател? Писнах ли ви?

— Напротив, интересно ми е. Може би като стопроцентов славянин аз също предпочитам да си губя времето, вършейки всичко друго освен онова, за което ми плащат. За да не се комплексирам съвсем, бихте ли ми казали къде бяхте в събота вечер?

— При вас — забива надолу глава Спиро Денчев, сякаш под масата пълзи по бикини Орнела Мути.

— Звучи общо.

— Прибраха ме в отрезвителя в събота следобед и ме пуснаха в неделя сутринта. След като снесох парите на Бибето, се запих змейски... Една седмица не си спомням какви съм ги вършил... Не мога да я забравя и това си е! Непрекъснато сънувам тялото, гласа, косата ѝ... Като някакъв наркоман! Няма отърване от нея, а за друго вече ми е късно... Скоро окончателно ще ме изхвърлят и оттук. Ще излея супата във врата на дебелака, довел секретарката си на обяд, преди да я оправи в служебната кола. Или ще цапна с пържола някой, който си пълни търбуха на държавна сметка заедно с десетина вандерлюбета! Не издържам вече... Но стига сме говорили за мен. Доколкото усещам, вие не сте сигурен дали любовникът на Бибето се е удавил сам, или са му помогнали?

— Би могло да се каже и така.

— Ще се опитам да ви обясня. Мъжете до Бибето се побъркват. В началото те завладява страшна умора. Работиш и се движиш на автопилот. После се появяват халюцинациите — присънва ти се, че получаваш в наследство уранови мини в ЮАР, Рокфелер се оказва твой незаконороден син, Дюпон те вика за съдружник, от Швейцария ти съобщават, че трябва незабавно да получиш десет милиона долара, без да ти посочват източника. Посягаш задължително към концентратите, ако ли не към нещо по-сериозно, и ги имаш всичките тия работи закуп, с една малка подробност — Бибето вече се е спасила! Нищо чудно да се е удавил самичък, другарю Демирев, не съдете за нас, мъжете на Бибето, като за нормални хора! Пиян ли е бил?

— Не дотам, че да се нагълта с вода, без да забележи.

— Ясно, бил е в ранен стадий. Умората... Увива те като лига, сякаш по тялото ти провеждат конгрес всички голи охлюви на

Балканския полуостров! Пийнете още една кока-кола, другарю Демирев, не се гнусете!

— Не се гнуся, боли ме стомахът.

— Я глътнете това, ще се родите! Смело, доверете ми се, две язви имам! — подава ми някакво синкаво хапче. Налапвам го, без много-много да му мисля.

— Благодаря. Колко време след развода ви Бистра се омъжи за Еньо Тобаков?

— Малко повече от година, през 1986. Бибето си въобрази, че е взела експреса за небесата, не без основание между впрочем, дъртият Тобаков в 1986 година още важеше. Не минаваше ден, без вестниците да съобщят къде е бил и какъв завод е открил. Моментално им се роди отроче, Тобаков при подписването ѝ заявил, че без бебе няма да я търпи, представяте ли си? Но малко по-късно отгоре рекоха „чупката“ на Тобаков и Бибето увисна. И тъй като не е в характера ѝ да се церемони с хората, остави се да я разведат по нейна вина, като им типоса малкото Тобаковче, да си го бият от главите. Бибето е голяма работа!

— Къде мога да намеря Еньо Тобаков?

— Преди тоя скапаняк киснеше всяка вечер в дискотеката на „Севастопол“, но след плонжа на баща му останалите синчета го изрязаха от обкръжението си, да не им загрозява пейзажа. Живее близо до Японския хотел, лесно ще го откриете.

— Денчев, след всичко, което ми разправихте за Бистра, допускате ли, че тя е способна да убие любовника са?

Спиро Денчев пребледнява.

— Нееее... Не я търсете там, където я няма! Веднъж ѝ хванах пеперуда, забодох я на топлийка, а Бибето изпадна в истерия, повърна от ужас... Много е жалостива!

— Това беше всичко, довиждане!

— Не ѝ казвайте, че сте говорили с мен, другарю Демирев, дано пак се мерне насам, нищо, че ще ми изтръска джоба...

— Бъдете напълно спокоен.

— Мерси! — покланя се Денчев с последни остатъци от равновесие. Представям си на какво ниво ще обслужва днес клиентите. Ами като им е толкова акълът да бият седем километра до тоя скапан мотел, кой им е крив? А стария Тобаков, виж, и аз го помня много

добре. При едно посещение в школата държа реч, в която съвсем сериозно твърдеше, че социалистическият престъпник бил далеч по-прогресивен от капиталистическия. Но го свалиха не заради това му прозрение, а защото беше заповядал на няколко окръга да сеят царевица вместо цвекло, вследствие на което някои захарни заводи останаха без суровина и производството на едно кило захар им излизаше повече от десет лева, докато на пазара го продаваха по един лев, за да не се повишавало социалното напрежение.

* * *

Проверките около показанията на Спиро Денчев ми отнемат целия следобед. С втория съпруг се заемам едва привечер.

Кооперацията, в която живее Еньо Тобаков, прилича повече на лятна вила на холивудска звезда в зенита на славата си, отколкото на софийска постройка. Иначе Еньо Тобаков е симпатичен дебелак, с малко лице, къси пръстчета и голяма безформена уста. Такива облички мъжлета са винаги в добро настроение, шегите им са отчайващо безсолни, но кой знае защо, около тях е пълно с красиви момичета. Щом научава, че съм от милицията, Еньо Тобаков светва целият, малко остава да се хвърли в прегръдките ми, сякаш вижда приятел от детинство, когото е мислел за загинал при самолетна катастрофа. Въведен съм с възклицания в огромен хол, където командированите в чужбина от татенцето са надомъкнали толкова вещи, че не виждам само личния самолет на президента на Съединените американски щати. Девет цветни телевизора, пръснати по стените, кой от кой по-японски, няколко вида килими, море от уиски в барчето, три хладилника, безброй транзистори, две миялни машини, пет видеокасетофона, печки, грамофони, радиатори, климатични инсталации, да не говорим за еленовите рога, Айфеловите кулички, пикаещите ангелчета, знаменцата, куклите, осветителните тела, способни да направят Люлин далеч по-илюминиран от „Шанз—Елизе“, и още един ТИР предмети, чието предназначение дори не ми е известно.

— Ах, как се радвам, другарю Демирев, ах, как се радвам!

— На какво толкова се радвате? — не ми издържат нервите.

— Ами да плача ли? — недоумява шишкото.

— Идвам по повод бившата ви съпруга, Бистра Тенева.

Усмивката на Еньо Тобаков помръква. Тъй минава облаче пред слънцето в летен ден и ти напомня, че есента все някога ще дойде, ще стане студено, ще вали и ще ти е до умирање тъжно, освен ако не ти е тъжно и през лятото.

— Бейби?

— Ако на Бистра Тенева викате Бейби, значи е Бейби.

— Отлично! Говорим за една и съща личност! Ще пийнете ли нещо малко?

— Ще пийна и нещо по-голямо, стига да е безалкохолно.

— Само за момент.

Еньо Тобаков ми поднася кока-кола с лед и резенче лимон. За себе си е приготвил някаква жълто-зелена чудесия, от която отпива с удоволствие и изпръхтява:

— Бейби адски си падаше по тоя коктейл. Иначе не е стилна мадама, дава вид на стилна, но не е стилна. Пълно перде с мании на персийска принцеса, баронеса по профсъюзна линия, квартална аристократка, а всъщност чиста простачка. Какви ги е надробила тая мома?

— Познавате ли го? — показвам му снимката на Стефан.

Еньо се навежда и в лицето ме блъсва неприятната миризма на развалени зъби.

— Преди време метна по мене собствената ми мелба в сладкарницата на „Шератон“.

— По какъв повод?

— Влязоха с Бейби и минаха покрай масата ми. Не се сдържах и го нарекох дубльорче. Много невъзпитан образ, не бих си изкривил душата, за да ви заблудя, че сме близки. Да не би Бейби да му е видяла сметката? Пречукала ли го е, другарю?

— Че тя способна ли е „да пречуква“?

— Способна е и на по-големи подвизи в мирно време!

— Къде прекарахте съботната вечер?

— Аз ли?

— Вие.

— У едно мадамче.

— Видя ли ви някой?

— Къде?

— У мадамчето.

— Цялата кооперация! Бяхме се заключили, баща ѝ се развика, дойдоха съседите... Балканска история.

— В колко часа ви се случи тази балканска история?

— Отидох към седем и нещо, а ме изритаха след полунощ. По телевизията даваха мач, после — естраден концерт, рекох си — тъй и тъй не успяха да ме оженят, поне да се върна за криминалния филм. Хванах го някъде по средата, не разбрах кой е убиецът, вие гледахте ли го?

— Аз също не успях. По това време приятелят на бившата ви жена, тоя, дето е специалист по мятане на мелби, се удави във ваната си.

— И вие веднага повярвахте?

— След като го видях с очите си...

— Не бе, че се е удавил сам! Бейби е спретнала цялата галимация, я не се мотайте, ами я арестувайте на бърза ръка! — дебелакът се облизва лакомо, роши рижата си, късо подстригана коса, тактува с пета, очевидно — добре се забавлява, с което ми става още по-неприятен.

— Не говорете така за майката на детето си! Не е хубаво!

— Майка! Хвърли Пламенчо на баща ми и дим да я няма! Ако на това му викате майка, аз съм трамвай номер четири!

— Колко време живяхте като съпрузи?

— Няма да се събере и година!

— Но по документи...

— Слушайте какво ви разправам, оставете документите на мира! Малко след като се ожених, с баща ми заминахме на пътешествие по Европа. Нещо като сватбено, нали разбирате, само че без младоженката.

— Как така? — изумява се дори свикналото ми с хорските абсурди съзнание.

— Много просто. Старият като че ли предчувстваше събитията, рече ми: „Идват други времена, Еньо, боя се, че няма да са моите, я дай поне да ти покажа Европата, че утре не знам къде ще бъда!“

— Значи вие тръгнахте и оставихте жена си сама?

— Че с нас ли да я вземем? Я! Всяка жаба да си знае гъола! Да не беше бременна, разбирам, можехме да я заведем донякъде, обаче с тоя корем щеше да ни излага по музеите! Когато се върнахме, Пламенчо се беше родил, баща ми ужасно му се зарадва. Добре, че свалиха стария няколко месеца по-късно, иначе Бейби никога нямаше да кръсти бебето на негово име, опасна е!

— Тя ли подаде молба за развод?

— Аз си подадох молба, защо тя ще подава?

— И съдът присъди детето на вас?

— Че коя е тя, че да ѝ го присъди на нея? — обижда се от недосетливостта ми Еньо. Всъщност какво се чудя толкова, делото се е гледало, преди „времето“ на Тобаков да е влязло в историята.

— Кога се ожени баща ви?

— След като на мене ми дадоха развод. Хъката-мъкката, изпързала ме, че трябвало някой да се грижи за Пламенчо. Когато видях младоженката в гражданското, щях да припадна — бяха адска комбина с Бейби, пък се правеше, че не ме познава!

— Как се казва втората жена на баща ви?

— Радка, ама както е Радка, през седмица пътуваше ту до Париж, ту до Лондон, да не изпусне случайно гювеча! Много е печена! Нямаше кой да я спира и побърка напълно клетия ми родител! Нищо, че е от Павликени, а може би тъкмо защото е от Павликени!

— Казахте, че са се познавали с Бистра преди брака на баща ви?

— Че и преди моя, моля ви се! Я! Дори Радка я заведе при един гинеколог от Медицинската академия, доктор Слави Пенев, защото Бейби не можеше да забременее отведнъж, абортите я бяха излъскали като каскет върху кубето на „Александър Невски“! А баща ми категорично ѝ беше заявил, че без дете не иска и да чуе за нея! Тотално се беше паникьосала да не се смрази със свекъра си, разбирате защо, нали?

— Съобщихте ли на баща ви, че двете се познават?

— Да не съм спал на мокри вестници?! Старият щеше да ми свие сърмите, оная го води за носа накъдето ѝ кефне! Пълен пас! Аз не смея даже да си го помисля, на вас ви го споменах единствено защото ви чувствавам по-близък от брат, и без това нямам!

— Един ден нищо чудно да имате!

— И Пламенчо да го повива? Мани, голямо изпълнение направи старият, уж е умен мъж!

— Виждали ли сте се наскоро с Бистра?

— Я! Само това ми липсваше!

— Тобаков!

— За малко.

— Поиска ли ви пари?

Лицето на дебелака се свива като плондер, спукан с топлийка.

— Колко, Тобаков?

— Пет бона! Като че ли ги печатам!

— Каква сума и дадохте? Хайде говорете де, нали ме чувствувате близък?

— Страхотно! Наринах й два бона.

— С какво ви заплаши?

— А? — разсейва се Еньо, бърка си в носа, дърпа си мекото на ушите, пляска се по късите тлъсти бедра.

— Попитах — с какво ви заплаши Бистра, за да й дадете две хиляди лева? Да ви помогна ли малко? Намислила е да обжалва решението на съда да присъди детето на вас, а при сегашното състояние на нещата нищо чудно да спечели. Така ли обяснихте на баща ви, за да ви даде пари?

— Не! Излъгах го, че съм се записал на екскурзия до Египет! Старият няма да преживее, ако му отнемат Пламенчо!

— Кога предадохте парите?

— Миналата седмица.

— А по-точно?

— По-точно — във вторник.

— Така. Сега да повторим — къде се намирахте с баща ви по времето, когато Бистра е била бременна?

— Нали ви казах, по Европата. Италия, Франция, ФРГ, Швеция, Норвегия, Дания, Люксембург, Испания, Белгия, Португалия, Швейцария — май не ги споменавам подред...

— Няма значение. Сериозно пътешествие!

— Старият се прояви като баровец. Беше си взел отпуската за последните десет години слугуване на народа!

— Къде спяхте?

— Баща ми е пълен с приятели по посолствата. Щяха да се избият кой да ни приюти, защото тогава още не се знаеше дали старият ще го свалят, или ще го издигат. Чудно си изкарахме, но после ни се върна тъпкано — аз се разведох, старият се разболя, след болницата отиде в санаториума в Горна баня, където Радка работеше като медицинска сестра. Шапка ѝ свалям, за секунди го върза! Не че той не беше готов, готов беше! В последно време се чувствувахте самотен, преустройството му беше чуждо, усещах го, че дори е против това преустройство! Радка го налага като акула — водолаз със запек! А покрай цялата галимация и аз хлътнах като морков в супа!

— Срегнахте ли се повече с доктор Слави Пенев?

— Не, тогава го видях за първи и последен път.

— Сигурен ли сте, че той работи в Медицинска академия?

— По онова време там работеше.

— Къде се запознахте с него?

— Радка ни заведе у тях на гости.

— Адрес?

— Някъде на „Скобелев“, три или четири блока след булевард „Витоша“. Извинете, колко стана часът?

— Десет и половина.

— Понеже чакам едно мадамче...

— Спокойно, тръгвам си.

— А, не че се безпокоя, обаче защо да я пропускам, щом не съм необходим на милицията?

— Разбира се.

— Мерси. То не беше лошо да ви поканя, ама не искам да ви се бъркам, може би в момента някъде става убийство!

— Е, чак пък убийство...

— Не бъдете толкова сигурен!

— Щом казвате... Приятни забавления!

— И дано е само едно!

— Кое?

— Убийството, другарю Демирев! Понеже ви чувствувам близък... Аз, за вас...

Пропускам клетвите във вечна дружба, комплиментите и излиянията, защото бързам да се срещна с доктор Слави Пенев, нещо

около бременността на Бистра ме шокира. Все още не мога да го определя точно, засега е просто едно лошо предчувствие.

Чак след като виждам милиционера и тълпата пред входа на „Скобелев“, се сещам за пожеланието на Еньо Тобаков. Гледката означава само едно — убийство. След малко научавам, че доктор Слави Пенев е бил намерен мъртъв във ваната си от Вера Делчева, негова любовница, в девет и половина вечерта.

Ако ми позволите малко черен хумор — докато сме го споменавали с Еньо Тобаков, той, вместо да кихне, взел, че си инжектирал свръхдоза морфин във вената.

Оперативните работници продължават „да обработват“ апартамента.

— Защо морфин? — обръща се Лъчо към Жеката, симпатичния, пълничък и невероятно чист полковник доктор Жеков, през чиито ръце, изглежда, са минали повече трупове, отколкото жени. Въпреки че е професионалист от висша класа, той е по-срамежлив от бакалин, влязъл по погрешка в Националната художествена галерия.

— Абе за-защо? — когато се вълнува, Жеката заеква. — Избие ли ти вед-веднъж сачмата, има ли зна-значение ка-как ще го на-направиш?

— Чувал съм, че такава смърт е почти приятна? — продължава да опипва почвата шефът.

— Ни-никой от жи-живите не е в със-състояние да ти об-обясни коя смърт е приятна и ко-коя — не е при-приятна, Лъ-Лъчо, ос-остави тия глупости! Ча-чакай да мине аутопсията! Ами ти бе, Мла-Младенчо, как се намери тук?

— Искях да говоря с доктор Слави Пенев.

— Защо закъсня? — сопва ми се Лъчо.

— Извинете, другарю майор, но той пропусна да ми съобщи точния час на самоубийството си!

— Я не-не се ка-карайте, че всички сме из-изнервени! Кажи ми за писмото!

— Написал е писмо до Вера Делчева — кима Лъчо към жената на около четиридесет години, която стои с празен поглед върху канапетото в хола. — Ще го прочетеш в управлението. Общо взето, докторът се извинява на любовницата си за решението да сложи край на живота си. Защо искаше да се срещнеш с него?

— Познавали са се добре с Бистра Тенева.

— Подушил си още нещо ти, току-така няма да дотърчиш!

— Така е, обаче...

— Какво обаче?

— Нека да помисля малко, не мога изведнъж!

— Има ли връзка между двата случая?

— Нищо не мога да твърдя със сигурност на този етап!

— Етап! Аман от етапи! Пак писмо и пак вана... Жека, кога ще си готов с експертизата на Стефан Драганов?

— У-утре сут-сутрин! Зап-заплетена ис-история, да му се не види!

— Може ли да прегледам веднага писмото, другарю майор?

— Петков! — тихо вика Лъчо при нас колегата от дежурната група. — Ако обичаш, писмото.

Поемам три машинописни листа, изписани с равен, спокоен почерк. Ръката на доктора като че ли не е подозирала непосредствените намерения на притежателя си.

„Скъпа Вера, не започвам последното си послание с излишни извинения. Знам, че няма да ми простиш. Решението да свърша със себе си не дойде в съзнанието ми изведнъж и по никакъв начин не е свързано с нашите отношения, то узряваше бавно и мъчително от дълги години у мен.

Мисля, че един петдесетгодишен мъж без деца има право да разполага с живота си. А животът ми логически беше изчерпан, ти късно влезе в него. Раждане, зрялост, остаряване, смърт — не искам да се подчинявам на този природен цикъл, наложен свише на хората — най-жалките земни създания. Жалки, защото, влагайки им разум, природата не им е предоставила допълнителни предимства, даже ги е лишила от някои елементарни мотивации в сравнение с другите животни — дълголетие на костенурките, красотата на леопардите, полетът на орлите, отровата на змиите или верността на кучетата.

Вера, аз умирам по собствено желание. Ще си инжектирам морфин и ще заспя усмихнат.

Ще бъда един приличен, пращящ от здраве труп. Човек и в смъртта си трябва да бъде горд, иначе не си струва да съществува в унизителното ѝ очакване, за да свърши разяден от рак или поразен от инфаркт, затъпял, гнусен, отвратителен.

Никога и никому не съм се молил, нямам намерение да се моля и на смъртта, аз ще я измамя, като я предизвикам, ако можеш — разбери, ако ли не — помълчи, не бързай с упреците.

Изгубих ти доста време, през което ти можеше да срещнеш мъжа, който да поеме съдбата ти в ръце. Но още не е късно, повярвай, никак не е късно. Трябва непременно да си родиш дете — един от изходите в живота на човека е да отгледа отрицанието си. Няма да съм на тоя свят, когато ще раждаш, но ще те благослова от небето. Така по-лесно ще изтърпя гледката на плода, който излиза от утробата ти, за да унищожи постепенно всичките ти сили, за да те съсипе с безпомощността си. И нека твоят талант, скъпа, да се предаде чрез гените на детето ти, нека то да върне на обществото обидите, които ти преживя. Изкуството унищожава тези, които са му най-предани. Посредствеността е организирана, призваният — самотен.

Шекспир ли казваше чрез Хамлет, че останалото е мълчание? Впрочем той е последният писател, който умееше да си служи с думите. След Шекспир думите нямат никаква стойност, те само пародират мислите и чувствата ни. Дори сега, когато до смъртта ми остават някакви си пет или шест минути, аз се плъзгам по повърхността на всичко, което в ДЕЙСТВИТЕЛНОСТ искам да ти кажа. Думите ще затрият цивилизацията, думите ще предизвикат Третата световна война. Естеството не се нуждае от думи, но думите са вложени в Естеството от Вечното, за да го подчинят и поробят.

Дали ти не желаеше да свършим заедно? Не те попитах, прости! Недей да тръгваш никъде сама, мисли за детето си, твоето отмъщение към изкуството! Адът е близо, адът постоянно е на една крачка от нас, а отмъщението — това е раят на нисшите, спасението на отчаяните, справедливостта на Естеството и песента на Нищото!

Време е, Вера!

Пълня спринцовката с морфин. Оставям писмото си до теб на масичката в хола. Ще се инжектирам във ваната, след като я напълня с гореща вода, за да посрещна студа, към който съм се устремил с цялата си същност.

Слави“

— Как ти се стру-струва, Мла-младенчо?

— На пръв поглед, като че ли го е писал с акъла си.

— Напоследък единствено самоубийците ми изглеждат с акъла си! — избухва Лъчо.

— Пра-празни при-приказки! Са-самоубийците са бо-болни мозъци! — поруменява от вълнение Жеката, старият ерген със златно сърце. — Басирам се, че в ро-рода на док-доктора вече е имало са-самоубийство, поразровете се и ще ви-видите!

— Жека, а възможно ли е човек да се самоубие примерно от угризения на съвестта? — питам.

— В на-наши дни — ед-едва ли! Кра-краят на двайсети век ни на-накара да преглътнем по-повече ди-дивотии, отколкото би-бира! Не ос-остана нито едно та-табу, Младенчо, а без та-табута чо-човечеството е ка-като дете, израсло без иг-играчки — уж е нор-нормално, но не го знаеш ко-кога ще даде фи-фира!

Половин час по-късно сме във вечния Лъчов кабинет, прием кафе от вечния термос и за разнообразие понасям вечните нерви на шефа.

Виждам съм много хора, привързани към работата си, но нито един вострастен в нея като някакъв наркоман, какъвто е Лъчовият случай.

Когато нещо в разследването запецне, Лъчо е способен да вдигне температура, да се изрине от гняв, да хване алергия, да получи мозъчен удар от напрежение. В такива моменти става невъзможен, крещи наляво и надясно, обижда зверски, кара се с началството, изобщо — подлудява всички около себе си, а главно моя милост. Преди известно време сериозно се счепкахме по тоя повод. След като се закани, че ще ме прати общ работник в стола на пожарната, не издържах. На следващия ден написах рапорт да бъда преместен, и му го връчих с позата на френски гренадир при Ватерло, комуто току-що са предложили да се предаде. Шефът го прочете внимателно, поправи няколко препинателни знака и въздъхна:

— Седни за малко, вуйчо... Ще ти разкажа нещо, което много ще те замоля да забравиш тутакси, след като го чуеш... Било е през 1953 година. В Родопите действувала банда от диверсанти. Баща ми, легендаран от нашите органи като лесничей с фашистко минало, взел майка ми заедно с петгодишния им син, бъдещият садист и простак майор Лъчезар Иванов, мъчителят на Младен Демирев. Настанили се в някакво селце. Баща ми имал за задача евентуално да влезе във връзка с бандата и да се внедри в нея. Ония типове обаче веднага го разкрили, били много печени — бивши полицаи, агенти, жандармеристи, а срещу тях действувал кой? Бивше селянче, с една-единствена по-сериозна школа — партизанският отряд. Както и да е, всичките тия работи аз не си ги спомням, спомням са само как убиха баща ми пред очите ми. Да ти разкажа ли?

— Не!

— Ще ти разкажа, вуйчо, ще ти разкажа, защото човек не може днес да е един, вчера — друг, утре — трети. Първо го завързаха за стола, с ръцете на гърба. Започнаха да се гаврят с майка ми. Баща ми мълчеше. Взеха да ме бият. Баща ми пак мълчеше. Не бързай да се разплакваш, не беше така драматично, както си го чел в романите, всъщност беше доста тъпо, вуйчо, доста тъпо и безсмислено. Тия гадове отдавна се бяха уморили от толкова кръв, от толкова убийства и

беззакония, които им тежаха върху съвестта, беше им писнало да се представят като борци срещу комунистическата опасност, те просто не си вярваха, това е истината, докато баща ми си вярваше, че е голям чекист, разбираш ли? Попитах те дали разбираш?

— Май разбирам.

— Нищо не разбираш. И аз дълго нищо не разбирах, бях свикнал с целия този фолклор — строгият траур на майка ми, посещения на млади граничари на гроба на баща ми, завързване на пионерски връзки в деня на гибелта му и ей такива помпозни, но празни ритуали, без които можехме да минем идеално, ако баща ми просто си беше изпълнил задачата! Майка ми тъй и не се омъжи повторно, шумотевницата я лиши от нормален живот, не, не я съдя, не съдя и баща ми! Мир на праха му, дано не се обръщат костите му, докато ти ги говоря тия работи, но и да се обръщат, мнението ми е категорично, син съм му, в края на краищата, ще го изтърпи! Та много по-късно проумях най-важното, вуйчо, а то беше — баща ми загина вярно, геройски, но също така вярно е и другото, че той загина от липса на професионализъм! Дълго се рових по досиетата, но така и не успях да открия каква точно грешка е направил, за да усетят ония типове, че баща ми не е лесничей, а работник от милицията, а щом не открих грешката, значи тя е била съвсем елементарна, просто не е била за казване, сети ли се? Отговаряй, сети ли се?

— Още не.

— Така и предполагах. Защото на мене ми трябваша двайсет години, за да се сетя — не за грешката, а за нещо много по-съществено — не бива да бъдем по-неопитни от враговете си! Знаеш ли защо ни оставиха живи с майка ми? За да ни унижат, за да ни покажат, че може цяла България да е комунистическа, но ние с майка ми няма да тържествуваме, цял живот ще носим ужаса в сърцата си и ще се връщаме към оная келява вечер, в която застреляха баща ми пред очите ни! Е, докато с престъпниците се занимава майор Лъчезар Иванов, днешните петгодишни деца няма да преживеят такова нещо, ясно ли е?! Защото майор Лъчезар Иванов е по-интелигентен от цялата им престъпна пасмина, събрана накуп, защото майор Лъчезар Иванов е получил блестящо образование, защото майор Лъчезар Иванов е хиляда пъти по-талантлив от най-талантливия мошеник! Ей това не можа да го проумее жена ми и ме напусна заради един зъботехник,

прав и път, нека дебелее на спокойствие, но синчето ми един ден, дай боже, да го проумее! Макар че, съдейки по себе си, синовете не оправдават бащите си, което е цялата философия на прогреса, ако искаш да знаеш! А пък аз ей сега ще препратя рапорта ти по-нагоре, нека всички да те съжаляват и да говорят какъв невъзпитан началник си имаш! Допускам, че ще те преместят в друг отдел, обаче бъди сигурен, че оставят ли те при мен, ще те гоня два пъти повече, но няма да ти позволя да не си талантлив! Ако искаш да е на всички добре, вуйчо, значи искаш на всички да е зле! Изчезвай, че не мога да те гледам повече, до гуша ми дойдоха невинната ти физиономия и честният ти поглед, тия мутри ги прави на мадамите, на мене не ми минават! Чао, вуйчо, и ако някой ден ти се припие кофти кафе, заповядай тук по всяко време на денонощието!

... Тогава скъсах рапорта. Лъчо не ме подгони два пъти повече, но и така ми е достатъчен!

— Ял ли си нещо? Днес купих два сандвича със салам. Взимай бе, вуйчо, стига си се кокорил!

Дъвча нещо прилично на дунапрен, туткал, мукава, гъон, хоросан, лейкопласт и стиропор, но много по-безвкусно, наречено сандвич със салам по софийски. Понякога, в моменти на душевен уют, мечтая тия, дето ги произвеждат, да изядат поне едно парче собствено производство, но отлично съзнавам, че мечтите рядко се сбъдват, особено сандвичевите.

— Та защо реши да прескочиш до доктора? — започва Лъчо, след като стомасите ни се наежват, замаяни от борбата със сандвичите.

— Бистра Тенева се е запознала със Слави Пенев след брака си с Еньо Тобаков. При него я завежда Радка Минчева, бъдещата втора съпруга на Пламен Тобаков...

— Пламен Тобаков?

— Същият.

— Колко години е разликата между Тобаков и Минчева?

— Трийсет и две.

— Ясно, брак по любов. Защо Бистра е прибягнала до услугите на доктора?

— Свекър й, старият Тобаков, я заплашил, че ако не забременее веднага, бракът й със сина му няма бъдеще. Като се има предвид, че тогава името Тобаков означаваше много, заплахата е била съвсем

реална. Но най-странното е друго — Бистра обявява, че е бременна непосредствено преди заминаването на Тобакови — баща и син, на деветмесечно пътешествие в Западна Европа.

— И ти реши, че Бистра е излъгала.

— Още нищо не съм решил, но сметнах за необходимо да говоря с доктора. За съжаление...

— Съмнявам се, че щеше да изкопчиш нещо съществено от него, гинеколозите са дискретни мъже! Но си се ориентирал съвършено правилно. Още утре ще задействувам Виденов да се порови тук-там.

В тършуването по книгата лейтенант Виденов, висок, тремав колега, няма равен на себе си. В школата го наричахме галено „Носталгичният маркуч“.

— Открих и нещо друго — малко преди смъртта на Стефан Бистра е взела от бившите си съпрузи сумата от пет хиляди лева — три от Спиро Денчев, келнер в мотел, и две от Еньо Тобаков. При обиските на двата апартамента — Драгановия и Пневия, тази сума не „изскочи“.

— Не си казал, не сме организирали обиск в жилището на Бистра!

— Сега казвам.

— Имаш го — записва си Лъчо. — Поразпита ли Диди Хирурга?

— Смятам да го направя след малко, знам къде да го намеря, в бар вариетето на Японския.

— Не е ли късно?

— Работното му време едва сега започва.

— За тебе, питам, не е ли късно, я се погледни в огледалото на какво приличаш!

— Ще се оправя някак си!

— Добре, по принцип не възразявам. Не забравяй, че утре сутринта съм повикал лейтенант Копринков във връзка с обира на вилата в Драгалевци. Ако има нещо в цялата работа, което да ми мирише най-кофти, то е именно тоя обир! Но да не избързвам преди Копринков!

— Нека го кажа аз, за да не се ангажирате вие — първата версия е, че Стефан е бил убит от съперник за леглото на Тенева, втората — че е бил убит от съучастник в далаверите си с продажби, на джинси, а

може би и други предмети с цел да се осигури мълчанието му или по-просто — да не делят парите.

— Не се боя да се ангажирам с версии, боя се да не дрънкам глупости! — проличава си проклетият характер на шефа. — Съветвам те и тебе да не го правиш!

Играта започна да загрубява...

— Все пак ще ви помоля да бъде организирано наблюдение и над Григор Зафиров, другарю майор!

— Вече е организирано!

— Ами тогава да тръгвам.

— Нагрубих ли те пак бе, вуйчо? — вдига театрално ръце шефът.

— Никак!

— Правилно! Не си балерина!

Преди да вляза в бар-вариетето през входа откъм гърба на Японския хотел, се отбивам в тоалетната, за да се погледна в огледалото, както беше любезен да ме посъветва шефът. Огледът наистина е твърде нерадостен. Джинсът ми виси като торба по крачолите. Ризата ми се е размъкнала на всички страни след грижите на обществената пералня. Брадата ми е набола, от нея скромната ми физиономия изглежда немита. През средата на челото ми, по вертикала, минава дълга бръчка, сякаш някакъв инфантилен червей се чуди как да влезе в косата ми. Самата ми коса на места е прилепнала от пот, на места бухнала от глупост, очите ми са зачервени като недоварени раци, изобщо приличам на мъж, излязъл току-що от покоите на София Лорен.

Тенът ми е сивосинкав. Безумните количества кафе бавно, но сигурно разбиват бърбеците, черния ми дроб и останалото. От непрекъснатия допир с шмекери, изнудвачи, насилници, убийци и тем подобна кал съм се отпуснал като медуза. Така не бива да продължавам, но как трябва да продължавам, все не ми остава време да помисля. Пък и преддверието на бар вариетето едва ли е най-подходящото място за започване на нов живот. Влизам без куверт, разбира се, дори портиерът ме изпраща с поклон, стари познати сме.

Изчаквам очите ми да свикнат с полумрака и след пет минути различавам внушителната фигура на Диди Хирурга, разлята върху една от масичките до бара. Вариететната програма е свършила, но няколко двойки се клатят под звуците на стереоуредбата върху дансинга. По движенията и по дрехите отгатвам, че са българи. Или са провинциални асове в командировка, или са дългогодишни съпрузи, които след многогодишно канене веднъж са си позволили лукса да отидат на бар и след като оправят главите на сутринта, ще се тормозят, че са профукали толкова пари за нищо. Сядам на масата и изритвам Диди в кокалчето. Той е достатъчно мекушав, за да ревне и от по-лека болка, но и достатъчно накиснат, за да преглътне ласката. По физиономията му пробягва ухилен протест.

— Черпя! — вдигам ръка. Келнерът тутакси притичва — както отбелязах вече, тук съм сред свои. Видът му е изключително тържествен — сякаш с Диди ни предстои да подпишем споразумение за кризата в Персийския залив. — Две малки със сода! — съобщавам с глас на дебютиращ милионер и отново ритам сътрапезника си. Диди

ме гледа като дърта развратница, на която пламенен юноша се обяснява в любов.

— Поне да бяхте казали „добър вечер“, другарю Демирев!

— Мисля, че между близки приятели това е излишна куртоазия. Как си, Хирург?

Сводникът на свободна практика премества центъра на тежестта. Огромното му тяло се разлива към другия край на масичката. Главата му е с по-неправилна форма от самовар. За такива по селата викат: „Да не плюнеш на него“.

— Боря се за мир, другарю Демирев!

— Оня ден разпитвах Камелия в „Пирогов“. Нали е твой кадър?!

— Дръжки! Тя работи на десет стана, другарю Демирев!

Гощавам го с пореден ритник към уискито, което вече е сервирано.

— Ай! — най-послед се обижда Диди. — Боли, другарю Демирев!

— Ами нали затова те ритам! Италианецът я е подредил страхотно! Не съм сигурен дали ще се оправя дори след пластична операция!

— Не се разстройвате, другарю Демирев, не е припряла да се жени! Наздраве!

— Наздраве. Ти ли я пробута на Росини?

— За италианото не играя! Тая самодейка си изпроси да я маскират!

— А ти къде го даваш, на Близкия изток ли?

— Кеся си и си къркам, пикал съм му на Близкия изток! Вие сте върхът! Ама че фантазия притежавате, признах ви! Наздраве! — умилква се Диди.

Ах, че не мога да ги понасям тия мазни гласове, тия лениви движения на дегенерати, тия напompани жестове, тая воня на скъпи парфюми, докарващи до захлас простите девойчета, решили „да си отживеят“! Лепят се по Диди и подобните му като мухи на мед, а те не се шегуват: италианци, араби, германци, американци — дал господ! И само те да са! Само това да е!

— Наздраве, Хирург!

Карирано сако, панталон от копринен шантунг, гръцки мокасина — на тия негодници не може да им се отрече, че умеят да се изтупат.

Изглежда, че вкусът към облеклото влиза в професионалните им задължения.

— По какъв повод сте при нас, другарю Демирев? — пита с вбесяваща ме невинност Диди.

— Казах ти.

— Вече ви отговорих, не ме търсете, където ме няма! Ками взе да го дава тежко и свърши на чорчик.

— Докато ти, както обичайно, си света вода ненапита?

— Бях влюбен в нея, но тя ни приема, ни предава! Пълен блокаж!

— По старата тарифа ли работеше, или направихте корекции, нали доларът пада? — пропускам лъжата му.

— Пардон?

— Ако не желаяш да говориш тук, сещаш се къде ще те отведе! Чувал си за член 155, алинея I, предполагам?

— Сериозен член! Само че не се впрягайте, другарю Демирев, животът е прекалено къс, че да си късаме нервите! За трети път ви повтарям — Ками тръгна по самостоятелни акции! Тоя път членът е извън мен!

— Да ти докажа ли противното?

— А, хич не се съмнявам, че ако речете, ще натресете върху гърба ми убийството на Кенеди! Но побоя над Камито — по-трудно, отколкото убийството на Кенеди! Там ме няма тотално!

— Келнер, същото!

Нови две уискита кацат на масата, половината ми месечна заплата отиде. Хирургът, освен останалите си качества много носи. Мисълта му, доколкото помията в тиквата му може да се нарече мисъл, тече сносно, езикът му не заваля, ръцете му не опипват цялата маса, докато намерят пакета с цигари. Няколко постоянни клиенти се изнизват зад гърба ми като опашка за портокали, когато портокалите са свършили, извинявам се за тъпото сравнение, но в три часа през нощта от мен не бива да се очакват кой знае какви зигзаги на словото. Отгоре на всичко от уискито ми се доспива и трябва да се напругам като магаре на баир, за да не затворя очи.

— Хирург, ще направим една сделка!

— Аз? С вас? Винаги! Вие сте сериозен човек! Мога ли да чуя аферата?

— Временно забравям Камелия, а ти ми изпяваш всичко, което знаеш за тоя образ! — показвам снимката на Стефан Драганов. — Обаче внимавай, от малък не обичам да ме премятат! Помня като слон!

Диди щраква със запалката, за да види по-добре снимката. Прави го под масата, не може да му се отрече известна дискретност.

— Уговорки не са необходими, другарю Демирев, нали ще действуваме като бизнесмени!

— Аз за всеки случай! Е?

— Тоя борсук е Стийф, фамилията му не знам, не са ми го представяли официално. Непочтено копеле, завлече ме с двеста долара и се омъгли!

— По кое време стана тая работа?

— През зимата. Снегът падаше на парцали в Пампорово, както се пее в един френски шансон, само че без да е в Пампорово. Купи яке на някаква фльорца, глезена като коте.

— Кога го видя за последен път?

— В ранна пролет, тогава си оправихме сметките. Посъветвах го да чупи шантажа, че ще го докара до просешка тояга!

— Нататък?

— Няма нататък.

— Диди! В очите на съдебните заседатели сводничеството е най-отвратителният грях! Майки и бащи са, разбери ги и тях! Десет години не ти мърдат!

— Мернах го преди няколко дена.

— Той ли те потърси?

— Той. Започна да ме врънка да му уредя някое барче, закъсал с кинтите.

— После? Хайде, че след малко съм на работа бе! Ти поне ще си отспиш!

— Пратих го при Бари Пора, аз не съм по барчетата.

— Колко струва мястото на барман?

— В какъв смисъл?

— Знаеш в какъв!

— Нали обявих, че не съм по тая част?

— Известно ми е, че си по тънката. Може би си чул нещичко?

— Бе едно четири-пет бона би трябвало да се бутнат. Ей, тая фльорца ще му изяде ушите!

— Значи Бари Пора?

— С него бъдете нащрек, другарю Демирев! Голям гад!

— Спокойно! Да не забравя — Стефан Драганов има присъда за обир. Условна. Собствениците не са предявили граждански иск. Как ще го коментираш?

— Не му разбирам, другарю Демирев, аз през живота си едно яйце не съм откраднал. Само с труд!

— Ясно ми е, че не си специалист по обирите бе, питам те като любител!

— Може обраните да не пискат, защото във вилата кроят някаква стока, заради която ще загазят с двата крака и се натягат да не се разчуе. Пък може и самите педерастчета да са сгафили ситуацията, на крадци вяра да нямате!

— Къде може да сгафят?

— Ами вместо да свият туй-онуй, да са опънали например стопанката! Или дъщерята, ако е нещо по-завързано. Ама не мога така на око, говорете със специалистите!

— Как мога да открия Бари Пора?

— Пред „Хавана“ по обяд, вечерите — тук или в „Родина“.

— Дано, като се разделим, не го зарадваш, че сме се черпили!

— Ама вие май ми нямате доверие! На мене?!

— Не се терзай, ще ми мине. Келнер! Сметката!

До аванса остават цели четири дена. Утре, тоест днес, ще взема назаем от Лъчо, ако и той не е поил подобен екземпляр. От такива нощни акции вече сме му изгубили нишката — кой на кого колко дължи.

Най-сетне заключвам вратата на гарсоньерата. Първата ми работа е да взема студен душ. Втората — да си наля чаша бяло вино. Излишно е да добавям, че цигарата не слиза от устата ми.

Борис Крайчев, известен като Бари Пора. Досието му е по-дълго от зимна вечер, когато по телевизията предават балет. Многобройни присъди за фалшификация на документи, подправка на подписи, валутни престъпления и така нататък.

Какво ли е търсил Стефан при него?

От Бари Пора се държат настрана даже мошеници от среден калибър.

Виното е добре изстудено, тръпчиво, успокоява ме по-бързо, отколкото предполагах, че ще го свърши.

Веднъж да приключи това разследване, че нещо взе да не ми харесва. Никак, ама никак не ми харесва!

Като че ли някой ме пита кое ми харесва и кое не, те за сандвичите не ме питат, камо ли за престъпленията, с които си вадя хляба.

Друг е въпросът, че тоя хляб се обръща на сандвичи.

Или най-много на бъркани яйца. Виж, на Пора бих му забъркал такъв омлет, че да се задави?

Лейтенант Копринков представлява среден на ръст здравеняк с кръгло лице и червени бузи. Видът му е по-цъфтящ от грейпфрут в показан магазин. Тясната му специализация е да трови живота на милионерите от търговията и услугите. Истинското му вдъхновение идва обаче от борбата с черната борса. За него говорят, че знае с колко минути закъснява всеки един от електронните часовници, внасяни на кило през границата.

— Копринков, интересуват ни обстоятелствата около обира на вилата на Милко Илиев, управител на „Плод-зеленчук“ в Младост-1, заради който покойният Стефан Драганов е получил условна присъда. Спомняш ли си тоя случай?

Преди да започне, Копринков авторитетно се кашля. С Лъчо си намигаме, защото началникът му също кашля артистично, преди да вземе думата. Изобщо в техния отдел голямо кашляне пада.

— По това време бях зает с разследването във „Вторични суровини“, другарю майор, но бегла представа имам. Обирът съвпадна с цяла серия подобни престъпления по вилите на хора, чиито доходи нахално надвишават средното ниво. В началото мислехме, че тези случаи са дело на банди от неорганизирани престъпници, но напоследък все повече се убеждавам, че уж случайните нападения се дирижират от опитна ръка. Квартални келешчета няма да подминат такива престижни за тяхната възраст вещи като видео, ски, тенис ракети, стереоуредби, портативни цветни телевизори, а подобни лакомства си стояха непокътнати във всичките обрани вили от тоя тип. Истинските предмети на кражбите останаха неидентифицирани, не се появиха нито на черната борса в страната, нито на границата. Самите богаташи с огромно нежелание съобщаваха за нападенията върху вилите им, докато обраните бедняци непрекъснато се жалват от темповете на работата ни и ни почерният живота. Кражбите в някои от музеите из България носят същия почерк. Така че нищо чудно Стефан Драганов и Григор Зафиров да не са действували самодейно. Тук обаче веднага изниква въпрос — защо са се оставили да ги заловят като последни леваци? Разбили са вилата посред бял ден, съседите са имали време да позвънят в милицията, патрулната кола е пристигнала след броени минути и са ги арестували на местопрестъплението. Едно врабче ще вземе повече предпазни мерки! Абе, сякаш са мечтали да ги окошарят!

— Не сякаш, ами направо! — добавям.

— Малко кафе? — показва върхове на гостоприемство Лъчо.

— Мерси, друг път.

Колегата се мръщи само при вида на термоса.

— Какво предполагаш лично ти, че са търсели престъпниците в останалите обрани вили? — пита Лъчо, след като е погълнал солидна доза от мътилката в термоса.

— Долари, западногермански марки, злато, икони, бижута, марки, монети — какво ли не съдържат тайниците на богатшите, другарю майор, само нас тримата няма да намерите там, ха-ха-ха! — размива се глуповато Копринков. Мъже с такъв смях живеят дружно със съпругите си и обичат да пазаруват. — Обаче вашата козметичка, както ми я описахте тая сутрин, едва ли става за бос на престъпен клан, половите маниячки не са на почит в тия среди. Кое не изключва възможността да ориентира мафията в коя вила има ценна емисия монети и в коя — непрано бельо, ха-ха-ха!

— Добре де, щом ценностите нямат пласмент в България, какъв е смисълът на тия обири?

— Първа възможност — снизходително подхвърля лейтенантът, сякаш му е обидно да контактува с невежи, — някой решава да бяга на Запад. Няма да тръгне гол и бос, нали? Втора възможност — предметна размяна: от нашите бандити — бижутата, от западните — дрешките и дрънкулките — имат си специално подготвени „тирадзии“, при добра организация могат да внесат тонове стока, а организацията им е повече от добра. Трета възможност — слагат ръка върху цялата черна борса в страната, а тази работа не е безплатна. Четвърта възможност — организират производство на фалшификати. Пета възможност — откраднатото създава условия за непрекъснат шантаж над обраните баровци. Варианти колкото щещ. Престъпният свят се преустройва не по-зле от нас, другарю майор, ние май само дрънкаме, ха-ха-ха! — повтаря се неприятният смях, сякаш че идва от някой злобар, пред чиито очи на улицата се е подхлъзнала немощна старица.

— С други думи, ако някой е решил да бяга зад граница, тайниците в тия вили ще му свършат работа?

— На Запад ще отвори китайски ресторант, другарю майор! Че ще му остане и за аперитив!

— А по какъв начин ще откупи стоката от съучастниците си?

— А вие как ще си купите домати? С пари, надявам се!

— Български?

— Може и български, тук-там левове все още вървят, ха-ха-ха!

Друго интересува ли ви?

— Засега това е всичко, Копринков. Ако изникне нещо допълнително, разчитаме на тебе!

— Бъдете спокоен, другарю майор, взел съм им мярката! Луди ще ги направя! Чао!

Обръща се не особено уставно и излиза — свеж и доволен от себе си. Изглежда, че в нашия занаят рано или късно придобиваш част от маниерите на тия, които преследваш.

Време ми е и аз да се науча на някои от номерата на Стефан Драганов, по-специално от богатия му опит с покоряването на женските сърца. Но какво да се прави, след като моят човек е толкова мъртъв, колкото и статуята на Цар Освободител пред Народното събрание, с тая разлика, че царят е на кон?

— Младене, обади се доктор Жеков. В организма на Стефан Драганов са намерили следи от рудотел.

— Значи би могъл да се успи от комбинацията на рудотел с уиски?

— Като нищо.

— Но в чашата му експертите не намериха никакви следи от рудотел?

— Защо трябва да има рудотел в чашата?

— Ами къде?

— А, моля ти се, недей да оглупяваш тъкмо сега!

— Абе да не е луд, че да се нагълта с рудотел, а после да пие уиски?

— Защо да е луд? Просто не е знаел ефекта от тая смес. Престани да смяташ мърлячите за интелигенти!

— Според вас при тия данни версията за убийство отпада ли?

— Не съм казал такова нещо!

— При условие че Стефан е заспал така дълбоко упоен, не виждам защо да не се е удавил сам!

— Стой сега! Веднага се улови за версията! Спокойно! Рудотелът е бил взет няколко часа преди Стефан да започне да пие.

— В какво количество?

— Според Жеката — две-три хапчета за целия ден, а щом Жеката твърди нещо, няма какво да му мислим. Изводът ще ни извади очите — Стефан е бил силно развълнуван! От опаковката липсват петнадесетина хапчета, което значи, че той епил рудотела с тия темпове в четвъртък, петък и събота. Тъй че в сряда или най-късно в четвъртък сутринта е научил нещо, от което са му се събрали очите. Кога Бистра е взела парите от бившите си съпрузи?

— В понеделник на обяд е получила парите от Спиро Денчев, а от Еньо — във вторник. Вярно, че така погледнато...

— Чакай! Тия пари не се намериха при обиска в жилището ѝ. Не ги намерихме и у Стефан. Да предположим все пак, че му ги е дала. За какво би могъл да ги употреби Стефан?

— Според Диди Хирурга той е искал да се нареди някъде като барман, а такова местенце струва около четири-пет бона.

— Хирургът ли ги урежда тия места?

— Изглежда, че не, пратил го е при Бари Пора.

— Борис Крайчев?

— Да, нашият стар познат.

— Ха! — за първи път в това разследване се впечатлява Лъчо. Стане ли дума за Бари Пора, всички сме нащрек. — Едва ли е търсил Пора за барче, да знаеш!

— А за какво?

— Тъкмо това трябва да научим!

— Днес по обяд ще спипам Пора пред „Хавана“.

— А преди това?

— След малко отивам при Вера Делчева, любовницата на Слави Пенев, в читалище „Зора“. След разговора с нея ми се иска да хвърля още един поглед в апартамента на доктора. Цяла нощ си блъскам главата над следното: какво ми направи впечатление в обстановката? Някакъв дребен, но многозначителен детайл, изхвърча ми от главата, дано на място се сетя!

— Ще се сетиш, спокойно! Да не забравя — командировах Данчев в село Ковачевци, където Силвия Илиева е на бригада, разбрахме се да се обади след малко, ако искаш — почакай!

— Няма време, другарю майор, имам чувството, че убиецът ще потрети!

— Искаш да кажеш — ще повтори?

— Искам да кажа, че ще потрети! Напук на всичко смятам, че докторът не се е самоубил!

— Ново двайсет! Ти си страхотен бе! Мога ли да чуя основанията ти?

— Ами не открих самоубийци в рода му. Нали Жеката така поръча?

— Ти не го слушай Жеката, мисли със собствената си глава!

— Недейте така, другарю майор, само преди две минути рекохте, че щом Жеката твърди нещо, няма какво да му мисля!

— Едно на нула за тебе — признава Лъчо след малко.

Понякога и шефът може да се държи като джентълмен.

Особено ако го притиснеш до стената със собствените му приказки.

Прескачам до бюфета, мушвам две разредени кафета, поглъщам една вафла, която тутакси залепва на стомаха ми, смигам на една колежка от документацията и излизам от управлението.

Силвия, дъщерята на Милко Илиев, студентка трети курс — българска филология...

Апартаментът на доктора...

Силвия...

Докторът...

Защо докторът?

Защо именно докторът?...

Читалище „Зора“ е огромна, потискаща с натрапената си помпозност сграда от петдесетте години, която вече не може да служи за нищо друго, освен за приют на художествена самодейност, която от своя страна е толкова самодейност, колкото аз съм пчелар. Лицето на Вера Делчева ми е познато от някой и друг филм, гледан в пубертета — моят, не нейният. Някогашното миловидно момиче, което играеше роли на богаташки, приемащи постепенно идеологията на пролетариата, сега е жена около четиридесетте, с дрезгав глас, с особено трескав поглед, издаващ като че ли непрекъснат полов глад, с внушителен бюст, достоен за кухите колони на зданието, без той самият да е кух, надявам се, но не бих се обзаложил в негова полза. Облечена е в бяло поло и черна копринена пола. Лицето ѝ е тъмнокафеникаво от непрекъснато пушене. Гримът, сложен с шепи след нощта на нещастieto, съвсем обърква работата, прави го да изглежда като лице на призрак, страдащ от бърберици. Чувствена уста, черна, пусната до края на врата права коса, леко дръпнати, интересни очи, широк, красиво изваян нос — в полумрака на салона Делчева лови окото, без да го радва. В момента самодейците репетираат откъс от безпомощен във всяко отношение сатиричен спектакъл. Представям се шепнешком. Вера Делчева прекъсва репетицията. Оставаме сами в прохладния салон, вмирян на паркетин и блажна боя. Дежурното осветление от сцената хвърля оскъдна светлина. Двамата с артистката изглеждаме ръждиви, унили хорица, много по-страшни от виденията ни в безсънните нощи, прекарани в самобичуване. Защото по тъмните кръгове под очите ѝ аз отгатвам сродната душа, отгатвам кошмарите, въртенето в празното легло, отгатвам зле поддържаната кухня с развален котлон, изгорялата крушка на тавана, вечните яйца на очи и течация радиатор на парното. Вероятно самотните хора, които непрекъснато се взират навътре в себе си, по нещо се разпознават, затова с Вера Делчева бързо намираме общ език, който в началото се изразява с мълчаливо вперените ни в празната сцена погледи.

— Безобразно! — казва по едно време артистката. — Безобразно, плебейско, невероятно, гротескно, дъбилно, дивашко, срамно, подло, курвенско, тъпо, жалко, безумно, измислено, нелепо, гнусно, пошло! Слави да умре по Този начин, в Тази вана, в Този апартамент! Не, Демирев, тук има грешка в програмата или, ако предпочитате — пукнатина в режисурата, има някакво височайше недоразумение,

евтина шашма и прибързан трик! Дезоксирибонуклеиновата киселина е сбъркала адреса, генът си показва рогата, дуендето е на колене, фатумът играе ръченица!

Думите са изстреляни някак наведнъж, застъпват се една през друга, сбиват се, а после изведнъж се прегръщат през раменете, ръкуват се, сетне отново си разменят юмруци — Вера Делчева явно съвсем несправедливо е стигнала до читалище „Зора“, монологът би правил чест на всяка европейска сцена.

— Когато го видях бездиханен във ваната — продължава артистката, — в първия миг си помислих, че се шегува, въпреки че Слави нямаше вкус към просташките закачки, но постепенно убогият факт проникна в съзнанието ми, примирих се, че съдбата и този път се подигра по най-перверзен начин с мене, че няма намерение да остави поне едно истинско нещо в живота ми! Както виждате, първата ми реакция беше към самата мене, Слави щеше да е доволен, ако ме видеше, макар че се съмнявам дали не ме вижда и сега, той непрекъснато ми повтаряше, че малко се грижи за собственото си „аз“!

— Спомнете си, в колко часа го намерихте мъртъв?

— Около девет и половина. Репетицията ми свършва в осем и нещо, бяхме се уговорили да отида при него на „Скобелев“, пътят ми с тролея дотам е около час.

— Защо репетирате толкова до късно?

— Защото ръководя не професионалисти, а трудещи се — инженери, химици, оператори, лекарки, учителки, — за които истинският живот е тук, в читалището, останалото е бълнуване. Нямаме представа колко са усърдни в репетициите, ако професионалните актьори притежаваха една стотна от предаността им към театъра, щяха да се прочуют по цял свят. Тази сутрин ги свиках извънредно, нужно ми е да работя, за да не откача! Всичко стойностно прочие на тоя свят е дело на манияци!

— Как отворихте апартамента?

— Слави ми беше дал ключ, той държеше на тия неща. Но преди да се срещнем, непременно се уговоряхме, не обичаме да се натрапваме един на друг.

— Веднага ли влязохте в банята?

— Не, първо прочетох писмото, оставено на масичката в хола. В началото не разбрах за какво става дума, помислих, че е свързано с

една мадама, която щеше да го посети в късния следобед.

— Да не би да е тази жена? — показвам снимката на Бистра Тенева.

— Да, тя е. Казва се Бистра...

— Тенева.

— Сигурно е Тенева, щом го твърдите!

— Изглежда, че сте я виждали вече на „Скобелев“?

— Два-три пъти.

— От какъв характер беше връзката им с доктор Пенев, искам да кажа...

— Вече го казахте. Не се преструвайте на деликатен, аз съм това, на което у нас му викат „мъжко момиче“. Струва ми се, че помежду им съществуваше някакво съзаклятие, простаците наричат такива отношения „имат си приказката“. Та двамата си „имаха приказката“. Винаги ми е било чудно какво толкова ги свързва. Слави е изискан, начетен мъж, надраснал обкръжението и професионалната си среда, пък ако щете, даже и страната си. Владее перфектно шест езика, много спортува, пардон, вече трябва да говоря в минало време, господи — та много спортуваше, каляваше характера си, защото ежедневно му беше нужен, този негов спартански характер. Българинът не обича някой да го превъзхожда, а Слави превъзхождаше всички, с които установяваше професионални или просто човешки контакти. Докато Бистра е, ако не се лъжа, третостепенна репортерка с мила муцунка. Та не знам точно кое ги сближаваше, Демирев, може би прекалено интеллигентните хора понякога си опресняват сетивата, общувайки с примитиви.

— Изключвате секса?

— Напълно! — рязко отсича Делчева и ме хваща за китката.

— Откога познавате доктор Пенев? — почесвам се зад ухото не защото ме сърби, а за да си освободя ръката. Толкова чесане е отнесло въпросното място зад ухото ми, че ако един ден наистина ме засърби, сигурно ще съм целият в гипс!

— Откога познавам Слави? Струва ми се, че съм го познавала цял живот, но сега, щом ме питате — от три години и нещо. Срецнах го в труден за него момент — шефовете му бяха отказали категорично да го пуснат на работа в Либия. Заради някакво петънце в биографията му мястото зае друг, с чист произход и празна глава, кой знае колко мънички либийчета е уморил! Колкото до нашата история, аз и Слави

бяхме повече приятели, отколкото любовници, макар че като любовници правехме неща, на които могат само да завиждат щастливците в меден месец. Господи, какви неща правехме! А най-смешното е, че една седмица преди да се случи тая кретенщина с ваната, Слави ми предложи да разпишем, представяте ли си? Отказах да стана доктор Пенева, но не скривам, че перспективата ме поласка, пък и едва ли ще намерите жена, която да твърди обратното, без да лицемерничи. Кой знае, може би един брак между нас би го спасил? Слави се задушаваше в София, навиваше ме да заминем за Родопите, където никой не ни познава, и да живеем сред природата, обичаше до отмаляване природата, милият! Пък и му беше омръзнало вечно да върви срещу течението в тая прокълнатата от бога държава — без стил, без вкус, без история, без традиции и без бъдеще. Защо не ме прекъсвате?

— Необходимо ли е?

— Не сте ли служебно задължен да пазите герба и знамето?

— От вас? Не, от вас не съм задължен да ги пазя.

— Но все пак ме слушате. Защо? По каква логика?

— По логиката, че ако и с вас се случи нещастие, да чукаме на дърво, ще изслушвам тези, които са ви познавали отблизо, без да се влияя от мнението им за моя интелект и политически убеждения. По същата логика аз съм адвокат на...

— Унижените и оскърбените!

— Да ги наречем по-простичко — труповете.

— Фрази! Ако тая нощ ме пречукат зад читалището, няма да си мръднете пръста!

— Сега пък вие ми посочете логиката, по която си мърдам пръста заради доктор Пенев?

Вера Делчева пали поредната цигара от фаса и духа дима право в лицето ми:

— Боя се, че ме надприказвахте. Е, да речем, че сте последният мохикан! Свършихме ли? Ще назовете ли убиеца му?

Смехът ѝ е дълбок, но мъчителен. Защо ли се напъва да изглежда по-порочна, отколкото е в действителност, и така изглежда достатъчно порочна. С подобни жени в леглото за миг се чувствуващ избраник на боговете, но само след пет минути миризмата на опитните им, мачкани от стотици ръце тела те задушават и побягваш на чист въздух, ако се

отървеш от прегръдките им, разбира се. И доколкото въздухът в София може да се нарече чист.

— Мислите ли, че има убиец?

— Аз?

— Току-що го казахте. Иначе по всичко личи, че Слави Пенев се е самоубил.

— Да, господи, и това е най-чудно, защото не се връзва с него, не е в характера му! А пък писмото му вече е чист бълвоч — особено пасажът за детето! Слави не мислеше така! Той не обичаше децата въпреки професията си. Или обратното, поради нея.

— Допускате, че писмото не е от него?

— От него е, но не е негово! Ако сте любезен да ми отговорите защо се е самоубил, ще ви бъда признателна!

— Той имаше ли врагове в болницата?

Артистката пали десета или единайсета цигара от началото на разговора ни.

— По принцип бяха му известни безброй безобразия по тънката част, а това винаги е опасно. Правеше аборти единствено в болницата, и то срещу редовни документи, а това също беше опасно, защото много от гинеколозите са натоварени с грехове повече, отколкото лозови сърмички намериха в корема на мой колега след прием при местните първенци в една околия. Сърмичките бяха точно седемдесет и девет, три дена прекара в кома, беше ги нагълтал цели... Не, не бих казала, че има отявлени врагове, търпяха го, понеже беше отличен специалист и на никого не беше отказвал помощ.

— Как стоят нещата извън болницата?

— Слави не допускаше много хора до себе си. Камо ли врагове. Не, не виждам пролука откъм личния му живот.

— Често ли се срещахте?

— Три, максимум четири пъти в месеца. Не знам дали е често, или не е често.

— Познавате ли това лице? — показвам снимката на Стефан Драганов.

— За първи път го виждам. Защо?

— Нищо особено.

— Вижте, трябва да прескоча до „Скобелев“, за да си прибера партакешите... Тъй дойде...

— Сама не бива — апартаментът е запечатан и пред него пази милиционер. Ще дойда с вас, тъкмо ще ви закарам с колата.

— Предпочитам градския транспорт.

— Ваша работа. Момент, докторът имаше ли роднини? Кой ще наследи апартаментата?

— Май споменавах за някаква смахната братовчедка, но аз не съм я виждала. Но бъдете сигурен, че в най-скоро време ще изпълзят цели стада от марабута, които ще се бият в гърдите, че са го обичали повече от себе си, ще воюват помежду си, докато цунат апартаментата, и всичко ще свърши. В тая жалка страна мъртъвците се радват на почит само докато разпределят наследството им. Доскоро, Демирев!

— Един момент, къде живее въпросната братовчедка?

— А, това не знам, никога не съм изпитвала желание да ѝ отида на гости!

Смахната или несмахната, братовчедката на Слави Пенев заслужава поне да бъде известена за смъртта му и тъй като това все някой трябва да свърши, не виждам причина този някой да не съм аз. С ролята на носител на трагични известия отдавна съм свикнал, а останалото е въпрос на елементарна човещина плюс професионална етика.

Триминутен телефонен разговор ми е достатъчен, за да науча адреса на Емилия Пенева — първа братовчедка по бащина линия на доктора, и тъй като улица „Парчевич“ ми е на път, решавам преди срещата с Вера Делчева да се отбия при нея.

Улица „Парчевич“ е една от любимите ми в София — кой знае как останала тиха сред канския шум в центъра, чиста, спретната, с достойнство, присъщо на английска лейди от роман на Дикенс. Влизам в симпатична къща със смешна кула на върха и звъня в партерния апартамент.

За мой късмет чувам стъпки, вратата се отваря и пред мен застава медицинската сестра от кошмарите ми — помните ли я, оная, дето се грижеше за Камелия Милушева? Само че най-вече тя съвсем не се държи като идиот, както го правеше в безсънните ми нощи, пък и няма дъщеря, с която се фукаше пак там, по простата причина, че никога не се е омъжвала. Ще ми разправят после, че сънищата имали нещо общо с реалността!

По погледа на тази възрастна жена с боядисана с къна коса веднага отгатвам, че знае за нещастieto на братовчед си. Тя пък ме познава от посещението ми при Камелия, тъй че взаимно си спестяваме формалностите.

— Влезте, Демирев, че и без това цяла сутрин се чудя къде да се спася от любопитството на съседите!

Жилището ѝ се състои от стая, кухня и баня. Навсякъде блести от чистота, мирише на преметено.

— Че как са научили? — вдигам рамене като съпруг, който току-що е видял чужд мъж в леглото на жена си. Как! Всичко се знае в тая София, нищо, че е с над един милион население!

— Тяхна си работа! На мене ми съобщиха в болницата. Видях го вече в моргата, тъй че...

— Съжалявам, другарко Пенева... Моите съболезнования!

— И да съжалявате, и да не съжалявате, нищо не може да се промени, благодаря ви все пак. Частно ли идвате или по служба?

— Да речем — и по двете.

— По двете наведнъж не идвате, не ме баламосвайте, питайте каквото ще питате! — делово отсича Пенева. Смахната ли?! Ако тази жена е смахната, половин България плаче за лудницата!

— С доктор Слави Пенев сте първи братовчеди по бащина линия?

— Да, носим една и съща фамилия, въпреки че бащите ни не се понасяха. За да не се видиотите от догадки, ще ви кажа с две думи как стоят нещата: цял живот се съдиха за някакъв имот в Търновско, умряха си, без да успеят да го поделят. Бяха се запънали като раци на бързей. Напълниха гушите на един полк адвокати, лека им пръст.

— А вие двамата най-сетне поделите ли имота?

— Глупости, толкова ни бяха омръзнали кавгите на бащите ни, че ние със Славчо изобщо не сме стъпвали, поне да го видим къде е тоя прословут имот и на какво прилича. Иначе ни възпитаваха много строго, тия наши бащи, прочие, резултатът е налице — и двамата с братовчед ми не се оженихме!

— Не знаете ли, че преди една седмица Слави Пенев е предложил на приятелката си Вера Делчева да сключат граждански брак?

— Не, не ми е известно, пък и не ме интересува. Никога не съм я виждала, тая Вера Делчева, надявам се и да не я видя, а, момент, нищо чудно да се запознаем на погребението! Само че тия запознанства по погребенията траят от ден до пладне, скъпи Демирев, както от ден до пладне продължаваха увлеченията на този скромнен, скучен и самотен човек, какъвто беше братовчед ми. Той има една голяма любов за целия си живот, с приключването ѝ, изглежда, приключи и желанието му да живее.

— Да не би да е тази жена? — показвам снимката на Бистра Тенева.

— Не, никога не съм виждала лицето ѝ. Голямата любов на братовчед ми е една Радка, по баща Минчева, а в момента Тобакова.

За да не издам вълнението си, ожесточено се чеша там, където не ме сърби.

— Че какво му е попречило да се ожени за Радка? — питам с ледено безразличие, достойно за дипломат, който се интересува от разписанието на полетите до София непосредствено след като е получил грама, че го отзовават преди изтичането на мандата му.

— Аз му попречих? Казах му, че само през трупа ми ще се ожени за тази разтурена жена, която той лекуваше от наркомания!

— Радка — наркоманка?

— А, не, майтапя се! Предишният ѝ любовник, някой си Григор Зафиров, я посветил, а нашият беше готов да се жертва заради нея! Защо ли не го оставих да си троши главата и аз? Всеки със съдбата си, да му се не видяло!

— Много ли беше увлечен?

— Много! Той съвършено си беше изгубил ума по тая никаквица! Заради нея човек убиваше! Добре, че тя самата постъпи в неин стил, хвана голямата риба и заряза братовчед ми — като хайде да не казвам какво, че се подразбира — и пусна водата! А Вера Делчева, виж, не съм имала честта, ще минем и без Вера Делчева! Къде работи?

— Води драмсъстав в едно читалище.

— Чудо голямо! Що балерини и артистки му минаха през гинекологическия стол, да сте жив и здрав!

— Познавате ли този човек? — показвам снимката на Стефан Драганов.

— Че това е Стефчо! От ей толкав го знаем, и аз, и братовчед ми! Майка му се ожени за някакъв италианец, нали? Слави я спаси при раждането, а по-късно се грижеше за бебето, Стефчо растеше болнав, пък нали остана и без майка, горкият! Случило ли му се е нещо?

— За съжаление...

— Господи! Какво е станало със Стефчо? — впечатлява се повече от смъртта на братовчед си Пенева.

— В събота вечер се удави... Във ваната си...

— В събота? Оня ден? И аз да не науча? Божичко!

Поглежда ме с надежда да опровергая току-що казаното. Как да го опровергая?

— Кога е погребението на Стефчо? — бързо се съвзема тази видяла и патила жена.

— Днес следобед, в четири и половина.

— Ще успея! Ами баща му, Драган, той как е?

— Съсипан.

— Ох, край няма неговата! Виждам, че искате да попитате още нещо, хайде, не се притеснявайте!

— Кога видяхте за последен път братовчед си?

— Вчера привечер. Предаде ми един плик за Камелия Милушева. Помоли ме да се грижа за нея. Странно, Славчо никога преди не ме е молил, за никого, след раздялата с Радка той обичаше единствено канарчето си!

— Може ли да видя този плик?

— Разбира се. Ето, вземете го, не го разпечатих! Предполагам, че и без това щяхте да го вземете?

— Да, и без това щях да го взема.

Само по пипането познавам какво съдържа пликът — петте хиляди лева, които Бистра е изкопчила от бившите си съпрузи...

Апартаментът на бедния доктор Пенев е обзаведен повече от скромно в сравнение с жилищата на негови колеги, където са ме водили спекулациите им с човешкото нещастие. В хола са нахвърляни как да е канапе, два фотьойла, шкаф, препълнен с празни бутилки и отдавна немити чаши, олющена масичка, клетка с канарче. На стопанина едва ли му е било приятно да си стои вкъщи, освен ако не е ценял безпорядъка, а той си е стоял вкъщи и не е ценял безпорядъка. По-скоро ми се струва, че е живял насила, отвратен от света и от себе си, предимно от себе си. Дали всичко е заради Радка? Нищо чудно, щом заради нея е бил способен да убие човек по думите на братовчедката.

Дори вода на канарчето не е сипал, птичето се блъска като сляпо в клетката. Бива ли да тръгваш за оня свят и да зарежеш канарчето си? Поправям пропуска на доктора, опъвам се върху един от фотьойлите и продължавам да мисля, докато погледът ми опипва отдавна небоядисваните голи стени. Ето кое ме е смутило снощи — писмо, вана, а водата на канарчето, виж, забравил? Самотник като Пенев първо ще сипе вода на другарчето си, а чак след това ще мисли за себе си.

Така ми изглежда по-мъжки, въпреки че тясната ми специалност са не самоубийците, а убийците. В убийците поне има нещо, което можеш да разбереш с нормалните си човешки представи, докато самоубийците са винаги странни, ирационални, недоизказани. Човек е програмиран да живее каквото и да му се случи, да понася ударите на съдбата, да прекланя глава пред униженията, да го мачкат като червей и пак да се съвзема, да се пречупва хиляди пъти и в края на краищата отново и отново да оцелява, да се съмнява дали е нужно, но все пак да продължава... На човек не са му необходими нито дълголетие, нито костенурките, нито красотата на леопардите, нито полетът на орлите, нито верността на кучетата, нито отровата на змиите и в това е чарът на това нищожно и прекрасно същество, май не сте съгласен с мене, доктор Пенев? Но аз не съм тук, за да спорим, а за да разбера какво общо имате с първия труп, моя любимец Стефан Драганов?

И двамата сте познавали отлично Бистра Тенева. И двамата сте я видели, преди да отпътувате към отвъдното. И за двамата ви тя е последният спомен от нашия претоварен с грехове свят. И двамата пробвате силите си в епистоларната форма, графомани такива! Били

сте съвършено различни един от друг, а пък преди смъртта си правите почти едни и същи глупости. Първият не си взел довиждане с баща си, вторият — с канарчето, бива ли така?

Настойчиво звънене прекъсва размишленията ми тъкмо когато са навлезли в най-сладкия стадий — на пълното объркване. Артистката влиза свойски в апартамента, хвърля чантичката си върху канапето и сяда върху фотьойла, без да ми обръща никакво внимание, което ми е добре дошло, за да я разгледам още веднъж на спокойствие.

Пред мен стои жена, за която доктор Слави Пенев е бил последният свестен влак в живота. Сега ще стои на гарата, ще бере студа и ще се вглежда с надежда в коловозите — няма ли да поспре за минутка някой експрес? Но не, отминават блестящите композиции, пълни с командировани съпрузи, разкъсващи кокошката, поръсена с червен пипер, която грижлива съпруга старателно е увила в найлонов плик, децата се гонят из коридора, майките и бащите им играят белот в купето, цакат уж с нежелание, но им е хубаво, че и тази ръка ще е тяхна, и никой, абсолютно никой в целия влак няма да забележи, че жената стои на перона и очите ѝ са влажни от пушеците или от нещо друго... Началник-гарата ще се прибере със слънчогледа си, за да изпие един чай с няколко капки ром, в чакалнята пътниците за следващия влак мрачно ще се прозяват и само отявлен мераклия ще засуче мустак и ще се опита „да удари къоравото“ при уморената жена, за да се хвали наляво и надясно сред приятелите си след напълно възможния успех, пък те да го занасят: „То и Дуньо все големи ги разправяше, ама сега май пикае карфици!“ И всички ще се хият, изключително доволни от себе си... А най-странното е, че е дебютирала блестящо. Още през първата година от следването във ВИТИЗ — главна роля в нашумял филм, след нея втора, трета, бърз успех, който не ти позволява да усетиш подмолните течения в занаята, докато дойде неизбежното — почвата под краката ти постепенно е започнала да се рони, докато ти си въобразяваш, че продължаваш да летиш по магистралата със сто и осемдесет километра в час... Но ролите постепенно намаляват, безобразно бързо идва и задължителното тригодишно разпределение в провинциален театър, където те чакат с отворени обятия, за да си изкарат комплексите върху тебе. Освен, че не ти дават мечтаните роли, принуждават те да забавляваш каймака на местния елит, да завързваш флиртове без

бъдеще, да киснеш по цял ден на чаша ментовка в Клуба на културните дейци, слушайки бръцолевенията на пияници, минаващи за непризнати поети и тем подобни отрепки от кол и въже. Само късно през нощта си припомняш премиерите в кино „Димитър Благоев“ и интервютата за пресата. И започваш да си внушаваш, че такова нещо не е ставало с теб, а с някоя друга, много по-красива, по-талантлива, по-напориста, по-интелигентна, защото ти самата вече не си това, което си била. Макар че именно с тебе е ставало, и в това ти е било проклятието, ако питаш мене, но мене никой не ме пита, освен ако някъде стане убийство, пък и тогава не ме питат, а предимно ми се карат, но нека оставим моя случай настрана, аз нямам канарче, следователно то не рискува да го забравя без вода, ако нещо ме стегне шапката, а ти... Напъните да те назначат в софийски театър постепенно угасват, както угасва и прегорялата ти от очакване душа, от скука нищо чудно и да се омъжиш и нищо чудно да готвиш първо, второ и трето на мъжа си, някой местен деятел на културата с двайсетина излишни килограма, който те пляска по задника в знак на добро разположение на духа и шепти в ухото ти: „Ама, че си парче!“ Ако някога все пак успееш да се прибереш в София, приемаш да водиш кръжоци по художествена самодейност, за друго вече нямаш нито желание, нито енергия, нито вяра в себе си. Вечерите си прекарваш как да е, от старите ти привички са останали само парфюмите „Мадам Крес“ и „Джакомо“, нищо, че не са ти по джоба, и удоволствието да се заяждаш с едно недоспало ченге на име Младен Демирев, което също рано или късно ще изчезне, тъй както е изчезвало всичко в живота ти — обидно лесно.

— Как се казва канарчето?

Вера Делчева ме поглежда със смесица от омраза и любопитство, нещо като коктейл от кампари с белина.

— Коко.

— Коко, ама сте го оставили без вода.

— Сипахте ли?

— Сипах. Моля ви, опишете по-точно как намерихте трупа?

Делчева като че ли се е изтощила от презрението си към мен, затова се съсредоточава върху въпроса ми:

— Беше девет и дващест, точно девет и дващест, спомням си, че ватманът на тролея ме попита за часа, а на мен ми стана смешно —

ватман, пък да не знае колко е часът, макар че защо да го знае, какво, като е ватман? От спирката дотук са не повече от пет минути, значи съм отключила към девет и двацет и пет. Направи ми впечатление, че Слави е хвърлил костюма си как да е върху тази табуретка. Никога не е бил немарлив към дрехите си, напротив, винаги изглеждаше като излязъл от кутийка. Преди да влезе във ваната, старателно подреждаше костюма си в гардероба и обличаше халата. Вратовръзката му събираше прахта по пода, може би това ме уплаши най-много. Слави беше маниакално грижлив към вратовръзките си. После прочетох писмото и... погледнах в банята! Веднага разбрах, че е мъртъв, защото изглеждаше по-жив от обикновено!

— Опитайте се да си спомните дали в последно време изглеждаше разтревожен.

— Не съм забелязала. Като ви го казвам, имайте предвид, че Слави поначало не издаваше вълненията си, всичко изживяваше навътре в себе си. Беше труден, особен човек.

— Някакъв разговор по телефона?

— Е, точно за телефона... Бяхме се разбрали негласно да не се интересуваме от отношенията на всеки един от нас с останалия свят, твърде много сме преживели и двамата... Не ви попитах ще пийнете ли нещо, нали все пак съм домакинята?

— Не, благодаря.

— Вие май се обидихте. Наговорих ви ги едни...

— Свикнал съм, не се притеснявайте. Друго, ме смущава — уж всичко е било наред, пък изведнъж предложение за женитба, бягство в Родопите?

— Понякога и на най-уравновесените хора им избиват чивиите.

— Но не се самоубиват само след седмица.

— Кой знае...

— Доктор Пенев беше егоист, нали, Вера?

При този въпрос артистката за миг се подмладява с двацет години.

— Не даваше дори ризите му да изпера, да не би случайно да ги повредя! Жесток, невероятен егоист! Ще ме попитате какво правих толкова време с него? Агонизирах, ето какво правех...

— Ще приберете ли канарчето?

— Разбира се, един мъртвец тук е достатъчен. Тръгвате ли?

- Тръгвам.
- Може ли да остана още пет минутки сама?
- Останете, ще предупредя милиционера.
- Кажете ми... аз... не заслужавам, след като се държах като келнерка с месечно неразположение, но... убили ли са го?
- Мисля, че се е самоубил.
- Причина?
- Не знам.
- А какво знаете?
- Дреболии.
- Например?
- Например, че вие изобщо не сте познавали доктор Слави Пенев. Ласкаели сте се, че го познавате, но в действителност сте си били абсолютно чужди един на друг!
- Вярно е. Защо смятате, че е дреболия?
- В моя занаят е дреболия. Кураж!
- Желая ви щастие, Демирев, вие не сте толкова лош!
- Не си кривете душата.
- Не си кривя душата. Мога ли да направя нещо за вас?
- Напишете благодарствено писмо до вестник „Поглед“. Всъщност недейте, моля ви! Напоследък до гуша ми дойде от писма!

Милко и Латинка Илиеви, тия, с обраната вила, живеят в квартал Белите брези в луксозна кооперация, пред която паркирам без проблеми моята трошка. Двамата ме очакват, облечени официално. От кухнята пристига миризма на печени чушки, както и би трябвало да бъде в жилището на един стилиен управител на „Плод и зеленчук“ тъкмо по времето, когато на пазара чушки няма. Нищо ново под слънцето.

Двамата съпрузи са ниски, трътлести, със заоблени раменца и още по-заоблени коремчета. Приличат си като две капки вода, можеш да ги различиш единствено по косата — женската капка е с къса, мазна коса, а за мъжката капка косата е само спомен, главата ѝ лъщи като калайдисан тиган. За сметка на добродушния си вид двете капки не са особено благосклонни към моя милост, магазинерите поначало презират милицията. Черпят ме все пак с рачел и тъй като имам неблагоприятното да опитам, в мозъка ми се забиват най-малко стотина длета — по зъбите си имам повече дупки, отколкото са любовниците на Антоанета Минчева — бивши, настоящи и бъдещи. За да прикрия болката, защото е някак неудобно да се разнищя пред тези, които разпитвам, паля цигара, захапвам устните си от вътрешната страна, хиля се като четвъртокласник, който го е срам да каже на учителката, че му се ходи по малка нужда, и процеждам едва-едва:

— През 1986 година са обрала вилата ви. Защо не сте предявили граждански иск, другарю Илиев?

Капките се споглеждат с отрепетирана тревога.

— Нямам ли право? — боязливо се обажда мъжката капка с тънко гласче, подходящо повече на купувач, отколкото на продавач, и то на зеленчуци.

— Напротив. Но един културен човек в една цивилизована страна...

— Културен човек! Цивилизована страна! Вие не четете ли вестници бе, Демирев? — най-внезапно от тънкото гласче не остава и помен. Продавачът си е продавач, особено при тоя дефицит на зеленчуци.

— Чета, защо?

— Защото тия подмазвачи, журналистите, ни изкараха най-големите престъпници! Изкараха ни виновни за качеството, за опашките, за стоките под рафта и за какво ли не още? Остава само да

ни натресат войната между Ирак и Иран, белким се успокоят! Но чуйте какво ще ви река: без нас и толкова нямаше да намерите по магазините, щяхте да опъвате консерви с копърка, че да ви дойде акълът в главата! Тая вила тухла по тухла съм я събирал, кръст не ма остана, бърбреците ми отидоха на кино, дробовете ми излязоха в пенсия! Да предявя иск, че в съда да ми се подиграват, да ме наричат еснаф, а, не, няма го майстора!

— С други думи, вие не сте се обърнали към правосъдието, защото сте обиден от отношението на печата към съсловието ви?

— Късно ми е на мене да се обиждам, животът си отиде! Само ме е яд, че няма да доживея времето, когато шапки ще ни сваляте, да, да, шапки долу! Изхранихме ви в един момент, в който, ако бяхме скръстили ръце, умирахте прави! Слава богу, най-сетне се сетихте, че социализмът без личната инициатива няма да прокопса! Нали, Тинче?

— Тъй, тъй.

— Слушайте ме, Илиев! Дали социализмът ще прокопса, или няма да прокопса, ние двамата едва ли ще решим. Не съм дошъл при вас, за да правим икономически прогнози, а за да търся помощта ви!

— Че да се бяхте обадили преди два-три дена, другарю Демирев, камбите свършиха! Кажете честно, Тинче!

— Тъй, тъй.

— Пълен съм с камби, идвам по съвсем друг повод. Един от нападателите на вилата ви е мъртъв! — вадя снимката на Стефан.

Капките замръзват на място, сякаш застават на почетна стража пред роднина, направил ги единствени наследници в завещанието си.

— Мър-мър-мъртъв? — обажда се плахо женската капка.

— Това момче вече го... няма? — като че ли още не вярва Илиев.
— Как така?

— Убит е.

— Сериозно? Да не би да се е опитал да ограби народната банка?

— Не, удавиха го във ваната му.

— Тинче?

— Тъй, тъй... — смаяно ме гледа женската капка.

— Да не мислите, че сме го удавили ние?! Демирев! Аз съм дюстабанлия! — накокошинва се управителят на „Плод и зеленчук“. Подобна поза заемат пуйките, ако замеряш малките им с камъни.

— Че от къде на къде ще го убивате? — питам невинно. — Вие даже не сте искали да го съдите! А може би тъкмо заради това!

— Сакън! — подскача Илиев като нестинар, влязъл с връзки в жаравата.

— Помислете сам, преди да ми се сърдите — щом не сте пожелали да го възмезди обществото, не мога ли да си помисля, че сте решили да го накажете вие? Близо е до ума, съгласете се!

— То до вашия ум кое ли не е близо! Ама не съм!

— Знам, Илиев, знам! По време на убийството сте били в магазина. Само едно не знаем — защо не сте поискали да се вдига шум около обира?

— Нали ви обясних.

— Аз пък не ви повярвах! Хич не ми разправяйте приказките на Шехерезада, че ще ви обвиня в плагиатство! По-добре ми кажете истината, ще ви олекне!

— Няма за какво да ни олеква, нали, Тинче?

— Тъй, тъй.

— Тъй, обаче не е тъй! Я по-добре изплюйте камъчето, защо се инатите?

— Защото не ща! — напруга се докрай Илиев и слюнката потегля от миниатюрната му уста към брадичката. — Арестувайте ме, бийте ме, интернирайте ме — все ми е едно! Ха! Прежалил съм се, нали, Тинче?

— Не бързайте с вашето „тъй, тъй“, другарко Илиева, не сте папагал! Това, за арестите, побоя и интернирането, все едно че не съм го чул, защото в противен случай ще ви задържа за обида и няма да ви оправи цял тон камби в разгара на сезона!

— Да де, вие камби не ядете... — гузно казва Илиев, пристъпвайки от крак на крак като чисто гол донаборник пред военна комисия.

— Камби ядем, когато намерим в „Плод и зеленчук“, преди да сте ги разпределили по интереси. И ряпа понякога ядем, но невинаги! Изобщо не сме всеядни.

— Единайсет деца бяхме... — въздиша Илиев. — Все момчурляци... Аз бях най-големият... Татко и мама умряха рано, сам отгледах братята си... Как се хранят единайсет гърла бе, Демирев,

можете ли да ми обясните? После агитирате за повишаване на раждаемостта!

Даааа... Ако тръгнеш да слушаш трагедиите на чушкарите, тя край няма! Ще те напълнят с такива мелодрами, че има да ревеш с цяло гърло един месец след това!

— Тъй, тъй — отговарям вместо жена му. — С едно малко възражение, ако позволите — специално аз никога не съм агитирал за по-висока раждаемост! Моята работа е свързана с понижаването на смъртността, оная, специалната! Щом сте се захванали с критика, говорете не като журналист, а като умен човек!

Да можеше Боряна отнякъде да ме чуе, на секундата ме правеше на таратор! Но пред капките, агресивни и безпомощни като рибките с налудничав поглед в аквариума, монтиран в средата на хола, това минава. Колко ли дълго са се търсили един друг в царството на високите и стройните тези кръглички същества, а когато най-после са се намерили, са започнали да изграждат своя мъничък свят, да отвоюват своето място под слънцето. Такива като тях са най-грижовните родители, готови на всичко в името на децата си... Децата!

— Илиев, дъщеря ви е на двацет години. По онова време е била само на седемнайсет...

Латинка Илиева изтичва в кухнята.

— Да! — навежда глава, сякаш очаква шамар по врата Илиев.

— Съвсем слаба, съвсем крехка, съвсем невинна, Илиев...

— Стига! Какви хора сте вие, нямате ли милост!? — бие театрално слепоочията си.

— Защо сте я пратили сама на вилата? — продължавам невъзмутимо.

— Учеше за матура!

— Нападателят са я изнасилили, нали?

Илиев се опитва да се разплаче. Почти успява:

— Намерихме я гола... По нея мръсотия, кръв... „Татко, няма вече“ — шепти в несвоят... Оттогава, както си седи на масата, току се килне назад... Лекарите викат: за тая болест лекарства няма, трябва, грижи... Грижим се ние с Тинчето, ама не минава, дори напротив, припадъците зачестяват... Понякога, през нощта, се буди, къса си дрехите, тича да се хвърли през прозореца... Майка й спи до нея... Младо момиче! Кога ще се жени, кога ще ражда деца?...

Крием, защото... кой ще я вземе такава? За нищо не става... Пък и мълвата моментално се разпространява, нали знаете какво племе сме ние, българите? Затуй не отидох в съда... Да я призоят като свидетел, че още веднъж да ги види... Ами че тя ще умре на място! Значи тоя копелдак е мъртъв? Мамка му! Не е ли много леко тъй, във ваната?

— Той си знае.

— Дано се е мъчил! Нали... нали няма поне вие да ни опозорите?

Ако, преди да пристигна тук, не бях телефонира в управлението, кой знае, може би щях да се почувствувам неудобно, като прищълец, дошъл да смути мирния живот на двете капки в миниатюрния им аквариум, където се чувствуват защитени от морето на несправедливост и насилие, люшнало се навън. — Но телефоните са затова — да разрушават мелодрамите. Дори и от най-сълзливите, от най-майсторски режисираниите.

Сто пъти е прав Лъчо — мошениците не са по-умни от нас!

— Няма, особено ако ми обясните по какъв начин дъщеря ви е била изнасилена, щом като тъкмо по това време се е намирала на екскурзия в Унгария, по-точно на Балатон? Чакам!

— Изнасилиха я! — тъпо повтаря Илиев.

— Как, по пощата ли?

На вратата се звъни.

— Всъщност обяснението дължите повече на един колега, отколкото на мен, не съм ревнив за такива дреболии!

Отварям входната врата. Свеж, румен, в отлична форма, Копринков ми намига:

— Май от тоя храст изскочи заекът, ха-ха-ха! Илиев, здравей, какви си ги надробил бе, приятелче? Я черпи една вода, че да почваме, ха-ха-ха!

Нямам повече работа тук!

Тясната ми специалност са трупове, независимо под каква форма ми се представят. Чудя се как Боряна, освен всичко друго досега не се сети да ме нарече и лешояд? Или го пази за десерт?

В три и половина след обяд булевард „Витоша“ прилича на полазена от мравки захарна пръчица. Пред входа на „Хавана“ с Бари Пора си кимаме делово, както могат да го направят само милиционер и мошеник, отдавна имащи вземане-даване. Качваме се в барчето на втория етаж. При появата на моя символичен домакин моментално се намира уединена маса. Бари ме кани с жест, достоен за филмов продуцент от Холивуд, и то не от последните.

Обикновеният човек, непритежаващ набито око, а набито око по принцип не можеш да си изработиш със сто и шейсет лева заплата и осемчасов работен ден, никога не би разпознал в Бари Пора мафиот от голям калибър. Остра физиономия с огромен пъпчив нос, съвсем обикновен за възможностите му костюм, шавливи, пълни с омраза към ближния очи — тоя галфон по-скоро прилича на скромен чиновник с многодетно семейство. Единствено лаещият глас ти навява спомени колко бой си изял от подобни мутри в кварталната градинка, ако нещо в походката ти не им се е харесало.

— Какво ще пиеш, разбираш ли ме? — господарски повдига брада Бари Пора.

— Кафе.

— Нещо като твърдо гориво да желаш?

— Не, мерси.

Кафетата пристигат за нула време и са отлични — друго е да си на масата на самия Пор. Пък на нас в управлението една боза ни се свиди да го почерпим, за срам и резил!

— Как ти беше името?

— Демирев.

— Чудно именце си спретнал. А проблемът ти какъв е?

— Този ми е проблемът — подавам му снимката на Стефан.

— Скивал съм го!

— Знам, че сте се виждали, нали затова съм при тебе?

— Аз пък знам, че знаеш, иначе ще ти редим ли от раз?

— На това му викат професионалист! Кога по-точно се нацелихте?

— Няма по-точно, разбираш ли ме, не помним на всеки пъпеш, дето ми се сополяви, разписанието.

— Е, тоя път ще се наложи!

— Дълбоко ли е потънал?

— Не особено, но за беля — окончателно!

— Жив и здрав!

— Да е жив, не е жив. Ама никак! За здрав пък изобщо да не говорим! След малко отивам на погребението му. Ще ми раздуеш защо те е търсил, пък аз от твое име ще хвърля шепа пръст върху гроба му. Пасва ли ти?

— Отмори за секунди, да си осветлим ситуацията!

На Пора му е нужно време, за да прецени информацията ми. Очите му святкат изпитателно под присвитите клепачи. Така гледа момченце, излязло в неделя сутрин на разходка в парка с втория си баща, който се дразни от капризите на детето, но заради майсторството на жена си в леглото търпи. Пък на майката ѝ е вече все едно — Вторият се е оказал същият некадърник да печели пари като Първия. Но нали, така или иначе, се налага да се избута тоя живот, а друг за съжаление не ти е даден? И вървят тримата през парка, а утрото е обидно чисто, обидно светло, непрекъснато ти натяква, че не е това и не е така, а как трябва да бъде, му се свиди да ти каже...

— Потеглил, викаш?

— Окончателно. Мокра е тая работа, Поре!

— Че е мокра — мокра е, грешка няма...

На езика на нашенските мошеници „мокра работа“ означава престъпление, свързано с убийство. Повечето от тях се пазят като дявол от тамян от „мокрите работи“. Пора едва ли прави изключение, затова опитвам да „бия на чувства“.

— Понякога даже съм ти се възхищавал, Бари, златни са ти ръцете! По фалшификациите си ненадминат, умееш идеално да се натопиш сам пред съда за много по-незначителни афери, отколкото в действителност си извършил, законите знаеш на пръсти, в затвора си всеобщ любимец — защо ти трябва да се буташ насила там, където не си? Три деца имаш, вярно, че са от три жени, но нали са си твои? Първото на петнайсет, второто на пет, третото на една годинка, точно колкото е срокът на присъдите ти! Момиченца са при това, без пари ли ще ги оставиш, че да си тръгнат по пътя — нали се сецаш по кой път? Не стига, дете баща им толкова е изтеглил, ами и те горките ли да теглят? Докога ще плащаш бе, Поре?

— Стоп, че ще се разплачем наред София! — схова ме Пора, но нещо в гласа му наистина потрепва. — Евала, Демирев, признах те!

Ще шушнем на шефовете ти някоя приказка, като нищо ще ти забодат още една звездичка!

— От твоите уста в божите уши? Внимавай аз нещо да не ти забода!

— Директно ми го заби! Печелиш! Глей сега, тоя пъпеш ми се тръшка да го свържем с едно италиано, разбираш ли ме!

— Кога?

— Миналия понеделник, по обяд.

— Име, професия, цел на пребиваването на италианеца?

— Франко Росини, шофьор на ТИР, транзит! — изстрелва като картечница Пора, школата си е школа.

Франко Росини, когото арестувахме след побоя над Камелия Милушева... Бари Пора... Стефан... Росини... Пора... ваната...

— Ти откога познаваш Росини?

— Минимум десет години, разбираш ли ме, аверчета сме!

— Щом сте толкова близки, вероятно си научил, че му се случи случка?

Бари поклаща поразително приличащата си на повредена тесла глава:

— Една вечер да го оставим соло и почна с глупотевините! Пусни им на жабарите някое „аморе мио“ и свършиха курса!

— Специално Росини май наистина го свърши!

— Голям гаф. Ще го пандизите ли?

— Я не се прави на луд, отлично знаеш, че тия неща не ги решавам аз, решава ги съдът. Мога да ти кажа обаче със сигурност, че независимо от българското правосъдие фирмата му ще го чупи, там не се церемонят с половите атлети! Така и не уточнихме — тя запозна ли ги?

— Да не съм луд! После тоя пъпеш ще вземе да върже през граница и хайде, пак Пора бил виновен!

— Да не би Росини да си изкарва нещичко над заплатата, а?

— Уж не, ама кой го знае?

— И как точно стават тия далавери?

— Продава на пъпеша фалшив паспорт за около хиляда долара, маскира го чат-пат и го прекарва! С малко повече късмет...

— Стара хватка!

— Стара, не стара — казах ти!

— Друго ми кажи — дали Росини не се познава с майката на Стефан, дето е женена за италианец?

— Не ми е светкал такова нещо! Едва ли, да знаеш!

— Поре?

— Кво?

— Всичко ли е точно?

— Бетон арме!

— Моето момче — поглеждам часовника си, — тия хитове, дето ми ги разказа, би трябвало и да ги понапишеш, нали ти е ясна процедурата?

— Абе то ясно, ама...

— Какво ама?

— Пусни ме поне да целунем дъщеричките бе, Демирев! Ако искаш да те водим с мене, само че ще си траеш!

— Ти да не си въобрази, че ще те взема със себе си?

— А, не! Клати ми се ръката, разбираш ли ме!

— Тоя път се клати! Аз също съм професионалист, Поре! — ставам.

— Не се майтапи!

— Даже ще платя сметката! — хвърлям пет лева.

— Ще ме обидиш много яко, разбираш ли ме! — отново трепва гласът на Пора. — Кога да ти се явим?

— По кое време ти е удобно?

— Глей сега, за тебе винаги!

— Обади ми се утре по телефона и ще се уточним — прибирам си петте лева, с което окончателно го убеждавам, че няма да го арестувам.

— Демирев...

— Моля?

— Ти си бил готин! Ако се закрепим в живота, ще те каним за кум! Абсолютно!

Сигурно е искрен. Понякога мошениците умеят да ти стоплят душата по-силно от нафтова печка — ревматизъм. Колкото до кумуването, ще мина и без кумуване, чудех се какво ми липсва, пък то било да съм кум на Пора!

Макар че какъв очерк би се получил, ех, какъв очерк — разкаялият се бандит — младоженец, и принципното ченге — кум! За

такъв материал Боряна сто на сто всичко ще ми прости, дори ще забрави, че ако някой трябва да прощава, то този някой от двама ни все пак би трябвало да съм аз.

Я по-хубаво без очерк.

Часът е четири. С Пора съм говорил не повече от половин час, а ми се струва, че сме прекарали заедно цяло денонощие. Пред „Пирогов“, тоя символ на човешкото нещастие, все още е спокойно. Пиковите моменти тук настъпват след затварянето на заведенията, някъде от единайсет до един през нощта, когато пияниците се качват на колите си или се сбиват за разнообразие. Иначе по всяко време на денонощието софиянци пукат язви, получават инфаркти, парализират се от инсулти и тем подобни приятности, при споменаването на които ти остава само да чукаш на дърво и тайничко да се кръстиш, защото явното кръстене нищо чудно да се изтълкува като подмазвачество, в края на двайсети век личностите намаляват за сметка на тълкувателите.

Оставям колата на паркинга и влизам в тая грозна сграда, грозна, при условие че ходиш на два крака, иначе ще ти изглежда по-красива от храма на Василий Блажени в Москва. От носилката светът изглежда съвсем, ама съвсем различен, ако още си в състояние да го виждаш, разбира се.

От една младичка и във висша степен апетитна сестричка с ослепително бяла болнична престилка се осведомявам, че Камелия Милушева е излязла в градинката, доколкото местенцето, в което на всяка крачка се разминаваш с патерици и бинтовани глави, може да се нарече градинка, ама карай.

Моята компаньонка от кошмарите е седнала на една пейка и пуши в компанията на млада жена с нахална физиономия и гипсиран крак. Лицето на Камелия е започнало да си връща човешкия вид — красиви, плътно изрязани устни, кестенява, леко къдрава коса, характерен, изгърбен нос, високо чело — ако не знаех толкова за нея, като нищо щях да я помисля за гимназиална учителка по литература, пострадала от внезапно отворилия се прозорец по време на буря, където е стояла, рецитирайки Пушкин на фона на светкавиците. А съседката ѝ по пейка си е счупила крака не от друго, а от глупост. Жена с толкова крив крак, сякаш е преплувала океана върху буре, може да си го счупи единствено тя самата и единствено поради горната причина. Внимание, почвам да ставам злобар, пък като малък май не бях такъв...

При вида ми Камелия се раздвижва, прошепва нещо на преплувалата океана, казах ви върху какво, и с прекалено сияйна, за да

повярвам, че е истинска, усмивка се приближава към мен. За да поддържам илюзията у гипсираната, се хилия като годеник с два развода и пет цирея върху гърба си.

— Здравейте, Камелия! Извинете, че ви безпокоя, но аз за малко...

Как не се сетих да купя цветя, ама и аз съм един...

— Първо да седнем — подава ми ръката си Камелия и тайничко ми смига. Нямаше нужда, отдавна съм отчел, че оная, с нахалната физиономия, е цялата в слух и зрение. Зрението ѝ ще задоволим, но въпросът ѝ със слуха няма да се уреди. Наместваме се на пейката точно срещу клюкарката и гипса ѝ. Започваме да говорим с кретенски усмивки, които подхождат на характера на разговора ни толкова, колкото порнографско списание в ръцете на евнух.

— Изглеждате много по-добре, Камелия.

— Бях се отписала.

— Хубава работа. Мене така са ме търкаляли, че ако всеки път се бях отписвал, отдавна щях да си пия кафето със свети Петър.

— Ако не ви бяха поверили поредния случай.

— Къде, в ада или в рая?

— В рая, разбира се, по-големи престъпници от праведниците — здраве!

На всичко отгоре пече. Слънцето сякаш се цели директно в главата ми и мозъкът ми завира като супа на прах в старчески дом. В столовете на тия домове от супа не можеш да се отървеш. Дано не остарея, че това ме чака, пък супа не понасям!

— Имате ли цигари, другарю Демирев?

— Ако на стюардесата викате цигари...

— Преди две години исках да стана стюардеса.

— Не е късно да опитате. Огънчето!

— Мерси. А за стюардеса ми е късно. По колко пушите на ден?

— Моят ден е ден на ченге — ни го знаеш кога почва, ни кога свършва. Във всеки случай, преди да изпафкам три пакета, не мириясам.

— Вие за Франко Росини ли?

— По-скоро за тоя човек — показвам ѝ нежно снимката на Стефан, като че ли е снимка на двама ни с Камелия пред Боянската църква — нали трябва да се грижа и за мизансцената пред

преплувалата океана. Върху буре, да я вземат дяволите! Камелия обаче престава да ѝ обръща внимание, разтреперва се с острите си момичешки раменца. — Той е мъртъв!

— Мър-мъртъв?

— По-точно — убиха го. В събота вечер. По най-жесток начин. Говорете, Камелия! Страхувам се за вас! Нека да започнем от Франко Росини. Излезли сте от стаята му в хотел „Родина“, цялата в кръв, вдигнали сте шум до бога, изобщо направили сте всичко възможно, за да ви забележат. Веднага сте набедили Франко Росини пред персонала. Не ме интересува какво е ставало в стаята на италианеца преди скандала, по-важно е да ми кажете кому беше нужен този цирк?

— Може ли още една цигара?

— С удоволствие.

— На него — кима след малко към снимката Камелия.

— Как се запознахте със Стефан Драганов?

— В дневния бар на „Родина“. Беше преди една седмица, в понеделник привечер. Франко се качи да вземе нещо от стаята си, а тоя се присламчи до мен.

— Представи ли ви се?

— Обяви, че идва от името на доктор Слави Пенев.

— После?

— Ох, лошо ми е...

— Още мъничко! — успокоявам я, както зъболекар — пациент неврастеник. — Предложил ви е сделка — ако направите така, че да арестуват италианеца, той с какво щеше да се реваншира? Не се притеснявайте, Стефан е мъртъв! Нищо лошо вече не може да му се случи! Мислете за себе си!

— А док-доктор Пенев?

— Доктор Пенев също е мъртъв! — атакувам с всичка сила. — Изритали сте италианеца в слабините, след като сте се качили в стаята му, и побоят станал! Говорете най-сетне!

— Ще... Щеше да ми съобщи къде е... къде е детето ми... — цялата се тресе Камелия. Прилича ми на врабче в ноктите на сокол — единственото му желание е да го довършат по-бързо.

— Вашето дете? Но вие не знаехте ли къде е то?

— То... ум-умря при раждането...

— В такъв случай защо приехте сделката със Стефан?

— Защо-защото... раж-раждането извър-извърши доктор Сла-Слави Пенев... Стефан се закле, че Пе-Пенев ме е излъгал... Детето било живо и здраво, обеща да ме заведе при него! По-показа ми сним-снимка... Толкова ми е лошо... Гади ми се, ще повърна...

— Е, страшното мина! Усмихнете се де, приятелката ви гледа отсреща!

Камелия се усмихва с най-жалката усмивка, която съм виждал, а на тоя свят съм виждал доста усмивки.

— Ето ви стюардесата, ще ви стигне до довечера. Пушете по-малко, поне докато ви изпишат. А, да не забравя — след „Пирогов“ ще се опитам да направя нещо за вас в „Балкан“!

— Ня-няма смисъл...

— Ще видим дали няма смисъл. Чао й не се безпокойте! — допирам буза о нейната, защото клюкарката от отсрещната скамейка ме пронизва с поглед като сламка — кампари с лед.

Колата ме чака на паркинга, по-мръсна даже от случая, с който се занимавам. Самотата ме хваща за гърлото.

В София е пълно със самотни хора, но едва ли има нещо по-самотно от едно ченге на паркинга пред „Пирогов“, особено ако не се нуждае от спешна медицинска помощ...

При среща с гробищата нещо в гърдите ми се къса, тялото ми се налива с олово, краката ми пропадат до коленете в земята. Тлъстият гробищен въздух залепва по гърлото ми като мед по филия, няколко дена дишам като колоездач по нанаторнище, без да му се привижда жълта фланелка.

Стефан вече се е настанил в последната си квартира, когато пресрещам опечалените на връщане по алеята.

Най-напред вървят Бистра и подпухналата от плач Антоанета. Зад тях Петър Пецев и Емилия Пенева крепят стария Драганов. Накрая куцукат три побелели лелки, облечени от глава до пети в траур. Нищо чудно да са от друго погребение. Хората единствено в скръбта си си приличат донякъде.

— Пак ли вие, Демирев?

Без да забележа, Бистра Тенева е минала зад мен.

Обръщам се като болен от хемороиди. Облечена е в права синя рокля с бяла якичка, сякаш току-що слиза от подиума на ревю за ученическа униформа, докато аз съм вир-вода от пот. Ако ни погледнат отстрани, сто на сто ще си кажат, че не нейното, а моето гадже току-що е било погребано. Никой обаче не ни гледа, гробищата не са свърталище на клюкари за разлика от някои болнични градинки.

— Закъснях.

— Не се притеснявайте. Нищо не сте изпуснали. Изпратихме Стийф на бърза ръка, колко му е, щом стигнеш дотук? Ще ме заведете ли някъде?

— Съгласен съм, но... — поглеждам към обредната зала. — Няма ли да се получи неудобно?

— Да остана на хапване и пийване за „бог да прости“? Мерси, достатъчно ядох и пих със Стийф! Колкото до приличието — е, ще минем и без приличие, не си спомням да сме били особено прилични с покойния. Пък и ми писна да гледам мутрата на стария Драганов, бива ли да се ушие като мотика тъкмо на погребението на сина си, кажете!?

— Много ли е пиан?

— От сутринта е на автопилот, едва го докарахме! Тръгваме ли?

Хваща ме под ръка. Прави го толкова естествено, че се питам дали не приличаме на влюбена двойка. Изглеждам по-скоро като братовчед от провинцията, но можем да минем и за влюбена двойка, в гробищата социалните нюанси са приглушени в значителна степен.

— Къде ще ме заведете?

— Някъде в центъра.

— Най-добре в Японския. Но първо ще минем през къщи да си взема банския, умирам за една сауна. И за вас ще измисля нещо, я да ви видя? Плувките на брат ми ще ви станат, хайде на бас! Хубаво момче сте, но не умеете да се обличате! Тъкмо ще се освежите, не ми изглеждате съвсем кукуряк. Окей?

— Бистра, трябва да поговорим сериозно!

— Че какво ще ни попречи сауната?

— По-добре без сауна!

— Отпуснете се за малко бе, Демирев, бива ли да се държите като стогодишен дъртак! Вие сигурно и телевизия гледате?

— Защо, вие не гледате ли?

— Никога! Предпочитам да оглупея по естествен път.

— А „В стил“?

— Какво „В стил“?

— И „В стил“ ли не четете?

— Че защо да го чета? Вашата Боряна така ми редактира материалите, че после трудно ги познавам. Глупаво е да се държи като интелектуална прима в едно списание, където домакините си избиват сексуалните комплекси. Иначе е свястно момиче, не се срамувайте от връзката си с нея! Я не му мислете толкова, оженете се, родете си още едно хлапе и готово.

— Едва ли е толкова готово, но това е друга тема.

— Не е друга тема, но вие безнадеждно сте се вживели в мисията си да оправите света! Окончателно ли отказвате да отидем на сауна?

— Да.

Свива сладката си муцунка и ме поглежда изпод вежди:

— Смотан сте като войниче в операта!

— Бистра! Срещу вас съществуват такива улики, че всеки на мое място би ви арестувал!

Изглежда, думите ми изобщо не я впечатляват. Или се владее до съвършенство.

— Че защо не ме арестувате?

— Защото ви вярвам.

— Я не ме будалкайте! Никой мъж не може да се похвали, че ми е вярвал! Пардон, забравих, че вие не сте мъж, а милиционер!

Арестувайте ме, тъкмо ще се виждаме по-често, нали? Отговаряйте, щом ви питам!

— Не е важно какво ще ви отговоря аз, а какво ще ми отговорите вие!

— Но аз всичко ви казах! Или има още?

— За съжаление.

— Цялата съм в слух! Цялата, чувате ли! — мушва лице в моето. Омаян от миризмите, едва успявам да се съсредоточа:

— Доктор Слави Пенев.

Бистра се отдръпва, сякаш не вярва на ушите си.

— До него ли опряхте? Кофти хора сте! Доктор Пенев е най-благородният мъж, когото познавам!

— Допускам, че е бил най-благородният мъж.

— Искате да кажете...

— Вече го казах... Снощи се самоуби.

— Как?

— Морфин. Не се е мъчил...

— А! Сега я наредихмеее...

Прилича на объркано дете. Дали не си е останала едно голямо дете? Красивите жени не стареят като останалите простосмъртни...

— Това е колата ми. Къде да отидем?

— Където искате. Само не говорете, моля ви! Поне за малко!

Паркирам пред хотел „Родина“. В кафенето няма места. Сядаме във фойето. От количката за сандвичи и цигари купувам две кафета. Пак от термос, само че по-малък от Лъчовия. Докато изпълнявам ролята на домакин, трима бабанковци са се опитали да се присламчат до журналистката. Разгонвам ги с един поглед — не че габаритите ми са особено внушителни, а защото намеренията им са повече от прозрачни. Няма по-страхливи мъже от хотелските навлеци. Бистра продължава да мълчи, вгълбена в себе си. Изпивам си кафето, изпушвам две цигари и чак тогава ѝ напомням за присъствието си:

— Съжалявам, Бистра...

— Не съжалявайте, ама ме отведете оттук! Не мога да понасям навалищата!

— Навсякъде е претъпкано.

— А у вас? Нали не сте женен? Или все пак някоя мадама ви полива цветята?

— Не, но... Живея чак в Люлин.

— Измислете нещо друго, това не е убедително.

— Имам само нес кафе. От българското.

— Да ви вземат мътните с вашето българско кафе! Боже мой, няма ли поне един нормален мъж в тая София?

— Добре, ще се опитам да се държа като нормален мъж! Ставаме!

След четиридесет минути гарсоньерата ми е пълна с миризмата на Бистра, а Люлин вече не ми изглежда безбожно тъжен. Правя две кафета по моя рецепта, сервирам ги и паля задължителната цигара. Бистра вече изглежда значително по-добре. Красавиците поначало за нула време се окопитват.

— Значи вие живеете тук?

— Признавам си без бой!

— Представях си, че властта ви глези повече?

— Аз не съм властта.

— Е, не чак властта, но нещо като нейна свързка. Както аз, доколкото разбирам от духовна музика, съм във вашите очи свързката между двата трупа?

— Първо си изпийте кафето.

— О, какъв царски жест! Покорно благодаря. Успяхте ли да разпитате оная парцалеса, Вера?

— Да.

— Разказа ли ви как Слави я гонеше от къщата си?

— Не съм стигал до такива интимни сцени.

— А би трябвало! Тъй и тъй се вретете в спалните на хората, поне го правете докрай!

Моментното и объркване от смъртта на доктора, съчетано с искрена мъка, се трансформира в агресивност.

— Бистра, кой ви шантажираше? Не бързайте да ми отговаряте, че няма такива баници, че болното ми въображение на ченге ражда идиотщини — песента ми е позната. Най-после разберете — страхувам се за живота ви!

— Че на кого е потрябвал моят скапан живот?

— А на кого беше потрябвал животът на Стефан?

— На мене например! Бях готова да легна с дявола, ако ми обещаеше, че ще ме отърве от него!

— В ролята на дявола за малко се е превъплътил Письо?

— Страшен сте, Демирев! Как ви е малкото име?

— Младен.

— Мога ли да ви наричам Младен?

— Ако предпочитате.

— Предпочитам. Ще стигне ли любезността ви дотам, че да си говорим на „ти“?

— Допускам.

— Гранд мерси! Я кажи какво още си научил, че да не гадая? Сигурно много те лъжат, нали, миличък? — погалва разрошената ми коса.

— Не ме лъжат чак толкова, че да си вържа черно, но и това се случва. А ти си махни ръката, защото ще се разкисна — от малък не са ме галили по главата.

— Не ти ли е приятно?

— По-приятно ще ми стане, ако кажеш кой те шантажираше. Не забравяй, че съм ченге!

— Толкова си ченге, колкото аз — журналистка! Едно породисто ченге би трябвало да е наясно, че за да шантажираш някого, трябва с нещо да го държиш за гушата. Докато моята гуша поне засега е последното място по тялото ми, за което желаят да ме уловят!

— Но си взела пари от бившите си мъже? Пет хиляди лева — три от Спиро и две от Еньо. Какво ги направи, да не би да си купи палто от лисица?

— Това е идея! Обличам го на голо и те каня на чай! Искаш ли?

— Непременно! Само да нямах предчувствието, че ще свършиш в някоя вана преди шоуто!

— Слави се нуждаеше спешно от пари! — изведнъж става сериозна Бистра.

— И ти тръгна да му ги търсиш? Ей така, заради идеята? Не ми приличаш на служителка от Червен кръст! Бистра, какво му дължеше?

— Живота на Пламенчо! Малко ли ти се вижда?

А кафето ти наистина е отвратително. Говоря и върша глупости, понеже не ми се живее, Младене! Откакто се почувствувах жена, непрекъснато ме преследват — артисти, футболисти, бармани, културисти, летци, дипломати, министри, джудисти, прависти, писатели, професори, академици, режисьори, плейбои, диванета,

коцета, мераклии от всякакви мащаби и рангове, свалят ми звездите, вдигат стойки, чепят ми се! И за какво?

Да ме вкарат в леглото, обаче ако може — между дванайсет и един, през обедната почивка, да не ги усетят жените им! Пъшкат отгоре ми и си гледат часовниците! Свалячи! Стийф обеща да ме пази, обеща да се грижи за мен, но той не можеше даже за себе си да се грижи! Живееше в някакъв измислен, негов си свят, без слънце, без море, без въздух и без надежда! Луда ме правеше! Накрая стигна дотам, че стана любовник на Радка Тобакова! Аз пък му го върнах с Письо! Да не мислиш, че и предишните бяха стока? Същите помияри! Все си мечтая да ми се случи нещо истинско и всеки път сякаш някой ме натиска с чатал по врата, като че ли съм пепелянка! Или проститутка, решила да промени съдбата си! Капнала съм, Младене! Поне Пламенчо да ми бяха оставили, но кой можеше да се опре на Тобаков по онова време? Ама как му е на тоя Сифон, Радка ще му види сметката! Това подвижно мехче с уиски ще му отмъсти за толкова народ, дето е смачкал!

— Къде се запозна с нея?

— По терените, къде! Няма в Народната библиотека да се запознаем, я!

— Какво представлява Григор Зафиров?

— Красиво момче и абсолютен садист! Леле, как я млатеше! Бавно, съвсем бавно! Един удар — разбие ѝ носа. Тя не мърда, да не стане по-лошо. Увие ѝ косата и я свали на пода. Тя отново не мърда. Гришата запали цигара, огледа компанията — няма ли да се намери свестен мъж, че да я защити? Но храбреците изучаваха шарките по килима. Гришата гаси цигарата дълго, за да не се оправдае някой после, че не е имал време да се намеси, засили се и шутира в тялото ѝ! Без да се цели! Но на другия ден ги виждам отново заедно, смеят се, целуват се, изобщо пълна идилия. До вечерта, до поредния търкал.

— Доктор Пенев не успя ли да я откъсне от Григор Зафиров?

— Кой ще те откъсне от някого, щом сама се набутваш в гювеча? Толкова я търпя, слуша, ама то се помага на човек, не на говедо!

— Много ли я обичаше?

— Кой, Слави ли? Обожаваше я! Никога не престана да се интересува от тая мърла! Младене! Ще ти кажа защо се самоуби, но ми се закълни, че ще си остане между нас!

— Не, за такова нещо не мога да ти се закълна!
— Поне си откровен...
— Нямам друг изход, освен да съм откровен.
— Страшно гадно е!
— Да те убеждавам, че съм свикнал, едва ли е най-умното, което мога да направя.
— Там е работата, че не знам дали ще е от полза...
— И аз не знам дали ще е от полза или не, преди да съм го чул, но знам едно — на самата тебе ще ти олекне.
— Прав си. Е, няма как. Само да не паднеш, дръж се! Слави ми повери, че е баща на Стефан! Бил е любовник на Мила Малинкова, преди оная да се омъжи за италианото! Не виждаш ли, че Стефан изобщо не прилича на баща си? Пепел ми на езика, още не е изстинал!
— Кога ти съобщи докторът това — вечерта, преди да се самоубие ли?
— Не, тогава аз не го намерих. Звънях, но никой не ми отвори. Сподели го по обяд, когато му отнесох парите. Не ми беше удобно да го питам за какво са му, просто му ги дадох и толкова.
— Чакай! Занесла си му парите на обяд, но за вечерта също сте си тупали среща. Защо?
— Слави настоя да се видим на всяка цена. Пък ми върза тенекия.
— Ти предаде ли му разговора ни в управлението?
— Хайде сега, голямата тайна! И без това щеше да научи за Стийф.
— Спомена ли му за ключа?
— Кой ключ? А, оня? Май му споменах!
— Май или да?
— Да, убий ме!
— Аз няма да те убия, но нищо чудно ти да си убила доктора с тоя ключ!
— Стига шашми бе, Младене, аман от милиционерски номера! Слави се самоуби, обясних ти причините! Дори те предупредих, че е гадно!
— Може да е гадно, но не е достатъчно!
— Какво ти хрумна пък сега?

— Не вярвам докторът да се е самоубил само защото синът му е станал любовник на жената, която е обожавал! Или поне не само поради това!

— Малко ли е?!

— Малко е, Бистра! За филм е идеално, но в действителност човек не се разделя толкова лесно с живота си!

— Брей, че психолог се извъди!

— Не, не съм никакъв психолог. Просто съм се занимавал с повечко трупове. А от трупите понякога можеш да получиш изключително интересни уроци! Трупите говорят и след смъртта си!

— И как коментират случая твоите трупове?

— Че докторът по-скоро би убил Радка! Или Стефан... Или... и Радка, и Стефан!... А след тях вече може да свърши и със себе си! Ако междувременно не го убият него самия, разбира се!

— Кой?

— По този въпрос трупите си траят. Засега...

Вечерта е топла като следобеден чай на професор по математика, влюбен в аспирантката си от село Мало Конаре, която му върти номер след номер. Лодките са подредени до брега на езерото, луминесцентното осветление хвърля призрачната си светлина върху тях. Наблизо минава магистралата за летището. Ревът на колите ми напомня, че има дрехи, които никога няма да нося, страни, които никога няма да посетя, жени, които никога няма да любя. Ако светът не принадлежи изцяло на богатите, то в никакъв случай не принадлежи и на ченгетата. Откога не съм пътувал със самолет? Вече забравих. И то — по вътрешните линии, остави другото...

Антоанета Минчева излиза от блока, придружена от кокершпаньола си. Рижото изчадие се щура като улаво по мръсотиите, а господарката му се радва, тъй както специално на мене никоя жена не ми се е радвала досега, камо ли оттук нататък. Тръгвам след тях като лигав призрак със слаб ангел. Козметичката е облечена в бял джинс, зелена тениска и сандали с висок ток. Върти ханш по-старателно от секретарка пред нов директор. В тоя състав стигаме до високия бряг на езерото. Антоанета откача кокершпаньола от каишката и кретенът потъва в тъмнината.

— Добър вечер — обаждам се внимателно, за да не я уплаша, макар че на нейната възраст жените се плашат повече, ако никой не ги закача.

— Демирев?

— Същият.

— На разходка ли?

— Да, но си забравих кучето.

— Вие имате куче? Вие?! Дог?

— Не е дог. Нито немска овчарка. Всъщност нямам куче.

— Така си и мислех. Човек като вас...

— ... в такава вечер може да се срещне само с жена като вас... И то — по работа, за съжаление...

— Не свършихме ли?

— Боя се, че тепърва започваме.

— Сериозно?

— Абсолютно.

Антоанета пали дънхил. Цигарите и запалката държи в ръка, джинсът ѝ е толкова тесен, че в него не могат да влязат дори стотинки

за телефон.

— Да се качим у нас?

— Не ми пречи да разговаряме и тук. А на вас?

— Но за какво да разговаряме, Демирев?

— Например за таксито, номер 45–67, което сте поръчали в събота вечер около осем и половина. Пристигнало е в десет часа и двайсет минути. Закарало ви е до „Патриарха“. Изчакали сте Бистра да излезе от Стефанови и сте я закарали до квартал Априлски, след което сте се върнали веднага в Дружба, за да посрещнете Письо. Шофьорът на таксито написа показанията си, но ако желаете, мога да ви уредя очна ставка.

Козметичката хвърля цигарата и оправя нещо в косата си.

— Е?

— Аз свърших.

— Ами тогава — лека ноц. Роки, мирен!

— На кого ще оставите Роки, ако ви покания да дойдете с мен в управлението? Чувал съм, че кокер-шпаньолите обезумявали, ако пропуснат сутрешната разходка.

— Взехте ли разрешение от прокурора да ме задържите?

— Как мислите?

— Имаше един такъв виц — заекът попитал ловеца дали притежава разрешително за носене на оръжие и ловен билет, проверил му документите и рекъл — стреляй, гад!

— Защо отидохте на „Патриарха“?

— Защото към осем часа същата вечер Бистра ми се обади по телефона, за да ми съобщи намерението на Письо да избяга с нея.

— Угризения на съвестта?

— А, това вече не ме интересува. Помоли ме да ѝ помогна, което и направих. Останалото ви е известно.

— Не бих казал.

— Роки, не във водата! Сериозно ли говорите?

— Напълно! Били сте дългогодишна любовница на баща ѝ!

— Не се срамувам от връзката си с Момчил Тенев! Той се будеше красиво!

— В мазето на Илиев колегите намериха цяла работилница за претопяване на злато. Крадено. По вили, по музеи, по апартаменти. Но кюлчетата не са ги намерили. Сигурно са вече зад граница...

— Роки! Ще те напляскам! Продължавайте, интересно ми е!

Пали нова цигара. Пръстите ѝ не трепват, докато всмуква дима. Платинената ѝ коса реже тъмнината като ножица — програмата на телевизията за следващата седмица.

— Илиев отдавна се е занимавал с прекупуване на крадено. Научили сте го от връзката си със Стефан Драганов, който е близък приятел на Григор Зафиров, специализирал се по кражби на злато. Съобщавате на Момчил Тенев за сделките на магазинера и съставяте изключително прецизен план, за да го сплашите така, че да работи за вас. Организирате бутафорен обир на вилата му и го впримчвате в мрежите си. Само че Илиев също не е вчерашен, оставя си една вратичка с измисленото изнасилване над дъщеря му, която по това време е била в Унгария.

— Досега бяхте само глупав, Демирев, не ставайте и смешен! Искате да изкарате, че аз и Момчил Тенев сме принудили зарзаватчицата да претопява краденото злато? Нали все пак трябва и да го докажете, не сте ли съгласен? Разбирам ви, че желаете да приключите по-скоро случая, но не мога да ви помогна! Изчакайте Момчил, не бързайте, че съвсем ще се компрометирате, а заедно с вас си и милицията като институция! Вадите си капитални изводи от показанията на един прост човек! Повярвайте ми — никаква връзка нямам с него!

— А Момчил Тенев?

— Виж, за това ще трябва да се консултирате със самия Момчил Тенев, и право да ви кажа — не ви завиждам, с него трудно ще се оправите, ако се държите така инфантилно, както се държахте с мен. Мислите си, че след като съм самотна жена, ще ви се сервирам алангле, и то без да съм извършила ей толкова нарушение на законите? — показва ми големия си нокът с изящен маникюр. — Не сте познали, драги мой, на тотално погрешен път сте! Отношенията между Милко Илиев и Момчил Тенев не ме касаят, колкото до моите с адвокатата — вече ви ги разкрих като почтена жена!

— Има ли друго, съкровище? — обръща се към кокер-шпаньола, но знам, че става дума за мен.

— Твърдите, че Милко Илиев е натопил бащата на Бистра нарочно, за да спаси кожата си?

— А, не, тия да ги нямаме! Нищо такова не съм твърдяла, още повече че не сме в управлението, а край тоя гьол, където последният гражданин на републиката е свободен да дрънка каквото му дойде на ума, без някой да прави изводи от приказките му! Какво решихме, ще ме задържате ли, че иначе се прибирам? Поканата ми остава в сила, ще ви черпя един коняк, време ви е да дойдете на себе си! Прието?

Блъфирах и не успях. Блъфът в нашия занаят е нещо обичайно, но често пъти несигурно. Особено когато насреща си нямаш аматьори. За днес направих всичко, което беше по силите ми. В края на краищата, ако някой е решил да убива някого тъкмо сега, нека последният да има любезността да се пази сам, не мога вечно да им вися на главите. А един коняк действително ще е добре дошъл в моето състояние.

— Щом настоявате, с удоволствие!

Съвсем гола е. Чак не е за вярване, че е толкова гола и толкова моя. Чувствувам се олекнал с най-малко двайсетина килограма, главата ми е празна, дотам празна, че дори вече не ме боли.

— С колко захар искаш кафето?

— С две лъжички.

— Две — две. Кога успя да се опраскаш в секса?

— Ти първа вдигна летвата...

— Простак! Никога не съм правила такива веща!

— Не се и съмнявам!

— Нещастник!

Ляга до мен, слага глава върху гърдите ми. Да върви по дяволите кафето!

— Как върви разследването?

— Кое от всичките?

— За Стийф.

— Днес го погребяхме.

— Бог да го прости! Хвърли ли пръст над ковчега?

— Чак дотам не стигнах. Трябваше да ме подсетиш. А най-баровско беше да дойдеш и сама да хвърлиш пръстта, не го знам какъв е бил като любовник, но все пак си има някои маниери...

— Има ли значение с кого съм била, щом като тебе те е нямало?

— Има.

— Мога ли да науча какво е?

— Да речем, най-простото — ако не се беше удавил във ваната, в момента би могъл да бъде на мое място, Боряна.

— Едва ли. Като бройка ме е записал, а оттам нататък не го интересувах, не съм Бистра.

— Не ме убеждавай, че допускаш за миг Бистра да те превъзхожда в нещо, не си такъв човек!

— За мъже като Стийф тя е върхът!

— А за мъже като мен?

— Ти не си бунак!

— Благодаря. И как стана така, че ти ме смени с тоя бунак?

— Престани да ревнуваш, Младене, престани да ми бърникаш в душата!

— Не те ревнувам! Мразя го! Нищо, че е вече покойник, и без това не съм го виждал жив! Но той е от същата порода насилници,

крадци, изнудвачи, грубияни, мошеници... Бях деветгодишен, майка ми купи шейна, заведе ме да се попързаям при езерото на Орлов мост. Стъмни се, падна мъгла, въздухът изглеждаше ръждив. След като отминахме стадион „Васил Левски“, трима мъжаги ни преградиха пътя, започнаха да дърпат чантичката на мама... Тя не я пускаше, падна с нея върху леда, едва успя да изохка: „Моля ви, другари, не бийте детето!“ Другари ги нарече, представяш ли си?

— Цялото им поколение е такова — сбъркано, инфантилно, смачкано! Всички са им другари! Аман от техния морал! Недей да ги жалиш, недей да си спомняш, излишно е!

— Не знам, не съм сигурен, а чантичката ѝ все пак помня! В нея мама беше скътала лев и шейсет стотинки, ментови бонбони, носна кърпа и дъвка „Бисер“. После ходех тайно на една поляна в подножието на Витоша, вдигах камъни, бягах, прескачах трапове, през ваканциите на село непрекъснато киснех в реката, за да се каля и да отмъстя на мъчителите. Тъй и не ги срещнах по-късно, тия типове с пъпчиви лица и гадна миризма, кой знае в коя канцелария броят месеците, оставащи до пенсия. Но станах ченге не заради тях, а защото родителите ми бяха прекалено честни или, както казваш — инфантилни, за да се оправят в живота или поне в онова, което им се сервираше като живот. Не ми оставиха нито апартамент, нито кола, нито вила, всичко, което виждаш по мене, съм си го купил сам, вярно, изглежда малко, но такова е разпределението на богатата в обществото, чийто страж ме наричат по събранията.

— Дойде ли ти най-сетне акълът в главата?

— Акълът ми винаги е бил на мястото си, само дето стана на буци, откакто ти си отиде, но би трябвало да съм ти благодарен, че ме заряза, иначе какво — щяхме да се оженим и да се задръстя с комплекси, че живеем по-лошо от другите, както непрекъснато щеше да ми натякваш, и с пълно право!

Боряна се е отдръпнала от мен, отгатвам злия ѝ поглед, но някаква пружина се е развила в гърдите ми и за нищо на света не мога да се спра. Чак сега усещам, че освен всичко друго в нейно лице имам близък приятел. По-точно — имал съм.

— Ще ти призная още нещо. Напоследък ми се повръща от всички, който минават през кабинета ми, лъжат ме в очите, кихат, кашлят, хият се истерично, но познават идеално закона и

непрекъснато ми го пъхат в носа, тоя закон! Не знам кога ще ми избие сачмата и ще ги почна! Един-двама ще маскирам, но така ще ги маскирам, че да държи топло на останалите, и ще си подам оставката.

— Защо ми разказваш всичко това?

— Защото животът си минава и никой не ме пита дали искам да е точно така, или не искам, както виждаш, мисълта, че Стийф те е притежавал, ме подлудява, но за най-голямо мое съжаление съм от неговия отбор, аз, който живея в една скапана гарсониера в Люлин, където преди около два часа и нещо ми гостува Бистра! Не бързай сега пък ти да ме ревнуваш, отидохме в гарсониерата, защото другаде нямаше къде да отидем, ако искаш, вярвай, ако искаш — недей, мисълта ми е, че в жилището ми трябваше да влезе Бистра, за да усетя докъде съм го закъсал! Аз не мога да разкривам престъпленията на богатшите, беднякът никога не е обективен! Боя се, че в скоро време няма да мога да отличавам дори доброто от злото!

— Щом Бистра ти е била на гости, ще си объркаш не само представите, ами ще тръгнеш като идиот по градинките, дебнейки как младите майки си кърмят бебетата!

— Но нали и ти самата ме нарече бедняк? Само не ми казвай, че е било в друг смисъл! А с Бистра не е това, което си мислиш, но какво е — не мога да ти разкажа нямам право, а и едва ли ще е полезно за самата тебе. Все пак се учудвам защо я презираш толкова, след като тя говори само ласкави неща по твой адрес?

— Кой, Бисето ли? Изкара ли, че има слабост към мене от ранно детство? Дано ти е пробутала само тази лъжа, въпреки че се съмнявам, тя е царица да те оплете като паяк в мрежата си и постепенно да ти изпие кръвчицата. Не ме интересува какво сте си говорили, нито какво сте правили, защото ми е ясно. Тя няма да пропусне да спи с гаджето на колежка, обаче те предупреждавам — повече за тая личност в мое присъствие да не съм чула!

— Щом си такъв гадател, как не разбираш, че ако беше станало нещо между мен и Бистра, нямаше изобщо да ти спомена за нея?

— Ти ли? Нали трябва да се изфукаш?

— Пред тебе?

— Пред мен, разбира се, няма пред Лъчо да се фукаш, я! Как е той?

— Прилично.

— Поздрави го от мен.

— Благодаря, непременно.

— Дано той ти избие Бистра от непоръбената чутура!

— Стига с тая Бистра де! Защо си толкова сигурна, че съм спал с нея?

— Защото си знам стоката! В допир с Бисето всяка мръсотия ще ти изглежда като доклад на квартален активист! Моля ти се — спал, не спал, не е моментът да се препираме!

— Я направи още кафе! Променила си се! Преди за много по-малко ми плясваше шамар и изчезваше на майната си! Въпреки че си била права. Не беше престижно да се омъжиш за мен. Ако ме бяха пречукали в някоя схватка, както обичате да се изразявате вие, журналистите, никога нямаше да наследиш двустаен апартамент, пък бил той и в Дружба. Значи всичко е било точно така, както е трябвало да бъде! Само дето още не са ме пречукали, съжалявам!

— Не съм се променила, но ти просто нищо не разбираш! Този апартамент дължа не на съпруга си, а на минаването през леглото на един от ония, които ги раздават. Опитах с уиски, копринена вратовръзка, френски парфюми, но не се получи. Той си въобразяваше, че е неотразим, сигурно и досега си въобразява, въпреки че вече не раздава апартаменти, а работи в чужбина. По-простичко е, отколкото ти се струва.

— Специално това никога не ми се е струвало сложно! Вие ги научихте да ви вкарват в леглата си!

— А може би вие ги спряхте? Всеки един от нас по малко е виновен за тия дербеи, чуваш ли, всеки един! Да ти кажа ли колко заключени апартаменти в момента има в София и колко семейства отглеждат децата си в мазета, като се молят да ги отърват само с рахит?!

— Напиши го де!

— Писала съм го! Но ако нямаш нищо против, освен да го напишеш, трябва някой и да ти го пусне!

— Значи не го пуснаха? Защо?

— Ами нали главните редактори също са хора, техните синове и дъщери също се нуждаят от апартаменти!

— Тогава от какъв зор ме чупи заради тях?

— А, не, моето момче, ти ме пробваш! Хубаво, щом си решил да стъпчеш докрай пътеките между нас, да опорочиш и малкото хубаво, което ни остана, бъди любезен да чуеш и моята гледна точка: на двайсет години жената е такава, каквато я възпита мъжът до нея! А мъжът до мене, тоест твоя светлост, се опитваше да ми втълпи, че палтото тип „народна стока“ топли по-добре от палтото от мурмел, без забележи, да съм те карала да ми купуваш палто от мурмел! Че да се возиш в трамвай е по-удобно, отколкото да се возиш в мерцедес! Че нашенските боклуци с нищо не отстъпват на колекцията на „Кристиан Диор“! Повтаряше ми до обезумяване лъжите, които пропагандата и без това целеше да набие в главите на цялото ни поколение, само че тая пропаганда коренно се промени, а ти си остана същият! Ти си тотално неприложим, Младене, боя се, че си и безнадеждно изхабен, единственото, което ще те изцери, е да се влюбиш, но така да се влюбиш, че очите ти да изхвъркнат от орбитите! Бисето е подходяща за тая цел, как не се сетих? Млъкни малко, знам какво ще ми възразиш! Да, да, влюби се, иначе никога няма да се разделиш с призраците — детството на село, честните ти родители и тем подобните кошмари, които не ти дават да погледнеш на света с открито сърце! Защото моите родители не са по-малко честни от твоите, и въпреки че не съм живяла на село, аз също не гледах като прехласнатата патка синчетата в мерцедесите, но ти, драги, просто не си ме обичал, останалото са лъжи, а аз достатъчно си изпатих от тях, за да продължавам да се лъжа, а и на теб няма да позволя да ме лъжеш! Обвиняваш ме, че ходех в Клуба на журналистите, че седях на масите на главните редактори? Аз не вършех това, защото във всеки пияница виждах древногръцки философ, а защото исках да стана личност в професията си! Да чуя поне една добра дума, без да ми гледат задника! По-късно усетих, че нямам талант! Но това беше много по-късно! А дотогава се мъчех, пишех, бришех, търсех до обезумяване свежи идеи и неповторими мисли и се преструвах, че не виждам как някое келешче ме удря в земята, без да знае правописа и без да е изчело всичките тухли, които аз съм изчела. Защото писането е най-неблагодарният занаят, с труд и постоянство нищо не се постига, както и със знания! Без талант в журналистиката си по-излишен от компютър в бардак и всяко Бисе може да се нарече твоя колежка! В началото си давах кураж, че е случайно, че ми липсва опит, че не съм

намерила своята тема, докато накрая разбрах — страшно, жестоко, окончателно, свински, — не, никога няма да мога да пиша, както аз искам, с колкото и главни редактори да вечерям! Но до този извод бях длъжна да стигна сама, него никой не може да ти го натрапи и ако ти тогава ме беше изтърпял, сега щеше да имаш съпруга и синче, което щеше да гостува от време на време на дядо си и баба си, докато ние правим любов, вместо да си късаме нервите! Друго?

— Само още един въпрос, ако разрешиш — пак ли щеше да спиш с оня красавец, дето давал жилища, а сега е в чужбина?

— Пак! Щях да се прежала, ако се налагаше! Когато научеше къде работиш, сигурно щеше да се задоволи само с уискито, понякога и те имат мярка! Но ти не пожела да ме изтърпиш тогава, не желаеш да ме изтърпиш и сега, идваш ми тук, след като си прекарал незабравими мигове с Бисето, и отново започваш да ми пилиш на главата, още ли искаш кафе, да те вземат мътните!?

— Не се сърди — притискам я до сърцето си.

— Мога ли да заплача?

— Не. Забранявам ти да плачеш.

— Аз мъничко... Може ли?

— Мъничко може.

Сигурно изглеждаме страшно смешни и тъпи двамата в смешния и тъп комплекс Дружба. Кой ни наказва вечно да се лутаме в тоя побъркан свят? Защо е толкова сложно — аз да съм щастлив, а тя да плаче?

Пък може би плаче, защото и тя е щастлива?

Знаеш ли ги жените кога са щастливи? И кога плачат?

Ами като спят с ченгета, така ще е, никой не им е крив! Ще плачат и ушите им ще плющят! Откога не съм виждал щастливи хора...

* * *

Станала е преди мен, поднася ми закуската в леглото — две рохки яйца, масло, майонеза, чер пипер, препечени филии, заедно с огромна чаша кафе. Не е забравила вкусовете ми, които междуременно закърнях до немай-къде. От години не съм закусвал.

- Престани да пушиш, хапни малко!
- Не мога да се разсъня, без да запала.
- Хубава работа! Синът ми има повече разум от тебе.
- Мъжете колкото повече остаряват, толкова повече оглупяват!
- казвам авторитетно и паля нова цигара.
- Ако ме питаш мене, цял живот си оставате деца, но защо ли светът е ваш?
- На някои от нас — да. Въпреки че и за тях се съмнявам. Искаш ли да ти разкажа нещо?
- Първо хапни!
- Не, сега! В едно съвсем прилично градче една съвсем прилична съпруга беше отровила мъжа си, след което го беше нарязала на парчета, а парчетата беше сварила в тенджерата, преди да ги хвърли на кучетата. Костите беше изгорила в печката.
- Ужас! Престани!
- Момент! Като капак на всичко беше съчинила такъв сърцераздирателен некролог, че край него можеше да минеш само облян в сълзи! Ако не бяхме взели проба от пепелта в печката, жената като нищо до ден-дневен щеше да носи траура си, който между другото доста ѝ отиваше, а в градчето щяха да я съжаляват и да ѝ отстъпват ред на опашката за телешко. Ще ми възразиш, че не всяка жена, която отравя мъжа си, после го вари в тенджера, но виновен ли съм, че тъкмо тази го беше сварила, а аз разследвах случая? Всъщност това ти го разправям не заради тенджерата, а заради некролога. Отгоре на всичко ти тъкмо ме беше чупила, тъй че мнението ми относно жените достигна най-ниската си точка.
- Нали аз не те сварих, стига си плакал!
- Вярно, ти ме изпържи!
- Престани да плещиш, яж!
- Говори ми се! — прегръщам я и половин час правим всичко друго, освен да говорим. А колко ласкави са пръстите ѝ после! Понечвам да кажа нещо, но тя ме задържа с целувка. Помня я тая целувка, по дяволите, помня я!
- Не можеш ли поне за пет минути да се освободиш от виденията си?
- Не мога. Особено когато не ми върви!
- Защото сега не ти върви?

— Никак.
— Стийф?
— Стийф, не Стийф... Нещо не съм наред с главата...
— Кажу с две думи, дано ти помогна.
— Няма да ми помогнеш.
— Пушиш четвърта цигара!
— Значи съм ги намалил!
— Щом ти се пуши — пуши! — целува ме отново. — Оня ден бащата на една колежка умря от рак на белия дроб. През живота си не е помирисвал цигара.
— Според статистиката шансовете да спечелиш шестица от тотото и шансовете да те удари гръмотевица са горе-долу равни. Целият въпрос е към коя от двете вероятности клониш.
— В твоите представи, разбира се, ти сто на сто клониш към гръмотевицата.
— Абсолютно!
— Преди не беше такъв песимист.
— С годините поумнявам. Как изглеждаше Бистра като бременна?
— Забрави ли, че ти забраних да ми говориш за нея?! Не съм я виждала с корем, по това време и аз...
— Беше бременна?
— Да. Доволен ли си?
— От какво да съм доволен? Колко медицински персонал присъства на раждането?
— Зависи. По принцип дежурният гинеколог и две акушерки.
— Къде записват бебетата?
— Първо в дневника на родилното.
— А после?
— После от родилното изпращат сведението в съвета.
— Ами ако бебето умре?
— Стига бе! Съвсем си откачил! Извинявай, Младене, но... Моето момченце се роди живо и здраво и аз не знам...
— И по-хубаво, че не знаеш! Виждаш ли, аз съм от друг свят, пълен е насилие и жестокост, не мога да се понасям!
— Как да ти помогна?
— Ела ми довечера на гости, ще ти сготвя спагети по милански!

Боряна ме поглежда особено, както гледат жените, влюбени в един мъж, а родили от друг.

— Нашите заминават на почивка, ще взема детето.

— Ясно.

— Не бързай да ти става ясно, чуваш ли!

— Чувам...

Обличам се мълчаливо. Кому съм нужен аз, тъпакът му с тъпак!?

— Младене... Ще му е необходимо съвсем малко време, за да свикне с тебе...

— Защо трябва да свиква с мене? — примирам от надежда.

— Защото аз повече не мога без тебе! И нищо не мога да направя срещу това! Само имай късмет пак да ми свиеш някой номер, луд ще те направя!

— Не се изхвърляй. Засега няма с какво да се гордеем...

— Търпение! Ще започнем всичко отначало!

— Леле, вече взе да ме действаш! Начало, край...

— Тоя път... Младене... благодаря ти!

— Недей да ми благодариш, не съм продавачка в Кореком.

— Излъгах те, че спях заради тоя апартамент!

— А заради какво си спала? — спира сърцето ми.

— Изобщо не съм спала бе, глупчо! Получих го по канален ред, имаше някаква акция за даване на жилища на млади семейства. И аз не знам защо те излъгах!

— Чао! — е най-умното, което се сецам да кажа.

Поглъщам сълзите й с устни и се затичвам по стълбището — едно възхитено ченге в седем и десет сутринта, и то не къде да е, а в Дружба — гледка величествена и жалка, а най-вече — комична.

Жилищните блокове на Дружба отминават един след друг в огледалото за обратно виждане — огромни кафези, пълни с доволни от себе си табладжии, които сутрин се гледат в огледалото, без да се притесняват, че главата им е отекла като плюска по пръстчето на великан. Такива хапват и пийват на корем, жените им ги гледат предано, дори предишната вечер да са повърнали в антрето, децата им носят джапанките за баня, а самата баня е подредена като склад на „Сейко“, с тая разлика, че в складовете на „Сейко“ няма да намериш от пиле мляко, докато в баните на табладжиите не е изключено. Но стига с тия бани, до гуша ми дойде от бани. Пък и аз съм от друга порода. Устата ми горчи, ръцете ми треперят, краката ми са изтръпнали до коляното, сякаш цяла нощ съм ги топил в ледена вода.

Напук на настроението ми, слънцето се е разлудяло над София. В ласките му долавям нещо пресилено, сигурно приличат на милувките, с които Антоанета Минчева глези любовниците си в леглото с огромно огледало — последни напъни преди окончателното изстиване, след което ще бродира гоблени, ще гледа на кафе и ще одумва нравите на подрастващото поколение. Самият аз ще свърша много по-лошо, въпреки че и през ум не ми минава да се меря с козметичката по броя на сексуалните виелици — всяка работа си иска майстора. И тъй като стана дума за работа, налага се да призная, че от смъртта на Стефан изминаха почти четири дена, без да съм напреднал на милиметър поне в основното — да докажа черно на бяло, че се касае за убийство. Да не говорим, че на шията ми увисна още един труп. Към това прибавяме и тревогата за отношенията ми с Боряна — повече с тази жена не мога да си играя, стига тя да не е решила да си поиграе с мен още веднъж. Изобщо самочувствието ми е по-трагично от това на ескимос, попаднал в центъра на Сахара.

В бюфета на управлението поглъщам още две кафета, от което очите ми залепват, но не дотам, че да не мога да различа Жеката.

— Мла-Младенчо, добро утро бе, мой-мойто момче! Го-готов съм с колегата, доктор Сла-Слави Пенев. По тя-тялото му липсваха следи от насилие. Бил е, общо взето, в при-прилично здраве, но за все-всеки случай го-говорих с един при-приятел от Ме-медицинската — Слави Пенев е имал от време на вре-време бъбречни кри-кризи!

— Бъбречни кризи?

— Да не да-дава господ никому!

— Жека, ако лично тебе те хване бъбречна криза, какво ще си инжектираш?

— За-зависи. Най-често — бус-бусколизин или те-течен аналгин. И двете лекарства ги намерихме в аптечката му.

— Спринцовката си беше оставил на масичката, до писмото. Да не би случайно да се усъмним!

— Ама ти... за-защо?

— Не ми е точно! Ами ако морфинът е бил инжектиран с друга спринцовка?

— И от дру-друга лич-личност?

— Именно! Теоретически би могло...

— Те-теоретически — кол-колко му е... — почервенява от смущение Жеката, сигурен признак, че не съм изтърсил някоя глупост.

— Продължавайки да разсъждаваме теоретически, на какви условия би трябвало да отговаря личността, в чиито ръце докторът би поверил вената си за инжектиране?

— Да има ме-медицинска ква-квалификация и да зна-знае страданието му.

— По-лесно ли е да те инжектират, отколкото да се инжектираш сам?

— То се зна-знае. Но пис-писмото бе, Мла-Младенчо?

— Абе писмото... — измърморвам, защото какво друго да добавя, умните ми реплики свършиха.

Ръкувам се с Жеката и на бегом стигам до кабинета на Лъчо. Шефа го няма, но за сметка на това по телефона се обажда лейтенант Виденов, Носталгичния маркуч, и след минута цъфва, а заедно с него в кабинета се настанява и суката, излъчвана от прекалено високите мъже. Флегматичен, тромав, със забавени движения на бивш спортист, Васко Виденов днес можеше да бъде баскетболна звезда вместо книжен плъх. Бивш юноша на „Левски Спартак“, той игра няколко мача при мъжете, но го освободиха на бърза ръка, потресени от мързела му. Съпругата му, също бивша баскетболистка, е също висока, също тромава и флегматична. На другарските вечери двамата едва започват да опитват ордъовъра, докато ние дояждаме сладоледа. Имат двама близнаци, четвъртокласници, и те баскетболисти, и те високи, и те тромави. Иначе семейството им вдъхва някаква особена сигурност и чувство за уют, затова почти не си вечерят вкъщи, непрекъснато ги

канят на гости. Когато Васко започне да се рови из документите обаче, от погледа му не убягва нито един печат, нито една запетайка — той разкри крупна афера в строителството, мисля, че случаят вече е влязъл в учебниците.

Виденов пъшка около половин час, преди да се намести върху стола, докато аз се въртя като пумпал с развалена пружина от нерви.

— Бате, побърка ме бе, мама му стара, цяла София обиколих за нула време?

— Лъчо ще се върне всеки момент!

— Твоят шеф май много те юрка, я му кажи да успокои топката, че ще се тръшнете и двамата, от мене да го запомниш!

— Ще му предам, бъди спокоен.

— Аз съм си спокоен, само ти после да не речеш, че не съм предупредил! Много тежко го даваш, бате!

— Хайде бе, Васко!

Носталгичния маркуч отваря бележника си, за което изразходва времето, достатъчно на японец от средна ръка да се наобядва, облизва се съсредоточено и започва:

— На двацет и трети март хиляда деветстотин осемдесет и шеста година около полунощ в родилното на Медицинска академия са постъпили двете жени, които те интересуваха — Камелия Петрова Милушева и Бистра Момчилова Тенева. Дежурен в родилната зала същата нощ е бил доктор Вергил Тошев. Разговарях с него, половин ден ми се опъва, докато най-сетне изплю камъчето — оставил е около единайсет през нощта да го смени доктор Слави Пенев. Той самият го е помолил, за да прескочи при една мацка, Веска Димитрова Свиленова, чийто съпруг, Алекси Дончев Свиленов, инженер-химик, е бил в командировка. Самата Веска го потвърди, изключително сваятна жена, черпи ме с баница — пръстите си да оближеш! И как се разкайва, да знаеш! Със сълзи! Напълно го разбирам той Вергил Тошев, ей такива мъже като него са построили Канада!

— Васко, остави я Канада, че ми пари под краката бе!

— Сухар си беше, сухар остана! Докъде бях стигнал?

— До постъпилите родилки, приети от Слави Пенев.

— Да, слушай сега. Дежурни акушерки в родилната зала са били Зоя Филипова и Радка Григорова. Първата е починала през 1988 година при автомобилна катастрофа, а втората е напуснала Медицинската

академия десетина дена след това дежурство, започнала е да работи в санаториума в Горна баня и в края на 1987 година се омъжва за Пламен Тобаков, помниш ли го, дето заради него украсявахме портала?

— Нали аз рисувах лозунга, давай нататък.

— Нататък е доста тъмно — в дневника на родилното е записано само едно бебе — роденото от Бистра Тенева.

— Ами бебето на Камелия?

— Няма такава бебе, бате! Поне по документи! Проверих в съвета, и там не е отбелязано! Я черпи една цигара, че моите ги свърших!

Цигарите си той не може да свърши по простата причина, че изобщо не си купува, но в момента това е последното нещо, което ме занимава.

— Защо тогава на Камелия Слави Пенев е съобщил, че бебето ѝ се родило мъртво?

— Много кофти цигари пафкаш, бате, да не би да пестиш за лада? Аз се оказах въпиещ тъпак, купих си вартбург. Комби! По-добре да си бях подкарал сапуниерата! Съобщил не съобщил — това е положението. На сутринта, изглежда, са преместили Бистра Тенева в друга болница. Камелия е останала още пет дена в родилното отделение.

— При условие че бебето е мъртвородено, къде трябва да се регистрира?

— Кое?

— Бебето бе!

— По правилник — в дневника на родилното. Нали обаче си имаш едно наум, че правилниците са създадени, за да се нарушават?

— А в съвета?

— Не е задължително.

— Кой записва новородените в дневника?

— Дежурната сестра. Тая, Радка каква беше?

— Радка Григорова. А другата, Зоя Филипова?

— Тя — едва ли. Говорих с брат ѝ, началник сервиз в Илиянци — не е била наред с очите. Тя заради зрението си е катастрофирала, блъснала се е челно в самосвал. Само Радка е, бате, да знаеш!

— Васко, ами я си представи, че е станало следното: Камелия оставя бебето за осиновяване, а Бистра го взима, имитирайки раждане?

И не е имало никаква смърт?

Носталгичния маркуч важно почесва носа си, по който има място двойка врабчета да свият гнездо, да излюпят малките си и да ги научат да летят.

— Лично аз, след като купих вартбург, мога да си представя всичко. Лошото е, че не те виждам да докажеш осиновяването.

— Защо?

— Защото тая тайна в Народна република България, бате, е свещена! Пред нея банковите сметки в швейцарските банки са недостъпни от читанка за първолаци! Един съвет от мене — или зарежи тая следа, или тръгни по друг път.

— Какъв например?

— Например разтърси малко дежурната по родилно отделение, може пък от нея да изръсиш нещичко във връзка с преместването на Бистра в друга болница. През нощта на двацет и трети март дежурна в отделението е била някоя си Емилия Пенева. Защо пребледня бе, човек?

* * *

В момента, в който пускам телефонната слушалка, в кабинета влизат Лъчо и Копринков.

— Младене, тая работа се оказа по-дебела, отколкото си я мислехме — започва Лъчо, докато си сипва кафе от термоса. — Идваме от Милко Илиев. Излиза, че той е прекупувал краденото злато с посредничеството на Стефан от разни маломерни бандитчета, претопявал го е на слитъци, а после отново го е предавал на Стефан. Чрез него е получавал и парите. Тоест Стефан е бил свързан с организация от голям мащаб!

— А Григор Зафиров?

— Не се познават с Милко Илиев, направихме очна ставка. Продължаваме наблюдението върху него, но ключовата фигура е бил Стефан, няма никакво съмнение!

— Слитъците претопено злато най-вероятно са били изнасяни зад граница — добавя Копринков. — След малко ще подпра едно

хубавичко Росини, макар че претърсихме основно камиона му и не открихме тайник за укриване на златото. Но кой знае...

— Ти докъде стигна? — засича ме шефът.

Усмиввам се като нарушител пред катаджия.

— Засега — до кривата круша. Виденов установи, че доктор Пенев е приел на 23 март 1986 година в родилното на Медицинска академия Бистра Тенева и Камелия Милушева. Дежурна сестра в родилната зала е била Радка Тобакова, с моминско име Григорова, а дежурна сестра в родилното отделение — Емилия Пенева, първа братовчедка на Слави. В дневника на родилното не е записано мъртвородено бебе, на сутринта Бистра е преместена в друга болница и...

— И какво от това? — нервничи Лъчо. — Голям праз!

Ах, че ми са познати тия му настроения!

— Допускам, че Бистра Тенева е осиновила детето на Камелия Милушева.

— После?!

— Няма после! — отговарям нахакано, какъв е смисълът да съм вежлив, щом тъй и тъй ще ям калая?

— При два трупа ти се занимаваш с разни дневници и бебета! — побеснява. Лъчо. — Тука става дума за пари! За милиони! Ти бебе ли си?! Или лейтенант от МВР?!

Копринков използва намалението и изскача от кабинета като скакалец от кутийка на рибар малко преди да го закачат на кукичката.

— Не съм бебе, другарю майор! Работя така, както ми диктува съвестта! — отговарям глухо. — Съвестта на лейтенант от МВР!

— Не ме интересува твоята съвест! — съвсем отпуска нервите си Лъчо. — Тя, предполагам, е чиста, даже не предполагам, обзалагам се, че е чиста! За съжаление чистата ти съвест няма да спре ръката на убиеца, дори напротив! Окото му няма да мигне да ни сервира още един труп!

— Взех всички мерки, другарю майор! Евентуалната следваща жертва може да е единствено...

Въпреки че целият треперя от кафето, успявам доста сносно да му обясня какво търсеше преди малко телефонната слушалка в ръката ми. Поуспокоен, Лъчо вдига рамене.

— Искрено ти пожелавам да не сгрешиш! Оттук нататък какви ще ги дъвчеш?

— Повикал съм родителите на Бистра Тенева, тази сутрин се върнаха от почивката в Гърция.

— Ще разговаряш тук, няма да ти преча! А с Радка Тобакова кога ще се срещнеш?

— Веднага след Теневи. Разрешете да се обадя на пропуска.

— „Разрешете“! Той си прави каквото му скимне, пък на всичкото отгоре — „разрешете“! Цялата Мара втасала, „разрешете“!

Не, невъзможен е! Пак ще подам рапорт за преместване, ама де да видим кога ще е!

— И не се цупи! Не се цупи, че... Ще ни измамят, когато си видят ушите без огледало! Копелета мръсни! Извинявай де!

— Моля ви, няма нищо, другарю майор. Още от началото на това разследване де когото срещна, ми се извинява!

— Ти може ли да паднеш по гръб?

— Мога, но не бива! — отвърщам гордо и се обаждам на пропуска. Намерих и аз случай да се пиша горд...

Едра, представителна жена с късо подстригана черна коса, загоряла под гръцкото слънце кожа, с не повече от два килограма над нормата — ръстът минус сто, Росица Тенева полага неистови грижи да прилича не на майката, а на по-малка сестра на Бистра. Лъчо ѝ целува ръка, сякаш само преди минута не ми беше крещял като каруцар. Момчил Тенев веднага ми става неприятен със спортния си вид, тъй като времето му за спорт безвъзвратно е отминало — маратонки, дънки, фланелка „Лакост“, модна прическа и вдлъбнато повехнало лице. Зад аристократичните му жестове тутакси познаваш хитреца на дребно — такъв ще ти уреди тухли за вилата, ще ти продаде колата с превъртян километраж, ще те разведе, без да те оберат до голо, но едва ли ще се набърка в нещо по-сериозно. Колкото някое джудже ще пипне топката, ако играе баскетбол с двуметрови гиганти, толкова и Тенев ще се докопа някога до голяма комбинация, до удар, който се прави веднъж на десетина години.

— Предполагам, че Бистра ви е съобщила за нещастиято на Стефан? — започвам предпазливо, след като сме приключили с представянето.

— Да, спомена ни — мръщи се Росица Тенева, докато съпругът се задоволява със свиване на устни, при което физиономията му поразително напомня на кокоше — разбирате какво кокоше.

— Познавате ли го?

— Бегло — продължава да се мръщи Росица Тенева, сякаш ѝ предлагаме да пие сироп против кашлица — тя вика, че не кашля, пък ние — пий, та пий!

— Изключително бегло — повдига пръст адвокатът, като че ли съобщава нещо, което, ако не вземем присърце, на часа избухва Третата световна война. Такива мъже печелят любовниците си с многозначително излагане на всеизвестни максими, улични тайни и елементарни дори за прогимназист възгледи върху живота, изключително убедителни са за глупости, докато умният човек често е неясен, объркан.

— Извинете за откровеността, но това леке не беше за нея! — въздиша Тенева. — Ето как свърши! Като си помисля само — дъщерята на Момчил Тенев в ръцете на тоя измекяр! Как да го преживея?

— Преживяхте го де! — успокоява я Лъчо. — В буквалния смисъл на думата го преживяхте.

— Тук пуши ли се? — оправя с трениран жест косата си адвокатът.

— Разбира се — кимам.

С паленето на папастратоса Тенев решава да поеме инициативата:

— Позволете да ви попитам, другарю — гледа призовката, — да, Демирев, позволете да ви попитам, другарю Демирев, вие баща ли сте?

— Още не — окончателно се разсънвам. — Какво отношение има това към...

— Ами следното — щом не сте баща, трудно ще вникнете в същността на изложението ми.

— А вие пробвайте! — намесва се Лъчо. — Всичко става!

Мислено му благодаря. Тоя тип много бързо взе да нанася удари под пояса, от най-забранените.

— Моля ви, другарю...

— Иванов.

— ... Иванов, аз не иронизирам! В никакъв случай не бих си позволил да го сторя на такова място, но като баща за мен връзката на Бистра с това момче представляваше истинска трагедия и единственото, което има значение в случая, е, че тя се отърва от една своя голяма грешка! Не ме интересува нито как е живял, нито как е починал въпросният, защото бъдещето на Бистра заедно с него започваше сериозно да ме тревожи, а съгласете се, че за родителите няма нищо по-важно от перспективата пред децата им! Така или иначе, въпросът е приключен.

— Не съвсем — паля цигара и аз. — Неприятното е там, че Стефан е починал от насилствена смърт.

— Искате да кажете...

— Вече го казах. Дъщеря ви е била последният човек, който е виждал Стефан жив, преди той да влезе в банята. Според нейните показания тя е излязла от апартамента около единайсет и нещо и се е прибрала в квартал Априлски с такси, без да влиза в банята. Експертизата доказва, че Стефан е погълнал голямо количество уиски плюс рудотел, заедно те представляват силно приспивателно средство. Да допуснем, че Стефан заспива във ваната. Бистра открехва вратата и открива, че при състоянието му да го довърши, е по силите дори на дете. Натиска му главата във водата, докато го удави, после изтичва навън. Основания да го убие е имала, достатъчно е само да споменем, че в пряката на булеварда я е чакал с колата новият ѝ любовник, Петър Пецев, за да избягат заедно в родното му село.

— Момент — пак вдига кокалестия си пръст Тенев. — Нали дъщеря ми не е сипала рудотел в уискито? Или грешно съм разбрал?

— Не, не сте разбрали погрешно — Бистра няма нищо общо нито с уискито, нито с рудотела.

— Тоест Стефан ги е поел доброволно и би могъл прекрасно да заспи както във ваната, така и в леглото си, нали?

— Да.

— В такъв случай, простете, но не виждам къде е проблемът и по-специално — как си позволявате с толкова лека ръка да обвинявате Бистра? Или забравяте, че сега не са петдесетте години?

— Не съм казал, че обвинявам Бистра! Казах само, че тя би могла да убие Стефан физически.

— Физически, химически, морално... Ох, Демирев, говорим на съвсем различни езици, поради което между нас не се получава диалог. Добре, нека ви обясня човешки: Стефан три пъти е разбивал вратата на нашия апартамент, посинявал е дъщеря ми от бой, тормозил я е по най-перверзен начин, за което ще се намерят десетки свидетели! Натиснала му главата във ваната! Бистра! Че тя по телевизията се страхува да гледа криминалните филми! Къде отивате, Демирев?! Ако бях неин адвокат, а не неин баща, отдавна да сме приключили този несъстоятелен разговор! И не само че е несъстоятелен, ами ще употребя и по-силна дума — детински! Моля ви се!

— Прав сте, не е убедително — съгласява се с въздишка Лъчо. Адвокатът тутакси налапва въдицата, забравяйки, че гарван гарвану...

— Може би трябваше да поговорите предварително с колегата си, другарю Иванов, да не се излага пред гражданите, аз, така да се каже, съм в системата, в края на краищата с вас вършим едно и също дело, но друг на мое място... нали усещате за какво намеквам?

— Усещам, усещам, другарю Тенев, и не само усещам, искрено се кая за случилото се, разберете ни правилно!

Росица Тенева наблюдава мъжа си с възторга на запаянко — любимия си голмайстор. Малко остава да му поиска автограф.

— Все едно че не съм идвал тук — кима дълбоко опечален от простотията ми Тенев. Сто на сто е убеден, че надлъгването вече е свършило, докато една породиста лисица би трябвало да е наясно, че то тепърва започва. Правилно го прецених в началото. — дребен хитрец и нищо повече!

— Имате ли още въпроси, другарю Иванов?

— Като че ли това беше всичко, другарю Тенев, простете за безпокойството. А, само една формалност — в коя болница се премести Бистра след раждането в Медицинска академия?

Момчил Тенев тъкмо се беше приготвил да стане от стола с вид на олимпийски шампион, когото са имали наглостта да проверят за допинг. Замръзва на място, събирайки белите си, тлъсти като копринени буби вежди. Жена му вади много дълго от чантичката си кутия марлборо и още по-дълго пали.

— Тогава Бистра не живееше при нас... — мънка Тенева. — Ние не знаехме...

— Не желая да коментирам тоя въпрос! — избухва адвокатът. — Къде, как, защо — тия ваши проклети методи да се ровичкате в интимния живот на хората, дето ги няма в нито една развита държава! Цялото ви министерство се нуждае от коренно преустройство, иначе масово ще настроите гражданите срещу вас, вече отбелязах, че не сме в петдесетте години! Хората не са овци, Иванов!

— И доктор Пенев, и той не е овца, нали? — пита невинно Лъчо.

— Кой е тоя доктор Пенев?

— Лекарят, регистрирал бременността на дъщеря ви. Само не ми казвайте, че не го познавате!

— И какво общо има тук доктор Пенев?

— Няколко са общите неща. Първо — той също умря във ваната си две денонощия след смъртта на Стефан. Второ — и него, изглежда, дъщеря ви е видяла последна жив. Трето — пред Бистра докторът е признал, че Стефан е негов незаконен син. Има и четвърто, и пето, но засега ще минем с първите три. Дори в най-развитата държава криминалистите ще потърсят връзката между двата трупа, като непременно ще си зададат редица въпроси около раждането на Пламенчо Тобаков! Вие ли посъветвахте дъщеря си да инсценира бременност, Тенев?

— Не! Никога! — отговаря без колебание адвокатът. Напрежението деформира чертите му, пред очите ни остарява с десет години.

— А вие, другарко Тенева? — обаждам се.

— Как не ви е срам! Бива ли така? То вашето на нищо не прилича! Ще уча дъщеря си да лъже! Позор!

— Ако обичате, по-спокойно, че се чува на улицата!

— С Бистра рядко сме говорили на тема бременност. Първият й брак беше пълен провал! Не се тревожихме, че нямат дете със Спирос Денчев, даже се благодаряхме на съдбата! Той беше див петел, еша си нямаше! Аборти не е правила, поне не е споделяла с мен. Изобщо тя... Откакто навърши двайсет години, се сметна за самостоятелна и...

— И рядко се прибираше къщи? — обобщавам, за да не губим време, отговорът е изписан по надменните физиономии на двамата. Прекалено заети със себе си, завършени егоисти, сметнали, че фирмата „Теневи“ сама ще отгледа и възпита поколението им — ясни са ми тези

модни семейства с модните им чеда, които при първия по-сериозен допир с живота стават на пух и прах.

— На Запад децата се отделят на осемнайсет години от семействата си, Демирев — отново идва на себе си адвокатът. — Не виждам нищо лошо всеки сам да си избира пътя в живота.

— Аз също. Но ако имам дъщеря, непременно ще зная къде ражда. И ще я чакам с цветя пред родилното.

— А, в това не се съмнявам — засмива се Тенев, но очите му остават студени, сякаш са от друго лице. — Вие специално ще чакате дъщеря си с бебето, ще сте проучили основно досието на зет си, както и досиетата на гинеколозите до девето коляно! А нищо чудно да отворите досие и на самото бебе!

— Е, Тенев, разочаровахте ме! — откровено въздиша Лъчо.

— Ще се оплача от вас, Иванов!

— Това е ваше право. Както е мое право да бъда изслушан след вашето оплакване. Зависи на кого ще повярват. Длъжен съм да ви предупредя, че на мен много ми вярват! Колкото до начина, чрез който Антоанета Минчева ви е снабдявала с информацията относно клиентите ви по бракорастводните дела, ще поговорим друг път.

— Антоанета? Тя пък откъде се появи? — възкликва Росица Тенева.

— Ще се обясните навън — ледено отговаря Лъчо. — Свободни сте!

Проветрявам кабинета, докато шефът си допива кафето.

— Вярваш ли им? — питам през рамо.

— Че не знаят за бебето, не знаят! Нещо са се досещали, в нещо са се съмнявали, нещо не им е било точно, но като щраусите са крили глави в пръстта! Ще ме попиташ как може да се живее така?! Ами откъде да знам! Ей го на, живеят...

— Като си помислиш — Гърция... Аз отпуск през лятото не съм виждал, пък те...

— Защо не ги попита колко консерви са изяли в тая така наречена Гърция? Не им завиждай, хич не им е лесно! Цял живот да лъжеш — шега работа ли е? Колкото до тебе, догодина цяло лято те пускам в отпуск, мъжки!

— Я сипи по-хубаво едно кафе, че взеха да ти се привиждат!

— Бягай при Радка Тобакова! После ще ти сваря цяла кофа кафе,
вуйчо!

Всички заподозрени около двата трупа са били свързани по най-неочакван начин — откъдето и да повдигнеш чергата, мирише, та не се трае. Как ми се иска да попадна в компания на нормални хора, да слушам нормалните им проблеми, да споделям нормалните им радости и нормалните им тъги. Но при нормалните хора убийства не стават, затова — връщай се отново при твоите „клиенти“, Демирев, и не пискай — кой за каквото е учил... Два трупа, а всеки спи с всекиго, така са се омешали, че господ не е в състояние да им хване дирите. Господ обаче не получава заплата, нито жилище по канален ред, тъй че може да си позволи лукса да наблюдава кротко човешките страсти. Аз — не. Какво да правя с Боряна? Как да я оставя сред тая пасмина, никога няма да се оправи сама, ще я опорочат, ще я смачкат... Утре ще се появи някой нов Стийф, вдругиден — нов Письо, отиде, та се не видя... Но няма ли да изглеждам като възторжен кретен, предлагайки сърцето, ръката и гарсоньерата си? Ченгето, прибрало блудницата, въпреки че, докато стане блудница на ниво, Боряна има още много хляб да яде... Отминавам хотел „Хемус“, правя забранен лъв завой и навлизам в тиха и кокетна уличка. Спирам пред още по-кокетна жилищна кооперация, качвам се на втория етаж и звъня в Тобакови. Радка ме посреща с чаша коняк в ръка — чувал съм, че бившите наркомани пият солидно, ако, разбира се, Емилия Пенева не ме е излъгала по адрес на дамата, в това разследване се наслушах на лъжи!

— Вие бяхте?

— Лейтенант Демирев.

— Демирев — Демирев, приберете си картата, физиономията ви говори по-ясно от всякакви документи. Влизайте!

Руса, ситно накъдрена коса, сини очи, стройна снага — такава жена следваш или със затаен дъх, или с претъпкан портфейл. Половин година да работя, я събера пари само за синия й пеньоар, я не. Навън започва да ръми, сигурно заради това апартаментът ми се струва мрачен. Иначе е широк, в него би се наставил комфортно конезавод без претенции. Ако ми възложат да напиша учебник по криминалистика, непременно бих препоръчал служители с трийсет квадрата жилищна площ да не разследват случаи, в които се налага да се срещат с хора, живеещи в двеста. То и за това никой не ми възлага да пиша учебници.

— Чай, кафе?

— Кафе.

— Нес, еспресо, турско, айс? Хайде по-бързо, да не сте шахматист!?

— В такъв случай — нищо.

— Охо, вече се обидихте? Сърдитко Петко — празна му торбичка! Наздраве! — алкохолът потегля към чувствената ѝ уста, над която се надвесва остър, прелестно изваян нос. Дръпнатите очи сладостно замижават от вкуса на коняка. С ръка на сърцето трябва да призная, че Радка излъчва нещо магнетично, нещо такова, че ако сега при нас влезе лъвицата от зоологическата градина, ще ми се стори някакво келяво коте. Седнала е в креслото, кръстосала е крак върху крак, за каквито крака казват, че стигали до сливиците. Освен нея не забелязвам почти нищо от апартамента.

— Какво ви води насам, как бяхте, Сотиров?

— Демирев.

— О, пардон. Демирев — Демирев. Е?

— Като за начало — научихте ли за смъртта на Стефан Драганов и за смъртта на доктор Пенев?

— Да, идиотска история! Друго?

— Нощта на двацет и трети март, хиляда деветстотин осемдесет и шеста година, единайсет и половина през нощта. По това време в родилното на Медицинска академия са постъпили две жени: Бистра Тенева и Камелия Милушева. Спомняте ли си?

— Да речем, че си спомням.

— Доктор Слави Пенев е сменил доктор Вергил Тошев малко преди този час. И това ли си спомняте?

— Сега, когато ми го припомняте, да. На Вергил отдавна акълът му е между чатала.

— Слави Пенев е използвал слабостта или мъжествеността, както предпочитате, на колегата си и лесно е извършил смяната. С очевидната цел да изкара, че роденото от Камелия бебе е рожба на Бистра Тенева. Дежурни сестри в родилната зала сте били вие и починалата по-късно при катастрофа Зоя Филипова, а в родилното отделение — Емилия Пенева, първа братовчедка на Слави.

— Изящен екип, майка му стара! А?

— Изключителен! Малка шашма с документите, ѝ Бистра се оказва млада майка, докато на Камелия съобщават, че бебето ѝ се е родило мъртво.

— Всяка жена е в правото си да легендира осиновяване, все пак тя, а не кучката ще отгледа детето! При рояка от доброжелатели е нормално или не мислите по този начин? Че защо тогава се пишете хуманисти?

— Защото последвалите събития опровергават всякакъв намек за хуманизъм! Камелия проституира, Бистра се развежда с Еньо, детето попада у вас и съпруга ви. Да не говорим колко е хуманно, че сте излъгали Камелия за смъртта на бебето!

— А, слушайте, омръзнахте ми с вашите проповеди! Знаела ли съм тогава, че ще се омъжа за Тобаков? И че синчето му ще се разведе с Бистра? Това говедце ни идва на гости само и само за да ме издебне разголена, очите му ще изтекат! Курвето ли съжالياват? Че то ще ви купи и продаде бе, Рангелов! Правилно я метна Слави, че бебето е мъртво! Иначе до ден-днешен Камелия щеше да шантажира я него, я Тобаков!

— Тя и без това е разбрала, започнала е да шантажира доктора.

— Нещо обратно да ви казах?! Докога ще защитавате боклуците?!

— Лично аз ще защитавам винаги тези, които нямат изход! — процеждам през зъби.

— Ха! Че кой от нас има изход?

— Вие например! Ако не бяхте Тобакова, щяхме да говорим на друго място, без да бъркате фамилията ми! Но като Тобакова сте неуязвима!

— Като Григорова щях да бъда още по-неуязвима! Моята фамилия е владяла половин Търново, какъв бяхте?! Половин Търново с публичния дом барабар, при това тогавашната полиция не е защитавала урусииите в бардака, а Григорови, сетихте ли се? Обаче дошъл Девети и на Григорови им се случила случка, подгонила ги до дупка! Всичко им национализирани! Още не съм се била родила, когато им духнали под опашката, обаче си ги нося на шията! Ей тоничко не съм вкусила от разкоша на фамилията, но където и да кандидатствувах за висше образование, в биографията ми пишеше: „Произхожда от буржоазно семейство!“ Така ли, рекох си, ще ви дам аз едно буржоазно семейство и кофти произход! Станах медицинска сестра, защото тая професия ми откриваше достъп до ония, с чистия произход, у които беше минала властта! Нямаме представа колко

уязвим е болният мъж, Драганов, колко е лековерен! Така стигнах до Тобаков. За жалост моят благоверен вече е кротък пенсионер и примирен дядо, тъй че в най-скоро време ще вдигам гълъбите оттук! Ще живея още по-разкошно, защото иначе не си заслужава, Ванчев!

— Демирев! — натъртвам, замаян от излиянието й. Сякаш прочела мислите ми, между другото, доста елементарни за разгадаване, Радка продължава, опиянена от коняк и нов пристъп на цинизъм:

— Хората ти се радват само докато ги тъпчеш, Демирев, най-сетне ви запомних, хората предпочитат да им въртиш номера, отколкото да се държиш достойно, въздухарят винаги се котира по-високо от точния човек, нищо не значи да се кълнеш на някого, че го обичаш, за него е милиарди пъти по-важно да му посочиш: ей тоя не те обича! Вероятно са ти спретнали клюката, че Стийф се увърташе около мен, и знаеш ли защо се увърташе? Защото само като ме изведеше на публично място, цената му се вдигаше неимоверно високо, мошениците щяха да се избият да му дават пари назаем или да му свършат някоя и друга услуга, Радка е гаранция за големи пари и големи сделки!

— Той имаше ли пари?

— Напоследък имаше, или поне беше подушил мириса им, хилядарката мирише различно от стотарката, Демирев, а стотарката — различно от десетарката! В мозайката на Стийф липсвах единствено аз, затова ми лазеше на колене, още не бяхме любовници, но както беше тръгнало, нищо чудно да станехме, това момче започваше интересни игри, жалко, че се удави толкова нелепо! Пък вас за една година мога да ви направя полковник! А след още една — консул в някоя баровска държава!

— Мерси, засега все още се чувствавам прилично в кожата си. Дайте да върнем отново лентата. След като Бистра осиновява детето...

— А, без тия! Изобщо не съм казвала, че Бистра е осиновила дете!

— Съгласен. Нека да минем покрай тоя въпрос, за да се насочим към нещо друго — Зоя Филипова беше ли наясно с комбинацията?

— Коя комбинация? Не съм споменавала за никаква комбинация!

— Добре, не е комбинация, а смяна на дежурство.

— Зоя беше поначало една изключителна патка, лека й пръст! Зоя нищо не знаеше, нищо не виждаше, нищо не чуваше! От много желание да не вижда какво се върши около нея, взе, че хвана прогресивна глаукома, доколкото разбрах, заради болестта си е катастрофирала, макар че това е божа работа, може да се случи и на човек с отлично зрение. А смяната на дежурството не е комбинация, а най-нормална колегиална практика — един прескочи при маце, втори хване грип, грети го изгони жена му — хайде не ме стягай, че и във вашата служба взаимно не се заменят!

— Поради други причини.

— Е, колкото до причините, в България те всичките са обективни, яли сме им попарата на причините, важна е практиката.

— Емилия Пенева беше ли в течение?

От началото на разговора ни Радка за първи път се замисля, преди да изтърси един тон думи.

— Пийнете малко коняк, за компания. А?

— Един пръст.

— Шукер! Наздраве. Когато Емилия ти каже „добро утро“, смятай, че е най-тъмна нощ, опасна е! Тая мъжкарана всички я мислят за душица, ама е такава кобра, че милион факири не могат я озапти! Да знаете как гледа на почерк!

— На какво?

— На почерк. Напишеш й „здравей, мамо“ и тя ти гадае дали ще се омъжиш в чужбина, или ще забременееш без време. Страшно познава. Колкото до оная нощ, не ми се вярва Слави да не я е предупредил, той й имаше страха. Желязна е!

— Кой записа бебето в дневника?

— Ще те излъжа, Демирев, което не помня — не помня.

— Почеркът е ваш.

— Абе почеркът! Чакай, чакай, вие как сравнихте почерка ми? Да не сте тършували тук?

— Намерихме писмата ви до Слави Пенев в апартамента му.

— Така може. Много ме обичаше, горкият, но какво да го правя, като не беше пърсън, както биха се изразили англичаните?

— Дали не би могла Емилия Пенева да подправи почерка ви? Нали е била врачка?

— Питайте я нея! Аз бях дотук!

— Едва ли ще поддаде. Нали е желязна?

— И най-желязната жена кляка, когато е влюбена! Само лесбийките умират прави!

— Значи Емилия Пенева е влюбена! Ново двајсет!

— Стийф адски се забавляваше с баща си!

— Кой баща?

— Драган Драганов, разбира се, колко бащи има Стийф?

— Но той много пие! От такъв пияница любовник не става!

— Драган — пияница? Вие не сте наред, от двајсет години капка не слага! А заварката стана наскоро. Бедни хора. И тяхната е една... Е, от моята история с Тобаков изглежда по-святна, но да си по-свестен от Тобаков и мен е лесно. Всъщност той ме ожени за себе си, привикваше един по един шефовете ми в санаториума, обещавахе им постове, за да ми повлияят, заплашваше ги... Не знаеше, мушморокът му с мушморок, че аз заради някой от неговия ранг поисках от Слави да ме настани на работа в санаториума! Сама си го търсех! Ох, без коняк този живот направо не е за пиене!

— Заради какво отказаха на доктор Пенев работа в чужбина?

— Криминален аборт. Сто пъти му повтарях да не прави услуги на високопоставени съпруги, ама кой да слуша? Луд го направи един като Тобаков, за цял живот му отрязва квитанциите. Между другото пристига и самото величие, без майтап, дръжте се като полковник, че с по-малък чин той въобще няма да разговаря! Пламенчо, бързо в банята, на баба детето! — скача от креслото тая жена, която е толкова баба, колкото аз — състезател по модерни танци на двойки.

— Запознайте се — другарят е от милицията! — смига ми Радка и повежда детето към банята.

— От милицията ли? Много добре, много добре, седнете! — властно маха с ръка Тобаков, пренебрегвайки малката подробност, че не съм ставал при появата му. Но навикът е втора природа — повече от трийсет години са му ставали, а той е разрешавал да се сядат. Сърцебиенето ще ми пръсне слепоочията, не толкова от срещата с Тобаков, колкото от малкия Пламенчо — въпреки че го мернах съвсем бегло, тренираното ми око веднага забеляза, че детето е копие на Камелия Милушева. Ако досега боравех с документи, подписи и засичане на времена, вече е смешно да се съмнявам, че Бистра е осиновила бебето. Генът му е изписан върху лицето по-ярко, отколкото

моето лице издава, че съм милиционер, както ме похвали Радка. Откритието, както всички открития от този род в моята професия, никак не ме радва, тъкмо обратното. Хич не ми се ще да извикам „еврика“, да ви призная!

Иначе Тобаков е представителен старец, облечен в безупречно ушит сив костюм, бяла риза, винена вратовръзка и винена кърпичка в малкото джобче. Сребристорбяла коса, сресана на път. Малки, умни очи. Широко лице с тясна, волева брадичка. Като го гледаш, в никакъв случай няма да предположиш, че именно такъв човек може да разсипе селското стопанство на няколко от бившите окръзи, да бъде в основата на създаването на пет-шест завода, които сега се чудят как да закрият, да дообърка и без това обърканата ни търговия със стоки от първа необходимост — мляко, месо и хляб.

Тобаков е един от тия „вечни заместник-министри“, които новото време безмилостно отрече. Знам много подробности за кариерата му, не по служебен път, а от уличната мътва, хората са по-безмилостни към свалени ръководители, отколкото към болен от СПИН. Учил-недоучил, чул-недочул, формирал се в епохата, когато кадрите се издигаха не според способностите, а според предаността към вождя, той някак леко и незабелязано се промъкна през ситото на промените, десет пъти сменява кожата си, но оцеля. В слалома между всички вратички, които постави пред него историята, Тобаков имаше един верен гид — съпругата си. Ганка Тобакова, волева, твърда жена с незначителна външност и по-прецизен от часовникар поглед, успя да преведе мъжа си по неравния терен, без той да бутне нито едно колче, без да пропусне вратичка. Но тя, въпреки огромната си прозорливост, не отчете само една подробност, която се оказа фатална за нея — хората като Тобаков не умеят, не могат да са признателни, дори напротив — в даден момент се обръщат срещу тези, които са ги подкрепяли или най-малкото им знаят спатиите. Тобаков буквално изрита жена си, пращайки я в старчески дом, а в дома, който тя беше построила и обзавела, настани Радка, в чието присъствие лъвицата от зоологическата би изглеждала като келяво коте, както споменахме преди малко, без да сме сигурни дали лъвицата ще ни се стори келяво коте, или изобщо няма да забележим появата ѝ.

Радка обаче не беше Ганка и за по-малко от година Тобаков разруши граденото от три десетилетия. Некомпетентността и

нечистоплътността на методите му лъснаха като огледало на слънце. Без бившата си съпруга той не беше в състояние да се ориентира в най-елементарни ситуации, извърши грешки, присъщи на новак в кариерата, допусна изказвания, които не му правеха чест. Разглезен от вечните грижи на Ганка, Тобаков беше добил самочувствието, че ще може да се оправи сам, докато сам той не беше в състояние себе си да командува, камо ли останалите. За жена като Радка, консуматор от най-чиста проба, перипетиите на Тобаков са последното нещо, което би я разтревожило. Тези жени са с тебе само когато си на върха, иначе с наслада гледат падението ти. Но както и да е, лично мен няма никакъв шанс да ме издигнат, тъй че са ми спестени и славата, и падането от високо, което страшно боли. А най-вече ми е спестено да объркам жена като Радка с жената, до която бих могъл да остарее като приличен човек.

— Желаете да ме поканите на тържествено събрание, отгатнах ли? — смее се Тобаков с неестествения смях на възрастните мъже, женени за жени на възрастта на синовете и дъщерите им.

— Не, другарю Тобаков, не отгатнахте. Тук съм във връзка с две убийства, в които пострадалите имат пряка връзка с вашето семейство.

Тобаков вади от вътрешния си джоб седефена калъфка за очила, отваря я бавно, вади очила със златна рамка, трие ги старателно с плюшено парцалче, после все така бавно ги слага на очите си. Доброто му настроение като че ли се изтрива заедно с прахта по очилата. Очите му са сиви, като костюма, и през увеличителните стъкла издават само едно чувство: страх, а ако не от друго, Тобаков от страх разбира, през нелекия си живот той често се е страхувал, да не кажа — непрекъснато.

— Убийства, казахте? Цели две? Да чуем!

— Първият от убитите — показвам му снимката на Стефан, — се казва Стефан Драганов, бил е любовник на бившата ви снаха, Бистра Тенева. Познавате ли го?

— Разбира се, че другарят Тобаков познава Стефан! — обажда се Радка, която е влязла от някаква врата, която досега не бях забелязал, в тоя яхър врати да искаш. — Моят треньор по тенис. Дори на два пъти го покани на чаша уиски.

Сините ѝ очи ме гледат по-строго от съдия, който произнеса смъртна присъда над педофил, заклал двајсетина малки момиченца.

Сварила е междувременно да се облече в тениска, бермуди и испански мокасини — тениската бяла, бермудите — на синьо-бели райета, мокасините — бели, със син кант — абе спортно гадже действително, ако се появиш с него по кръчмите, кредитът ти ще се качи най-малко с двайсет бона.

— Да, да, спомних си! Препоръчах на съпругата си спортните занимания, самият аз се занимавам с щанга в кръжока по ювенология и трябва да ви съобщя, че не съм от последните! — отново се появява неестественият смях. — Здрав дух в здраво тяло, ето един правилен девиз, млади момко, вие на „ти“ ли сте със спорта? Щом работите в милицията, ще ви се карам, ако не спортувате!

— Вторият е доктор Слави Пенев — продължавам, едва сдържайки гнева си, — лекарят, който е следил бременността на бившата ви снаха. Това е неговата снимка.

— Не! Другарят Тобаков не го познава! — отговаря отново Радка. — Никога не го е виждал!

— Да, да, никога не съм го виждал — потвърждава някак много бързо Тобаков. — Пламенчо заспа ли?

— Щом допря глава до възглавницата. Къде сте се разхождали, каталясал е!

— В парка, но аз притежавам система за закаляване — важно сваля очила Тобаков. — Изработил съм на внука си щял комплекс от упражнения.

— Вие излизате ли? — поглеждам многозначително вярната съпруга.

— На покупки — примирява се Радка. — Една домакиня в днешно време, нали се сещате...

— Сещам се, сещам се — кимам нетърпеливо. Безпокойството за предстоящите събития ме работи много яко и бушоните в главата ми прегряват един по един.

— В търговията се появиха сезонни трудности — обобщава човекът, който нанесе на реколтата повече щети от природно бедствие, а търговията докара дотам, че да зависи от сезоните. — Но с малко повече упоритост и находчивост на пазара всичко се намира! Добре, че Радка е толкова инициативна, не сме почувствували липса на каквото и да било!

— Старая се! — скромно отвърща наистина инициативната, само че в съвсем друга посока жена, допира буза като праскова до овехтялата като гащи на стрелочник буза на съпруга си, заканва ми се с пръст зад гърба му и напуска семейното гнездо. Тобаков отново е започнал да трие очилата си с вид на несправедливо изял боя палавник.

— Няма да се върне до довечера... — неочаквано въздиша Тобаков. — Откакто сме се оженили, една паста за зъби не е купила... Някой ден изобщо няма да се върне...

— Къде бяхте миналата събота вечер? — прекъсвам то, защото тоя е на път да изпраска сърцераздирателен монолог за неволите си от ранно детство. Само това ми липсваше, въпреки че нищо чудно Тобаков да си е намерил оправдание. И то да звучи убедително. Но взех да се ужасявам, че всички за всичко си имат убедително оправдание! Пияницата — защо пие. Подлецът — защо доносници. Развратницата — защо сменя леглата по-лесно от носни кърпички. Простакът — защо е простак. И така нататък. И каква взе да става тя? Ами че то убийците вече взеха да се изкарват по-големи жертви от своите собствени, щом има кой да ги чуе, защо да не се изкарват?! В края на краищата убийците също ходят на два крака и нито са от друга народност, нито са извънземни.

— Пардон?

— Попитах ви — къде бяхте миналата събота вечер. Да речем, от осем до полунощ?

— Щом е било събота, значи сме били на вилата с Пламенчо и Радка.

— Сигурен сте, че и Радка е била с вас?

— В събота и неделя тя пази приличие, копче не мога да й река...

— Каква кола имате?

— Пежо. Последен модел.

— Че моделът е последен, е повече от ясно, не ми е ясно само кой го кара това пежо? — сменям тона, достатъчно се правих на дръж ми шапката и плащах дан на миналите му постове.

— Радето...

— Щом е Радето, не виждам какво би й попретило да прескочи за малко от Владая до София. Още повече с пежо последен модел.

— Смешки! Извинете, но действително са смешки! Да подкара колата привечер? Че тя от четири часа следобед е съвсем неадекватна от коняка бе, другарю...

— Демирев. Много ли пие?

— Не много, а непрекъснато, другарю Демирев. А специално в събота така се беше нагласила, че не беше в състояние да отиде до тоалетната, камо ли да запали пежото. Получи алкохолно отравяне, затова се върнахме чак във вторник по обяд. Когато я срещнах, бях оскотял от самота. Първата ми жена цял живот се раздираше от амбиции да ме издига. Една яхния не стотви като хората, да седнем, че да си поприказваме... Когато бях млад, свирех на акордеон, пеех... Къде ми е акордеонът? Спука му меха с ей такъв пирон! Всяка нощ си лягах до ютия с повреден реотан. Тоя сгази, на оня се подмаже, трети приобщи, четвърти бастисай, у пети създай впечатление, шести ориентирай, седми зачертай, осми издигни, девети награди, десети сними... Някои издържат, аз не можах... А после дойде вашето поколение, безскрупулни, жадни за власт тигърчета, владеещи нови хватки, нови методи... Вие сте разкапани до мозъка на костите си, Демирев, и зле ще свършите, да ми помниш думата! Затова калявам Пламенчо отсега! Когато мустакът бащица възкръсне, да бъде готов! Който не е с нас, е против нас! Който парадира с образование — марш! Човекът е винтче! Дискотека ли?! Танци ли?! Частни заведения ли?! Преустройства ще ми правите! Цялото преустройство мустакът ще ви го натика знаете ли къде! Самоуправление! Гласност! Демокрация! В лагерите, гниди такива, да копате, докато ви се изясни! Мустакът знаеше докъде води демокрацията, той беше велик мъж, Демирев, помни ми думата, че ще се върне!

Тобаков гледа някъде в тавана, допрял молитвено длани. Бъдещият сталинист спи в съседната стая. Нямам какво повече да правя тук.

— Може и да се върне, но ние няма да бъдем същите!

— Ти не бъди толкова сигурен! — хрипти гласът му, пълен с възхита, злоба, жажда за мъст и пълно отчаяние.

Стефан е разбрал за подмяната на бебето, започнал е да изнудва доктора, затова последният го убива. На тоя свят няма прошка за баща, лишил от живот сина си. На Слави Пенев не му е оставало нищо друго, освен да даде парите не на Стефан, а на Камелия, да хване спринцовката и да си бие морфина...

Чудна версийка, с една лека слабост — невярна. Плюс това не обяснява нито ключа в бравата, нито останалото, да не си го припомним тъкмо сега, защото вали. Блудкав като супа с топчета в учрежденски стол дъжд пада над столицата и мокри не само главата, но и мислите ми.

Антоанета Минчева и Петър Пецев убиват Стефан, за да сложат ръка върху бизнеса със златото. За Пецев не е било трудно да направи от Бистра своя любовница. Антоанета отдалечава Бистра във въпросната вечер, а Пецев удавя Стефан, докато пред мен играе сценки. Разсеян и повърхностен, той като нищо би забравил ключа в бравата.

Тази версийка ми хрумна най-рано, но и в нея съществуват пукнатини, главната от които е липсата на мотив у доктора за самоубийство.

Бистра Тенева убива Стефан, за да се отърве от него. Имала е и мотив, и възможност да го свърши.

Но тя не би оставила ключ в бравата по простата причина, че е притежавала свой собствен. Да я смятам за по-хитра, отколкото е, значи аз да изпадна в положение на глупак, пък нещо не ми се ще. Ами докторът? Ще се самоубие ли човек като него само защото му е страшно мъчно за сина му? Не иде, не иде, лейтенант Демирев, опитай друго...

Радка Тобакова убива Стефан, за да заеме мястото му на доверен човек в мошеническата организация за претопяване на злато. Тоя „пост“ напоследък е носел огромни пари, а парите привличат обезличителката на лъвицата от зоопарка по-силно, отколкото светлината — пеперудите. Слави Пенев се самоубива, защото не е по силите му да издаде жената, която цял живот е обичал. Глупости!

Пламен Тобаков убива Стефан, защото е разбрал връзката им с Радка. Но в такъв случай докторът не би се самоубил...

Версии, версии... Дъждовното време е най-подходящо за тях — никнат като гъби в бедната ми глава.

Спирам за малко на булевард „Стамболийски“, влизам в бюрото на „Балкантурист“ за международни екскурзии, после завивам по „Братя Миладинови“.

Ако изглежда тъжна в нормално време, под дъжда уличката е направо безобразно тъжна. Но сега не е моментът да се натъжавам или да изпадам в меланхолия.

Петър Пецев се е заредил с три каси бира и не се вълнува особено нито от дъжда, нито от загубата на голямата си любов — Бистра Тенева. Такъв дръвник като него можеш да развълнуваш само като го изхвърлиш веднъж завинаги от София, но кой да го изхвърли? Милицията? Че после пак всичко да се пише на неин гръб! Ние сме жалостиво общество, де що видим търтей, се надпреварваме да го пазим като зеницата на очите си.

— „Загорка“, другарю Демирев?

— Друг път. Пецев, имам един въпрос: когато влезе през онази вечер в банята, ти видя някого над трупа на Стефан, нали? Помисли, помисли! Видя, но не искаше да повярваш? И досега не ти се вярва, но какво да се прави, такъв е животът. Слушам!

— Другарю Демирев... аз... ама не съм сигурен...

— Нищо, и аз не съм сигурен, пък те питам!

— Да, над Стийф беше... Ама май не ме видя!

— Не „май“, наистина не те е видял, иначе тая „Загорка“ щеше да се вкисне, като няма кой да я пие!

— Камелия, в барчето на хотел „Родина“ се е случило приблизително това, което ми разказахте, с една подробност — на масата ви не е дошъл Стефан Драганов, а ето тази личност — вадя снимка. — Същата личност ви е подучила какво да говорите пред милицията, ако евентуално ви задържат. Така ли е? Хайде, Камелия, няма страшно! Вече няма!

— Ще ми помогнете ли да видя сина си?

— Да, ще ви съдействувам да се срещнете с детето, което имате известни основания да смятате за ваш син. Но само толкова, повече нищо не мога да ви обещаю, тъй като случаят не е от моята компетентност.

— А от кого зависи да... си взема детето?

— От съда, но... Подписали сте декларация, че оставяте бебето за отглеждане...

— Не го увъртайте, Демирев, сама мога да си дам сметка докъде съм си объркала живота... Знам, че е почти невъзможно, но ще се боря, иначе няма смисъл... Колкото до оная вечер, при мен наистина дойде...

* * *

В управлението се отбивам за няколко минути. С Лъчо уточняваме последните детайли и си сверяваме часовниците. Много колеги тази нощ ще работят заедно с нас по случая „Стефан Драганов“ и случая „Слави Пенев“. Колко е нелепо все пак — от жив човек да станеш случай, а името ти да ограждат с кавички, преди да са оградили гроба ти с жив плет...

На Омуртаговата колона пише: „Човек и добре да живее, умира и друг се ражда...“

А който живее зле? Изключително зле?

И той умира.

Често пъти — без време. Макар че знаеш ли го от какво се е спасил? Я от някоя гадна болест, я от още по-голямо безчестие...

Вярно, че веднъж се живее, но сто пъти по-вярно е, че не се живее на всяка цена...

Колкото и писма да пратиш след смъртта си, няма да изкупиш грешката, че си живял евтино. Поне пред себе си. За останалите не гарантирам. Кой чете стари вестници и кой търси сметка от мъртъвци?

Наспан, сресан и парфюмиран, Диди Хирурга пие аперитива си в дневното барче на Японския хотел в приятното обкръжение на четири мацета, облечени униформено — черни миниполи, черни чорапогашници, черни якета от скъпа кожа.

Барчето е разположено кръгово точно в средата на фоайето и новопристигналият гостенин на хотела изведнъж си дава сметка, че България не пада по-долу от страните, законодателки на модата. Нещо, което мога само да приветствувам, ако не хранех основателки подозрения, че освен с мода подобни женички се занимаваха и с прескачане до стаите на разни мераклии с лекомислен нрав и фрашкан с долари портфейл.

Но за това — друг път. Сядам на барчето диаметрално срещу Диди и си поръчвам малък коняк с кафе. Диди напуска компанията и се присламчва до мен. Облечен е в ленен костюм с италианска кройка, черна риза, бяла вратовръзка с игла и бели обувки от магазина на „Саламандър“. Изобщо по него има минимум шестстотин долара, а колко са в джобовете му — тия, облечените в модно черно, могат да кажат твърде приблизително. Между другото в момента те ни наблюдават с искрено презрение, но това не ме смущава твърде, късно ми е да търся признание от начинаещи проститутки. Бе то поне да бяха проститутки като проститутки, ами те — една вечер проститутки, на следващата — дявол знае какво, а на още по-следващата — нищо чудно да свирят на пиано пред гостите въщи и родителите им да примират от гордост.

— Много кофти време, другарю Демирев, ставите взеха да ме въртят!

— Ти гледай да не те завърти нещо друго, че бая съм ти взел мерника!

— Кога успяха пак да ме наклепат пред вас, толкова ви уважавам!

— Ах, недей, че ще се разридая! От кого забременя Камелия?

— Извинете?

— Попитях — от кого забременя Камелия?

— Ками?

— Същата, същата. И престани да се правиш на паднал от небето, от четири години се влачи с тебе!

— Тя, понеже... да беше един път, че да ви кажа, другарю Демирев, ама... Мани, срамотия...

— Интересува ме 1986 година. Март месец.

— А!

— А не а — давай! Давай, че лошо ти се пише, да знаеш! После да не се оплакваш, че не съм те предупредил!

— Мерси, другарю Демирев, няма да го забравя! Значи в 1986 година Ками наду корема, но не ми светна навреме, иначе от раз й уреждах аборта. Не щеш ли, когато работата опря до ножа, взе да ми ги реди едни — ум да ти зайде. Рече, че искала да си роди детето, обаче аз я секирих: стегни се, душа, луда ли си да отглеждаш италиано-турко-американо-германо-французо-гръко-ливано-японо-сърбо-бимбинистанче?! Дай аз да ти направя някое, че да ти светне пред очите, тъй й раздух, мани майтапа!

— Сигурен ли си, че не ти е известно от кого забременя Камелия, Хирург?

— С Ками само дядо господ може да е сигурен, другарю Демирев, пък и за него не ми е в шише! Как ли не я убеждавах да не се мотляви с тая бременност!

— Представям си как си я убеждавал.

— Моля?

— Нищо, продължавай!

— На двайсет и трети март вечерта започнаха болките. Обадих се на доктора и той рече да го вземем с колата от...

— „Скобелев“?

— Ама вие и това ли знаете?

— Ученото си е учено. После?

— Оставих ги в болницата и си тръгнах.

— Повече не си се интересувал от бебето?

— Да не е мое?

— Камелия споменаваше ли за него?

— За неин късмет се родило мъртво. Ако го беше видяла, нищо чудно да си го прибереше, жените са чалнати на тая тема. Оттогава Камелия обаче се промени. Много злобна стана, другарю Демирев, ни се води, ни се кара. Нали ви казах, започна самостоятелни акции, върти ги едни, не знам докъде ще стигне.

— Пак ще опре до тебе, не се бой! Няма отърване от твоята хватка, Хирург! Къде я забра за първи път, на гарата ли?

— Ами, на гарата! Тука беше, в панорамата! Навъртяла сто и петдесет лева сметка и решила да избяга, едва я отървах от органите!

— Сетне я прибра?

— Няма да я оставя на улицата, хора сме. Тя е от Котел.

— И твоята човещина се превърна в река от долари?

— Недейте така, другарю Демирев, че е срамота! Вярно, запознавах я с тоя-оня, но можеш ли накара една жена насила да спи за пари?

— Тия ги разправяй на някой синоптик, на мене не ми минават. Благодарни се, че сега нямам време, но пак ще се срещнем, бъди спокоен.

— Ще ми бъде приятно.

— На мен — особено! Тоя път ти черпиш!

Излизам от Японския със стиснати зъби и стиснати юмруци.

Дъждът е спрял. Въздухът е весел, лек. Диди Хирурга си поръчва следващия аперитив. Радка Тобакова си пие коняка в компанията на нов кандидат за слава. Бистра е под сигурното крило на родителите. Боряна си играе с детето. Вера Делчева репетира в „Зора“. Камелия ближе рани. Всичко си е на място. Къде другаде да бъде?

Паля шкодата...

„Старата механа“ е прилична частна кръчма, разположена в полите на Витоша, близо до околоръстното шосе. Тук явно не пускат кого да е. Портiererът на вратата, с мутра, която би стреснала световния шампион то самбо, ме оглежда по-придирчиво от дежурен по полк в секретно поделение.

— Ще вечеряте ли?

— Колебая се.

— Е, хайде, като свършите да се колебаете, елате пак!

— Абе я се разкарай, че ми е само до тебе! — отмествам го с пръст и прониквам в светаята светих на любителите на старо вино и млади момичета. Залата отвътре е облицована в дърво, при това доста мераклийски, със свещници от ковано желязо и едновременна камина с каруцарско колело до нея. Сядам в едно сепаре близо до оркестъра и си поръчвам голяма сливова с шопска салата. И ракията, и салата са от най-високо качество, жалко, че не бива да пия. Поне тази вечер. Конякът в Японския ми е достатъчен, знам си мярката. Григор Зафиров още не се е качил на подиума, разглеждам го в профил, докато си бърби с останалите музиканти. Тънка снага, по която униформата — бял блейзър и черен панталон — стои като отлята. Тясно лице с издължен нос и потръпващи ноздри — сигурен белег за артистичност или неимоверна жестокост, в нашия случай — по-скоро второто. Рядка руса коса, пусната свободно над врата, високо чело, загрозено от зле подстригания перчем, безцветни очи, които гледат през хората и предметите.

Зафиров е напласен от разговорите с Копринков, достатъчно е само да ме зърне, за да разбере откъде ида и какво искам. Кимам му едва забележимо. След малко казва нещо небрежно на колегите си и се понася към мен с танцуваща походка. Като какъв ли ме е представил? Обменител на долари или хазяин на апартамента, който държи под наем?

— Демирев, приятно ми е.

— Зафиров. Дадохте дума, че повече няма да ме тормозите! Излежал съм си моето! В тая държава съществуват закони!

— Сериозно!? И кога се сецате за тях, когато ги погазвате ли? Или по-късно? Колкото до дадената, дума, аз лично никаква дума не си спомням да съм ви давал!

— Ама кво съм седнал да се чудя и аз — дума на ченге дума ли е?

— Я тръгвай с мене, Зафиров, с келеш като твоя милост явно не може да се общува човешки!

— Но, другарю Демирев...

— Не съм ти другар! И въобще не ме интересува колко си пил! Ако още веднъж чуя да обиждаш милицията с разни думички, ще те побъркам!

— Аз — от простотия...

— Не, не е от простотия! Не ми се умилквай, ясен си ми! Ще ме осведомиш ето за какво: кога се срещнахте за последен път със Стефан? Внимавай да не ме преметнеш, по принцип избягвам да задавам въпроси, чийто отговор не знам!

— Преди един месец. Беше дошъл тук с една мадама, ум да ти зайде! Голям позор?

— Тази ли?

— Ами да. Пожар?

— Защо те търсеха?

— Ей така. Бяха дошли да си пийнат!

— Зафиров! Разноглед ще станеш!

— Тая, готината, искаше да му купи кръчмата все за него! Кал до гуша!

— А ти?

— Кво аз — изхилих им се! Пълен потрес!

— Ти тая мадама друг път не си ли я виждал?

— Абе бегай от тука! О, прощавайте!

— Припомни си времето преди обира на вилата! Може би тогава?

— Абсолютно не! Стийф ме накара да направим тараша, аз бях поркан. И стана една...

— Поддържаш ли връзка с Радка?

— Това вече го изтропах пред органите!

— Повторението е майка на знанието, не си ли чувал?

— Абсолютно не! Тая хептен тежко взе да го дава! Селянка!

— Ти си от Долни Дъбник, доколкото си спомням? Или от Горни?

— Абсолютно от Долни! Кво сега?!

— С Камелия Милушева живеете под наем в съседни апартаменти в Младост I A?

— Точно.

— Започна ли да ѝ намираш клиенти? Тук идват доста чужденци?

— Такива не ги дробя! Един път се опарих, доста години ще ми държи топло. Пас! Пълен пас!

— Излъга ме ти, Зафиров, сърди се на себе си!

— За Ками ей тоничко пък не съм!

— Не за Ками, за мадамата, с която си видял Стийф. През вечер е била тук с... Каза ли му на самия Стийф?

— Как да ми се откъсне от езика бе, Демирев?! Може и да съм лежал в панделата, ама тиня не плюскам, абсолютно! Ще ме пуснете ли, че почивката ни свърши?

— Върви!

Музикантите се качват на подиума. Подхващат моден шлагер. Приятен състав. Зафиров е виртуоз на барабаните, доколкото аз разбирам от барабани, а аз нищо не разбирам. Косата му се роши ефектно, движи палките толкова бързо, че едва се забелязват. От време на време ме поглежда с безизразния си поглед. Плащам. И цените тук са мераклийски, няма що.

Съвсем се е стъмнило. Отново ръми, излязъл е лек ветрец. До паркинга се отива по тясна пътечка, покрита с плочки. Вдигам яка, като че ли ще ми помогне срещу дъжда.

Знам всичко около двете убийства, но на такова знание здраве му кажи!

„Разбрахте ли най-сетне, ченгета такива, кой уби Стефан Драганов и Слави Пенев? Ако още не сте, в което не се и съмнявам, моля, поднасям ви се на тепсия — аз ги убих, аз — Камелия Милушева, родом от град Котел, два̀сет и три годишна, ръст среден, черти — правилни, особени белези — пада си по трупове във вани! Хубавичко ви разиграх, признайте си! Как си, Демирев?

Чуйте откъде започна всичко. Стефан си отиде млад и зелен, защото беше започнал да си пъха носа, където не му е работа. Беше си въобразил, че Пламенчо не е роден от Бистра, което е пълна дивотия, чак ми е смешно! Стигна дотам, че го изкара мой син. Ако Демирев ми е син, признавам и Пламенчо! Не ти ли се харесва, Демирев? Е, тоя свят не е осеян с рози. Пламенчо е дете на Бистра и Еньо, дано най-накрая ви уврат главите, щом ви го казвам от оня свят! Макар че умственият ви багаж и по-специално тоя на Демирев не е за завиждане. Откъде го знам ли? Лично доктор Пенев ми се закле с ръка на сърцето. Въпреки че и ръката, и сърцето му не бяха от най-чистите, нямам причини да не му вярвам. Моето бебе за нещастие наистина е умряло при раждането. Защо пък за нещастие? По-добре ли щеше да бъде за него да митка по тоя прокажен град и да му отрязват квитанциите на всяка крачка, докато го превърнат във впрегатен кон, годен единствено да благодари за скапания овес? Както и да е, станалото — станало. Парите, които докторът ми нарина, са друга история. Бях го закъсала свински, пък знаех това-онова за криминалните аборти, които доктор Пенев правеше на разни мацки, движещи се по хотелите. Плащаха му в долари, докато аз се показах патриот — поисках му левове. Откъде и как ги е събирал, си е негов проблем.

Мислех да наръгам Стефан с хирургическия нож, който откраднах от болницата. В действителност се оказа много по-елементарно — беше заспал като къпан във

ваната, даже похъркваше. Натопих му чутурата и почаках десетина минути, не повече. Опита се да скочи, но беше късно. Съвсем, ама съвсем късно.

Ножа ще намерите под леглото ми в болницата. Върнете го в хирургичното или си го запазете за спомен. Ако ме питате лично мен, дайте го на Демирев да си направи харакири, много ще му отива. Какво ще кажеш, Демирев?

Слави Пенев убих по-лесно. Всъщност той си се инжектира, аз само подмених ампулите бусколизин с ампули морфин, които откраднах от аптеката в стаята на дежурния лекар. Зор видях само докато го домъкна до ваната. Уж нищо човек, пък изведнъж ми натежа.

Редно е да попитате защо го убих. Вижте, ами той не уби ли бебето ми? Каза ми, че е мъртвородено, но аз си имах едно наум, нали до последния момент мърдаше в корема ми? Помислете също така колко други бебета беше лишил от живот с тия аборти, чет нямат!

Което си е право, колебаех се за Слави, той беше далеч по-стойностен човек. Отидох у тях в понеделник вечер, бяхме се уговорили да взема парите. Със себе си носех ампулите. Ще ви се стори странно, че съм стигнала от болницата до «Скобелев» по пижама? Я се огледайте и пребройте болните, които се разхождат по улиците, даже сядат в кръчмите, без някой да им прави забележка! До последния момент не бях сигурна, че ще прескоча до аптеката в кухнята на Слави под претекст, че отивам до тоалетната, и ще сменя ампулите. Но след като поговорихме малко, усетих, че докторът щеше да продължава с абортите и останалите гадости. Пет хиляди лева не стигаха, за да откупи живота си. Реших се.

Между другото за смъртта на Стефан той изобщо не се усъмни, беше убеден, че е нещастен случай. Секунди преди да се унесе, му прошепвах истината. Не му останаха сили да реагира.

Сега за Франко Росини. Тоя италиански мошеник на дребно ми беше писнал с желанието си да ме купи за един

чорапогащник. Патриот съм, нали ви казах? От пионерче съм такава. «Дружно пионерите», сетихте ли се? «Няма да намерите като пионерите дружни по света!»

И като труповете ми няма да намерите толкова дружни по света! Американските трупове пред моите могат само ряпа да ядат, права ли съм?

Друг път са ги сменили едно към десет, какъвто е на черно курсът на долара, тъкмо обратното! Двата ми трупа струват колкото двацет американски, това е последната ми оферта! Какво да добавя? Знам, че ви се иска да доуточнявате, да сверявате, да проверявате, ех, ченгета, ченгета, за една заплата ще се съсипете да търсите правдата, а правда няма, не го ли проумяхте?

Слушайте още малко.

За разлика от моите хора аз ще се самоубия в леглото. Отгоре на всичко — с испанска кама, подари ми я Росини. Сама ще се заколя, не ви ли стига?! Някой все пак трябва да ме накаже за двете убийства и тъй като Демирев не успя, този някой ще се наложи да съм аз. Дано не протекат много, че ми прилошава от кръв.

Ще ви призная защо се самоубивам — болна съм от СПИН. Не ми се ще да свърша като изрод.

Писмото ми ще получите по пощата. Останалите две писма също написах аз. От малка се забавлявам да подправлям почерци.

Моите трупове не са като другите.

Моите трупове са възпитани.

Възпитаните трупове пращат писма.

П. П. Сипа ли вода на канарчето, Демирев? Казва се Коко, но от днес можеш да му викаш Младен, разрешавам! Сърдечни целувки от оня свят!

Камелия“

Блокът е в края на Младост I А. Светлините на комплекса не стигат дотук. За сметка на това е пълнолуние. Входната врата се отваря. Неясен силует пресича стаята. Затаявам дъх. Силуетът спира, сякаш ме е усетил. Не. Приближава се към леглото. За миг застава неподвижно над спящата.

Замахва.

Искра Стоименова, наша колежка, специалистка по карате, хваща ръката на нападателя.

Камата тупва глухо върху мокета.

Светвам лампата.

Пред мен се изрязва разкривеното лице на Емилия Пенева.

— Сипах вода на Коко — казвам, след като очите ми свикват със светлината. — Но мисля, че е рано да го прекръстим. Вие как мислите?

Боя се, че последното нещо, което е в състояние да прави Пенева, е да мисли. Поне в този момент.

* * *

Драган Драганов арестувахме два часа по-рано, в момента, когато пускаше писмото на Камелия Милушева до нас.

След убийството на Камелия двамата с Емилия Пенева са щели да излетят за Виена рано сутринта с групата екскурзианти по линия на „Балкантурист“. Обискът в апартаментите им се оказа безрезултатен, не намерихме друга валута, освен разрешената.

Над половин милион долара, по първоначални изчисления, са ги чакали в Милано, при тяхната дългогодишна партньорка в препродаването на злато, сребро и други ценности, Мила Малинкова, бившата съпруга на Драганов.

Следващите два дена минават предимно в писмена работа. На третия викаме Драган Драганов от ареста.

— Ще ви помоля да не се правите повече на пиян, Драганов, номерът е изчерпан!

Лъчо маха с длан, опитвайки се доста неуспешно да разрежи плътната завеса от тютюнев дим в кабинета. Драганов кима с конската си глава. Очите му са затворени, сякаш клепачите им са залепени.

— Всеки номер рано или късно... Откъде ще заповядате да започна?

— Вие ли убихте Стефан Драганов?

— Аз — отвърща сговорчиво бившият счетоводител. — Аз го убих, по-точно — удавих го във ваната. Запишете, че правя пълни самопризнания!

— Не се безпокойте, съдебните органи ще го вземат предвид. Опишете как се случи това, без да бързате, разполагаме с достатъчно време.

— Нима? — усмихва се със затворени очи Драганов. — Как се случи... Колко е тежко да обясняваш защо си станал убиец... Колко е срамно... Позволете ми да започна от началото... От самото начало... Бях млад, само на трийсет и три години, когато срещнах Мила. Течеше 1961 година, помните ли 1961 година? Едва ли, по него време сте ходили под масата... През 1961 да си чиновник в банката значеше нещо, немного, но все пак. Мила тъкмо започваше да си пробива път в естрадата. Но тогавашната естрада по нищо не приличаше на сегашната — днес всяка разсъблечена пикла с едно явяване по телевизията се превръща в звезда, докато Мила трябваше да работи като къртица, при все че я смятаха за — нали усещате какво — такива бяха нравите. Сега естрадните певци са на почит и уважение, дават си мнението в интервюта под път и над път, но през 1961 ги брояха за второ качество хора. Аз ѝ създадох сигурност, имах фасада, трудех се по-упорито от вол, разполагах със самостоятелен апартамент от баща ми, и той Стефан Драганов, и той банков чиновник. Заплатата ми не беше бог знае колко висока, но в 1961 година на парите се гледаше все още като на слуга, докато днес те са господар на всичко и всички.

Моралът също беше друг. В онова време не беше прилично сама жена да ти дойде на гости, камо ли да преспи у вас. Особено ако тази жена се казва Мила Малинкова и името ѝ виси по афишите. Започваха

веднага клюките за голи хора и безпросветни гуляи, манталитетът на довчерашия селянин е велика пошлост! Така или иначе, скоро почувствах, че ако съм истински джентълмен, неминуемо съм длъжен да ѝ направя предложение, което и сторих със свито сърце, защото хранех сериозни съмнения за бъдещето на брака ни. Най-вече защото не знаех родословното ѝ дърво, а държах на тези неща. Резултатът от безразборното омешване на съсловията е пред очите ви — по разводи сме на едно от първите места в света. Моралът е стигнал до най-ниската си точка. Младите момичета не се интересуват поне от името на тоя, с когото лягат. Нали ги гледам по „Патриарха“ — мъкнат се като дробове, просят стотинки, псуват, за една видеокасета са способни собствената си майка да продадат. В 1961 такова нещо не беше възможно. Ясно е, че не се ожених с ентузиазъм, и се оказа, че съм бил прав. Мила беше родена в забравено от бога селце около Пазарджик, където хората се познават дотам, че два дена напред им е известно какво ще вечеря съседът. В София тя не можеше да стои на едно място, непрекъснато канеше гости или връщаше визитата, събираше у дома ми навлеци от кол и въже — то артисти ли не бяха, то поети ли не бяха, то композитори ли не бяха. За секунда не оставах сам, че да отдъхна от бесния ритъм в банката. Стигнах дотам, че някакъв, космат субект, който минаваше за художник авангардист, веднъж ме изгони от тоалетната с думите: „Гостите със запек не са желателни, мило копеле!“ Не знам дали брачният ми живот щеше да стане по-поносим, ако Мила беше забременяла, но тя не забременяваше и не забременяваше. Кога да забременее от тия гости? Кошмарът вкъщи продължаваше с всичка сила. Почти не се виждахме насаме, освен сутрините, преди да тръгна на работа, но в тоя час буден бях само аз. Неусетно за самия мен взе да ме гложди мисълта за развод. През 1961 година в България разводите не бяха шега работа. Тогава да се разведеш представляваше почти престъпление! Споделих решението си с Емилия, с нея се познаваме от деца, тя и Славчо Пенев са от семейство на потомствени лекари, с традиции, друг калъп хора. Не ми беше никак леко да ѝ се доверя. Тя обаче ме разбра, успокои... Не след дълго започнах да прекарвам вечерите си у тях, а една година и нещо по-късно дойде логичното — превърнахме се в любовници. Мечтаехме да се оженим, след като се разведе. Не щеш ли, Мила забременя през 1964 година, и то знаете ли от кого? От Славчо, моля

ви се! Сбирките у нас са били само за прикритие на връзката им, представяте ли си?! Научих го пак от Емилия, заварила ги в апартамента на братовчед си... Няма никакво съмнение, че Стефко е негов син, от 1963 година ние с Мила не спяхме в едно легло, всякаква случайност е изключена. Е, какво да се прави, в края на краищата човекът не е банкова сметка и действията му са непредвидими. Решихме да поговорим заедно със Славчо и да оправим работата между нас си, в оня момент нещата бяха поправими, но се яви Розато и плановете ни отидоха по дяволите. Как да ви кажа — Мила също я разбирам. Не че я оправдавам, но го разбирам, горкото селянче! В 1964 година италианец в София звучеше горе-долу като футболист на камерен концерт. Завъртяха Мила и Джовани такава любов, че как не се стопиха скулптурите на Лъвов мост, и до ден-днешен ми е чудно. Стефко не беше навършил три месеца, когато оная хукна подир Розато. Бог да я съди, аз ѝ прощавам! Лошото е, че пред общественото мнение, което беше над всичко в ония години, аз бях истинският баща на Стефан. Милаzakлеймиха с най-страшни думи, а от мене се възхищаваха. Ако в тоя момент се бях оженил за Емилия, всичко живо щеше да се изправи на нокти срещу ми, уволнението от банката не ми мърдаше, а нали трябваше да го храня и обличам това дете, щом Славчо не си мърдаше пръста за него? Добре, че Емилия ми помагаше, грижеше се за него, все едно че беше наше! Приспим го, хвана ръката ѝ, стоим си в тъмното, а душите ни плачат, та се късат.

Мила се върна за първи път в България през пролетта на 1982 година. Обади ми се от хотел „София“. Необходими ми бяха двайсетина минути, за да повярвам, че това е тя, бившето селянче от Пазарджишко. Защото пред мен стоеше стопроцентова дама, облечена стилно, гримирана още по-стилно, за маниерите и изобщо да не говорим — класа от висша проба, разбирам от тия неща. Само по начина, по който палеше цигарата и отпиваше от „Джони Уокъра“, усетих, че имам работа с богата жена, тренингът от банката никога не ме е подвеждал. Мила не започна с „ах“ и „ох“, а мина директно на въпроса. Започна с това, че си дава сметка до каква степен е разбила живота ми, след като аз бях толкова добър към нея, и желае да ми се отплати. Съобщи, че се е развела с Розато и е успяла да купи собствена фирма за превоз на стоки. Предложи ми да организирам кражби на злато от музеи и частни колекции в България — момент, тя не ги

нарече кражби, а постъпления — и да ѝ ги пращам след претопяване по нейните шофьори. На Запад тя се наемаше с продажбата на златото, влагайки моя процент в банката. В първия момент понечих да откажа, чувствувах се неспособен тепърва да променям живота си, но ѝ обещах да размисля.

Действително прекарах остатъка от деня и цялата нощ в размисъл.

Какво имах зад себе си? Едно своенравно, непризнателно момче, което дори не беше мое. Години вегетиране зад гишетата, блъскане за единия хляб, огорчения отвсякъде и любовта към Емилия, която тъй и не видя бял свят.

На другата сутрин отидох при Мила и дадох съгласието си. Една седмица уточнявахме подробностите по пратките. През цялото време веднъж не попита за Стефко.

В общи линии — това е моята история.

Оттук нататък трябва да ви изясня защо убих Стефко. В бизнеса го включих през 1985 година, по-добре, рекох си, аз да му давам задачите, отколкото престъпниците, с които и бездруго се беше свързал. Стефко се оказа оправно момче, за кратък срок успя да организира кражбите, но и крайно нечистоплътно в същото време. Лъжеше ме за щяло и нещяло, присвояваше част от краденото, самичък препродаваше, пък и неговите бандити го завличаха. Предупреждавах го на няколко пъти, че ще свърши в затвора, но с него трудно се излизаше на глава. Тогава реших с един куршум да убия два заека — едновременно да включа дъртия мошеник Илиев в мрежата и да скрия за известен период Стефко в затвора, защото, както беше тръгнал, можеше яко да се накисне.

Тънкостта се състоеше само в едно — Илиев не биваше да подозира истинската ми дейност. Затова пратих Стефко да му свие сърмите, след което отидох при него като опечален баща и го посъветвах да не възбужда дело, даже му измислих легендата за изнасилената дъщеря. Милко Илиев се беше омотал като пате в кълчища в собствения си бизнес със златото и прие с радост предложението ми, защото преди това беше приел предложението на Стефко за обща работа. Нямаше къде да мърда, затворът беше зейнал насреща му, тия самодейци са цяла напаст!

И тъй, след като Стефко получи условна присъда, развъртяхме комбинацията на широка нога.

Стефко организираше кражбите на злато.

Илиев го изкупуваше от Стефко, давайки му пари да се разплати с бандитчетата. После го претопяваше.

Слитъците купувах последен аз и ги изпращах по шофьорите на Мила в Италия.

Всеки получаваше пая си. Доста тлъст, между другото, лично водех сметките и се стараех никого да не ощета. Паралелно започнах да изкупувам крадено сребро от предприятията, тайно от Стефко. И среброто пращах на Запад.

Продължавах да водя аскетичен живот, само от време на време с Емилия си разрешавахме да вечеряме в „Старата механа“, нищо повече. На връщане си повтаряхме по хиляда пъти как ще отидем на екскурзия във Виена, че поне десетина дена да живеем като мъж и жена. Не подозираше, милата, че в банката имам около милион без нещо... Не ни било писано да стигнем до Виена... Стефко усети комбинацията с Мила и реши да обсеби целия бизнес. Пристигна Франко Росини, последният куриер. Подуших, че Стефко ме следи. С Росини бяхме седнали на съседни маси в сладкарницата на „Шератон“, опознавателният знак беше да си поръчаме едновременно мелба с две кафета. Часът и мястото на срещите уточнявахме с Мила за дълъг период, тя често сновеше между Милано и София. Стефко седна на масата ми и започна да се хили. Трае си и се хили. Италианецът се задържа повече от час. Тръгна си разстроен от сладкарницата. Дето се вика, и на него развалянето на далаверата му бъркаше в джоба. Аз, разбира се, дадох друга поръчка — „Тексаски изгрев“ ли, залез ли беше — не си спомням, ще ви заблудя. Уговорките с шофьорите правех обикновено в тоалетните — уговарях времето и мястото за предаването на стоката. Та отиде си Росини, а Стефко ми вика: „Тоя път не стана, тате! Следващия път също няма да те огрее, ами я да си вървим вкъщи, че да ми светнеш къде зимуват раците!“

Прибрахме се, но нищо не му казах. И той ми замахна, представяте ли си? Посегна на човека, който го беше отгледал от къс месо, вярно, не знаеше, че не съм му истински баща, но на какво прилича това? Като не научи от мене как стоят нещата, реши да се свърже с италианеца. Само че този път аз го проследих. За мой късмет.

Росини се забавляваше с едно шантажче, чието бебе Бистрето беше осиновила, от Емилия го научих случайно, нали Стефко и Бистрето ходеха. Издебнах момента, когато италианецът се отдалечи, и се присламчих до шантажчето. Казах ѝ да направи така, че да арестуват италианеца, в замяна на което ще ѝ покажа нейното дете. Няма жена, която да устои на това. Успях. Арестуваха Росини за побой, а аз се прибрах у дома. Стефко беше много пиян, пак ми посегна, беше разбрал какъв номер му изиграх с Франко Росини, не искам да си представя докъде щяхме да стигнем, ако не беше дошла Бистрето. Както правех от дълго време, за да заблудя Стефко, пак разсипах ракия по пода и сложих до себе си вода в ракиеното шише, уж бавно и славно се алкохолизирах. Между другото, преди да говорите с мен, другарю Демирев, половин час се жабурках с ракия, яко ви изиграх, признайте си!

— Признавам! По-нататък?

— По-нататък всичко стана набързо. След като Бистрето си тръгна, аз наистина се приготвих да си лягам. Не знаех какво да правя със Стефко, чаках го да изтрезнее на сутринта, за да обсъдим мъжки положението. За нещастие ми се приходи по малка нужда, влязох в банята и го видях, че спи във ваната. О, не, не мислете, че веднага се реших да го убия, напротив! Понатиснах му мъничко главата във водата, колкото да го уплаша. Той продължаваше да спи. И тогава, изведнъж нещо ми стана, хванах го с две ръце и... Пририта малко и се успокои, бог да го прости! Позвъних на Емилия, тя си беше вкъщи, на часа притича. Написа писмото, да успокои Бистрето, много е жаловна, и ми каза да се обадя в „Бърза помощ“. Ключът в бравата оставих аз, виках си — за всеки случай, може да не дойде Демирев, а някой левак!

— Емилия Пенева разбра ли, че сте убили Стефан? — пита Лъчо.

— Какво говорите, не! За първи път през целия ни съвместен живот съм я излъгал! По-добре, че не узна, каквато е чувствителна... Пък ампулите на Славчо смених с моите — на шейсет и кусур човек не подозира откъде ще му дойде, пазех ги за случай, че хвана рак, да не се залежа, че няма кой да ме гледа... Тъй ми се сложи съдбата, че...

— Защо убихте доктор Пенев? — прекъсвам го.

— Ха! — най-сетне отваря очи Драганов. — Ще мине между капките, така ли си въобразявате? Ядец! Толкова зло ми е причинил, че даже леко се отърва! Той...

— А по-конкретно? — не го оставям да се отплесне тъкмо сега.

— Няма по-конкретно! Ще ме оставите ли да се наспя най-подир?

— Още малко — обажда се Лъчо. — Второто писмо също написа Емилия, така ли?

— Да, тя е голям, спец по почерци! Смили се над артистката... Много е нежна!

— Пак ѝ се обадохте по телефона?

— Да, казах ѝ, че Славчо си е объркал инжекциите?

— Тоест тя и за неговата смърт нищо не подозираше?

— Естествено!

— Тогава кому беше нужна смъртта на Камелия, Драганов?

— Коя е пък сега тая Камелия?

— Момичето, с което сте се уговорили за Росини. И чието предсмъртно писмо ви хванахме да пускате в пощенската кутия.

— Шантажа? Че тя кога успя да умре?

— Не успя. По-точно, Емилия Пенева не успя да я убие. Я се наспете хубаво, Драганов! Доста нещо съчинихте! Надявам се утре да не ни разправяте врели-некипели! Влез!

Милиционерът вкарва в кабинета Емилия Пенева. Драганов ниско ѝ се покланя, след което целува ръката ѝ с нежност, каквато съм виждал само по филмите.

След като изслушва магнетофонния запис с показанията на Драган Драганов, Емилия Пенева остава няколко минути вкаменена като командирован за първи път в Париж чиновник пред порно театър. После заплаква, както плачат много силните жени някак насила, някак сама за себе си. Стиска челюст, гледа в точка, която единствено тя си знае къде е, ъгловатата ѝ фигура е напрегната за борба, но противникът така и не се явява на хоризонта. Сълзите излизат мъчително, търкулват се мигновено надолу от премрежените очи, сякаш се плъзгат по восък. Лицето ѝ изглежда по-строго от лицето на началник-щаб на пехотен полк по време на учения при посрещане на инспекция от висшето командване. Може би само къносаната коса и обещите издават, че жената също като посестримите си се е гримирала, също се е въртяла пред огледалото преди среща, също е чакала с трепет телефонния звън от любимия, също е мечтала за бяла рокля с воал. И също като останалите жени си е представяла как ще поднесе гърда на невръстна рожба, как ще чака пийналия след получаването на заплата съпруг, ще му събуе обувките и ще го сложи да спи и чак след това ще си позволи да въздъхне от протест срещу горчивата си женска ория, но тайничко от самата себе си, под сурдинка...

Колко нечовешки, колко зверски нещастни биват понякога жените, когато не им върви, не им върви и това си е! Да можеха да видят отнякъде щастливците, които в момента се гонят из парка, тая плачеща жена, тоя опушен кабинет и мен. Да, да, и мен, който не иска да е толкова тъжно и толкова нелепо, не иска да е самотен като разсеяна гугутка, първи и последен трофей в раницата на разноголед ловец дюстабанлия с двоен порок на сърцето... Не иска да е есен и да вали...

Но навън е есен и вали, а Емилия Пенева плаче в кабинета. Колкото до щастливците — не вярвам да се гонят в парка тъкмо в тоя глупав дъжд, пък ако се гонят независимо от лошото време, следва да се запитам действително ли са щастливи, или са просто евтини стойкаджии, решили да се оженят по сметка за по-подходящи партньори, а гонитбата е за очи, колкото да си омръзнат тотално.

Яркото червило се е размазало в краищата на грубата ѝ уста. Облечена е в сива пола и блузка със същия цвят, купена от магазин за преоценени стоки. Токовете ѝ са изкривени, което говори, първо, че обувките са стари, и второ, че килограмите са повече, отколкото са в

състояние да понесат обувки с ток, при това — българско производство.

Плаче Емилия Пенева... Нейното не е плач като плач, нейното е вопъл от ада, покаянието на престъпниците, чрез което молят да ги признаят за хора. Вярно, страшни, вярно, отвратителни, вярно, изгубили човешки облик, но все пак — ХОРА, последният им ориентир в Нищото... Понякога се опасявам, че лишавайки ги от тоя ориентир, човешкият род ще изгуби окончателно своето милосърдие. Разума си вероятно ще запази с помощта на компютрите, но без милосърдие този разум рано или късно ще се трансформира в образцова кланица с дисциплинирани жертви и палачи с ордени по гърдите...

— Край! — стряска ме Пенева. — Драган е благороден човек, но поема върху себе си товар, който не е негов!

Погледът ѝ се е избистрил, сякаш сълзите са го излъскали като тел — паркет, противникът вече се е появил, надявам се, че е достоен, тъй като това сме ние с Лъчо.

— Позволете да направя декларация!

— Моля! — поглеждам към шефа.

— Драган Драганов няма никакво отношение към смъртта на Стефан и Слави! Абсолютно невинен е!

— В смисъл? — прекъсва патоса ѝ Лъчо.

— В смисъл, че тези двамата ги убих аз! Съжалявам, че пропуснах и Камелия, но кой ли не греши?

— Трябва да обясните защо и как го направихте — вежливо пояснявам.

— Задължително ли е? Щом признавам...

— Драганов също призна.

— Но той — за да ме защити!

— Къде е гаранцията, че вие не защитавате него?

— Даааа. У вас има нещичко, скъпи Демирев, напразно ви направих на пестил в последното писмо. Писах го набързо и резултатът е налице — изпуснала съм си нервите. Знаете ли, когато ви подадох плика с парите, усетих по погледа ви, че се съмнявате в мен, права ли съм?

— Как да ви кажа, по принцип не бързам да се съмнявам в никого. Чак когато ви видях под ръка на гробищата, ми хрумна, че вие

с Драганов може би имате нещо общо с кражбите на злато. И тогава се заинтересувах от екскурзиите по линия на „Балкантурист“.

— Нещо общо! Не нещо общо, златото е от край до край мое дело! Мила Малинкова първо се свърза с мене. Навих я да не включваме Драган в бизнеса, достатъчно се беше напатил. Иначе нещата протеккоха горе-долу така, както ви ги обясни преди малко Драган, с една съществена разлика: на командния пулт се намирах аз! Той само помагаше от време на време!

— Вероятно знаете дали Стефан все пак се е срещнал с майка си? — пита Лъчо.

— Да. В панорамата на Парк хотела. Съвършено случайно, колкото да стане белята! От сантименталност и глупост Мила го посвети в детайлите, което всъщност го подлуди. Стефан реши да заграби целия бизнес в свои ръце. Нямах избор, трябваше да проваля последния куриер, иначе моята империя, създавана с години, рухваше! Затова се свързах с Камелия и ѝ разказах за детето. Още ли не вярвате?

— За Камелия ви вярвам — казвам, — тя ви идентифицира по вашата снимка. Слави Пенев беше потърсил съдействието ви на двайсет и трети март 1986 година, нали?

— Че къде ще ходи? Без мен изгасваше!

— Предполагам, че вие сте инструктирвали Камелия какво да направи с Росини?

— Много акъл не се иска! Рекох ѝ да тегли шут в слабините на италианеца, за да го предизвика, и когато оня я пребие като животно, да излезе на етаж и да се разкрещи. Просто, но ефективно! Какво ще кажете?

— Добре изпипано — съгласява се Лъчо. — Само че защо ви беше нужно да я убивате? Само за да отклоните вниманието ни от Драганов?

— Защото на сутринта отлитахме за Виена. Виена! С Драган си бяхме наумили да се венчаем в катедрала. С орган. Той във фрак, аз в булчинска рокля. Поне веднъж да се почувствуваме хора... А това курве знаеше прекалено много... Кое ми гарантираше, че нямаше да му текне да позвъни в милицията? Знаете ли колко е гадно да ти остават час и нещо до сватбата и да те свалят от самолета? Колкото до СПИН-а, щяха да ви бъдат нужни три-четири дни, докато пробата покаже, че Камелия не е болна. Макар че кой я знае?

— Обяснете механизма на първото убийство.

— Простичък, скъпи Демирев, простичък. Към единайсет и нещо отидох у Драганови, мислех да поговоря със Стефчо. Щях да му кажа какво сме намислили с Драган, да му предам бизнеса в ръцете и да се разделим по живо, по здраво. Обаче го видях във ваната и ми призна — това копеле цял живот ни разделяше! Аз го отгледах, аз щях да го убия! Келеш такъв! Натопих му главата и хууубавичко я подържах под водата. На Драган, разбира се, нищо не разкрих, дори не го предупредих, влязох в стаята на Стефчо й веднага започнах да пиша писмото. Драган сам го откри във ваната. Рекох му — нещастен случай, Драгане, нямало късмет момчето! Същата вечер пуснах писмото по пощата. Нали майсторски подлях вода на експертите ви? Имитирала съм безпогрешно древнокитайски йероглифи! А за стила ми нещо да кажете? Възпитаните трупове пращат писма. Кратко и ясно.

— С писмата няма проблеми, а за стила ви просто не намирам думи. Но какво да правим с ключа?

— Кой ключ?

— Тоя, на бравата.

— Казвал ли ви е някой, че сте големи неблагодарници? Абе аз две убийства ви признавам, а вие издребнявате за някакъв си ключ! Не бъдете такива еснафи! Вълшебен ли е тоя ключ, че сте се хванали за него като удавник за сламка?

— Не, не е вълшебен — казва Лъчо. — Това е ключът, който Драган Драганов е оставил в бравата, за да ни заблуди.

— Че защо ви заблуждава?

— Защото е мислел, че Стефан наистина сте убили вие!

Емилия Пенева се размива високо, неприятно.

— Аман от вашите номера! Не е било слух, че сте дебели глави! След като имате черно на бяло признанието ми, какво повече ви трябва? А, скъпи Демирев?

— Истината — вдигам рамене. — Нищо повече. Да ви разкажа ли какво се е случило наяве през онази вечер?

— Разказвайте, да видим Докъде може да ви стигне фантазията!

— Там е работата, че поотделно с Драган смятате, че единият от вас двама ви е убиец, и за да го спасите, се самообвинявате!

— Тъпизми! Бълнувания на ченге!

— Моля ви да ме изслушате, досега аз ви слушах.

— Дадено, скъпи Демирев, дължа ви го заради тона в последното писмо!

— Не възразявам. Така. Значи Драганов открива трупа на Стефан във ваната и първата му мисъл е, че сте го удавили вие.

— На какво основание?

— От известно време Стефан ви е притеснявал и двамата с претенциите си, тъй като е разбрал комбинацията с куриерите. Вие дори сте му предложили да наемете кръчмата „Старата механа“ на негово име срещу мълчанието му. Той поначало е търсел заведение под наем — разпитвал е за някое барче, представял си е, че това е готова машина за пари. Предполагам, че самият Драганов ви е посъветвал за кръчмата, бил е в течение на Стефановите проекти. Но когато го е видял във ваната, е помислил, че сте избрали по-радикално решение. Първата му реакция е била да сложи ключа в бравата, с което, признавам, доста ме обърка, а след това ви е телефонирал. Вие веднага сте пристигнали. Той не ви е тормозил с въпроси. Между другото — вие също нищо не сте го питали, на свой ред сте били убедена, че той е убиецът. Написали сте писмото, за да наподобите самоубийство. В началото и аз сметнах Драган Драганов за убиец, още повече че един свидетел, Петър Пецев, го е видял над трупа. Почти бях убеден.

— Защото сега не сте убеден?

— Никак.

— И за Драган, и за мен?

— За двама ви.

— Че тогава — кой?

— Ще стигнем и до този въпрос, но преди това разкажете как убихте доктор Пенев?

— Не мога така... — хапе нокти Емилия Пенева.

— Разбира се, че не можете, защото и Слави Пенев не сте убили вие! Заварили сте го вече мъртъв във ваната и отново сте си помислили, че го е извършил Драганов. Написали сте второто писмо!

— Ама...

— Драганов няма нищо общо както със смъртта на Стефан, така и със смъртта на доктора! Толкова е убиец, колкото и вие!

— Леле, божичко!

— Нямахте да пропуснете да сипете вода на канарчето, ако действително... Нали, Емилия?

— Не, нямахте... В края на краищата аз Слави... си го обичах...

Сякаш отново околният свят става безразличен на Емилия Пенева. Заглежда се в нейната си точка. Две твърди като диаманти сълзи се търкулват в полата.

— Моля ви, ако малко от малко... ме смятате за човек — кажете, кой го е направил? Демирев... Скъпи... Скъпи Демирев!

„Скъпият Демирев“, тоест моя милост, пали стюардеса, изпросва с поглед поредното кафе от термоса и пуска прегракналия си глас:

— Тази невероятна история започва от момента, в който сте открили на Камелия, че детето ѝ е живо и здраво. Тя стриктно изпълнява нареждането ви, но още на другия ден успява да се обади по телефона от болницата на Слави Пенев и да му иска пари. Слави усеща величината на гафа и мигновено се свързва с Бистра Тенева, която от своя страна притиска бившите си съпрузи и за броени часове успява да събере пет хиляди лева.

Дотук няма нищо особено и вероятно цялата история би могла да се потули, ако докторът не беше направил една грешка, която му е струвала живота — поискал е среща с Пламен Тобаков, без да уточни за какво става дума.

Самият Тобаков в същия момент е в много тежко положение. В периода, когато е бил на ръководна стопанска длъжност, той е сключвал срещу тлъсти комисиони изключително неблагоприятни за България договори със западногермански и шведски фирми. След свалянето му той вече не е бил в позиция да прави предишните, услуги на фирмите. Те не си поплюват — изпращат му фотокопия от сделките, под които стои подписът му. По тях всеки експерт ще се ориентира за секунди какви невероятни поразии е нанесъл Тобаков на народното стопанство. С други думи, фирмите са искали само да му намекират къде ще отидат тези фотокопия, ако той се откаже от по-нататъшното сътрудничество. Влезеш ли веднъж в тая игра, излизане няма. Тук мога само да гадая дали на Запад са били наясно, че Тобаков е вече пенсионер, но предполагам, че още не са били известени как са се извъртели нещата. Тъй или иначе обаче, писмата от фирмите получава Радка — вероятно случайно е отворила пощенската кутия. Разбрала каква бомба със закъснител представляват тия документи, тя ги дава на

Стефан, отскоро неин любовник. Верен на нрава си, Стефан не пропуска шанса да направи на свой ред фотокопия и да шантажира Тобаков, който би дал мило и драго, за да получи оригиналите — едно е да те свалят поради некадърност, друго е да отидеш под съд за държавна измяна. Без да определи предмета на разговора, Слави Пенев е създал у Тобаков впечатлението, че и той е в течение на заплахите от чуждестранните фирми. Ето как стигнахме до вашия въпрос, чийто отговор е следният: Стефан Драганов и Слави Пенев са ликвидирани от Пламен Тобаков! Тобаков е дебнел всяка крачка на Стефан. В събота отиват с Радка и малкия на вилата. Радка се напива солидно. Тобаков слиза с колата до София, паркира някъде около Двореца на културата и започва да наблюдава входа на кооперацията. Когато Бистра изтичва навън, той се качва с намерение да позвъни, но заварва вратата открената — в бързината Бистра не е затворила докрай. Стефан е вече в банята. Със спрей от райски газ, каквито се купуват лесно на Запад, Тобаков зашеметява Стефан за около две минути, време, напълно достатъчно, за да го удави. След това излиза на площадката, но отдолу чува стъпките на Петър Пецев. Тогава се качва на таванския етаж и замира. В събота преваля, което ни позволи да снемем сравнително ясни отпечатъци от обувките му. Спрея с райския газ намерихме в жабката на колата му. Самия Тобаков арестувахме снощи, когато влезе в апартамента на Драганови, за да търси документите. Между другото Стефан ги беше залепил със скоч под плакатите на естрадните състави в стаята си.

— А Слави?

— На него Тобаков също е цъкнал райски газ под носа и докато докторът нито е приемал, нито е предавал, го е разсъблякъл, завлякъл го е до ваната и инжектирал с ампули от два милилитра морфин. Не е забравил да натисне хубаво стъкълцата в пръстите на Пенев, за да останат върху ампулите единствено неговите отпечатъци. Самият Тобаков е действувал с бели памучни ръкавици, по които намерихме следи от морфин. По ръба на ваната бяха останали власинки от панталона на Тобаков. Чакаме признанието му.

— Не признава ли?

— Не всички признават с такова желание, както вие с Драганов! Емилия Пенева най-неочаквано се залива от смях.

— Божичко, скъпи Демирев, ще ме умориш! Ти си просто едно бижу!

— Чак пък бижу — мънкам скромно.

— Не, не, ти си бижу и половина плюс душица и муце! Ох, от дете не съм се смяла така! Значи Тобаков, а? Пък аз и Драган... Нагласихме я една — па плеснат с ръце, та се прегърнат! Е, скъпи Демирев, напълни ми душата! И като си помисля, че в суматохата щях да заколя Камелчето! Шекспировски страсти! Пикня! Големи будали сме ние, балканците, да знаеш! Ама я си признай бързо — не те ли трогнахме поне малко с Драган, а? Такава велика любов!

— Малко ме трогнахте, признавам.

— И сега — какво? Ще лежим в затвора заради златото?

— Няма как.

— Моля ти се, всекиму — заслуженото. Дали ще ни разрешат да се оженим?

— Че какво ви пречи?

— Заплювам те за кум, после да не се отметнеш!

— Благодаря за честта, но вече ме поканиха.

— Кой, да не би Драган?

— Не, един друг... човек...

— Никакъв друг човек! Ти, или никакъв брак, и без това цял живот сме се крили!

— За днес, това е всичко, гражданко Пенева! — смразява ентусиазма ѝ Лъчо. — Старшина!

Продължава да вали. София е до умиране печална в дъжда. Е, чак до умиране едва ли, при тая порция, от смърт напоследък, но е печална. Правя десен завой на „Стамболийски“. Карам по „Опълченска“, стигам до светофара на булевард „Сливница“. Ляв завой. Очаква ме една студена гарсонiera с разхвърляно легло и купища немити чинии. Дали е останала някоя и друга суха супа? По телевизията надали ще има нещо интересно тъкмо тая вечер. Телевизията не е длъжна специално заради мен да натъкмява програмите си. Всъщност не си спомням откога не съм гледал телевизия. Бих могъл, разбира се, да се напия, но с тая мутра не ми се пие. С тая мутра биха ме приели само в един лошо обзаведен апартамент в още по-лошо обзаведения комплекс Дружба.

Правя обратен завой на „Сливница“. Нищо му няма на комплекса, нека се развива с бурни темпове. Защо бурни, един господ знае, пък и за него не е в шише, както би се изразил Диди Хирурга.

Възпитаните трупове пращат писма... Ние винаги сме гости в живота на хората. До такава степен сме гости, че вече се боя да не би и в личния си живот да сме станали гости, да влизаме и излизаме от него като на коктейл.

Десен завой по „Волгоград“. Преди една седмица минах отук заедно с Бистра Тенева и тя искаше да отидем на сауна. Едва ли ще я срещна повече. Но, да не се заричам, нали в момента пътувам към една нейна колежка, която редактирала зверски материалите ѝ? Представям си с каква усмивка ще ме гледа Бистра, ако имам глупостта да чакам Боряна пред редакцията. Каква редакция, каква Боряна, къде съм тръгнал!? Перцата на чистачките са захабени, зацапват стъклото. Сякаш съм в аквариум. Огледален шаран, годен единствено да го изпържиш на скара. Отварям стъклото до себе си. Дишам дълбоко. Десен завой по „Толбухин“. Нямам работа в комплекс Дружба. А сега накъде? Ляв завой при Спортната палата. Отново ляв завой преди стадиона. Ще мина все пак за малко. Ще ѝ съобщя, че разследването е приключило успешно.

Кое му е успешното прочее? За какъв успех може да става дума в нашия занаят? Ние сме гости в живота на хората...

Десен завой по булевард „Ленин“.

Възпитаните трупове...

А ние, невъзпитаните?

Умираме по малко, всеки ден, всеки час. Царе сме да умираме, отръки ни иде. А да живеем, виж, не винаги умеем. Не знаем как, не знаем защо, не знаем на каква цена.

Пада мъгла. Завивам при разклона за аерогарата. Видя ли табелата, целият се разтрепервам, сякаш с кожата си усещам мотора на самолета. Някъде в момента грее слънце, хората си пият дайкирито под палмите, някъде Боряна е отново на двайсет години и нищо от онова, което ни се случи, не се е случвало. Какви ли не измишльотини стават възможни, когато вали...

Тъп и мокър, звъня на вратата. Тя ми отваря. Зад нея излиза малка чернокоса топчица, някаква подвижна маслинка, която се замотава в краката ми и бърбри нещо на своя си език, понятен единствено на децата и боговете, макар че за последните не е в шише, както би се изразил Диди Хирурга...

— Ще останеш ли?

Момченцето ме хваща за ръка и ме потегля навътре.

Вдигам рамене и като се проклинам, че съм абсолютен идиот, отговарям:

— Ще остана.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.